

Komxebata Zaravên Teknîkî

Teknik Terimler Çalıştayı

Workshop of Technical Terms

KOMXEBATA
ZARAVÊN
TEKNÎKÎ

Komxebata Zaravên Teknîkî
Teknik Terimler Çalıştayı
Workshop of Technical Terms

PÊŞEK

Sal 2012, demsala biharê û meha Gulanê, me nêzî salek xebat kiribû û gava yekem a vê xebatê bi encama Fasîkul-1 xwe gihandibû 15ê Gulanê, cejna zimanê Kurdî û me bi resepsiyonek pîroz kiribû. Piştî Fasîkul-1 em qet nesekinîn û va ev bû salek din jî em xebat dikin, di vê xebatê de jî me gava duyem a xebata xwe bi navê Fasîkul-2 gihand Gulana 2013. Bila ev berhem ji hemû gelê Kurd re pîroz be.

Dîsa bi hevpariya TMMOB(Yekitiya Odeyên Endezyar û Avahîsaz(Telarsaz)ên Tirkiyeyê) û TZP-Kurdî me ev xebat ji bo standardîsazyona zaravên teknîkî doman û bi berhemek nû em bi awayekî dilşa li pêşberî we ne. Xebata par a yekem bû û di vê xebatê de me gelek agahî girtin, em bûn xwediye tecrubeyek mezin. Lewma jî me îsal hinek karê xwe hêsan kir. Weke par ji her çar parçeyên welat û ewropa pisporan venexwend Amedê. Me xebata xwe amade kir û ji wan re şand da ku ew jî fikrên xwe lê zêde bikin.

Berî her tiştî em dibêjin ku keda gelek kesan di vê xebatê de heye lê herî zêde jî lijneya me ya bi navê Lijneya Xebatên Teknikî ên bi Kurdî ya TMMOBê û Lijneya Şêwirmend (ji 10 kesan pêk tê) ku ji gelek pispor û zimanzanan pêk tê. Bi kurtasî me xebat kiriye lê tu car em bi tenê nîn bûn û e, her dem ev lijneya şêwirmend afkariya me kiriye. Hemû serkeftin, başî û rastiyên vê xebatê yê me bi hev re ne. Lê şaşî û çewtiyên vê xebatê tenê yê me ne. Di şaşî û çewtiyan de para Lijneya Şêwirmend tune.

Piştî Gulana 2012yan me lîsteyek peyvan ku ji 3660 peyvan dihat da ber xwe û em li ser xebitîn. Di serî de me Kurdî ya van zaravan nivîsand. Piştî me zaravan yek bi yek ji lijneya şêwirmendiyê re şand. Wan jî fikrê xwe lê zêde kirin û lîsteyê li me vegehandin. Me ew bersivên ku ji lijneya şêwirmend hatine hemûyan da kêleka hev û em ji nû ve li ser van zaravan xebitîn. Di vê xebata ku me li ser 3660 peyvan de cara duyem da dest pê kirin, me fikrên lijneya şêwirmend jî li ber çav girt û zarav zelal kirin. Ji 3660 zaravî 1650 zarav zelal bûn. Piştî re yek bi yek me van peyvan pênase kir da ku her kes wateya wan zanibe. Berî ku em van zaravan bidin çapê me carek ji bo rastnivîsa pênaseyan bi mamosteyê Kurdî-Derê Bahoz Baran û Eşref Keydanî da kontrolkirin. Di dawiyê de jî me van peyvan ji birêz Serwed Denîz re şand da ku ew jî rastnivîsa pênaseyan kontrol bike.

Em hêvî dikin ku emê berî sala 2014 xebata xwe bi FERHENGÂ TEKNIKÎ bi encam bikin. Neha di destê me de ji 5000 zêdetir peyv hene. Vê serdema pêşiya me emê li ser wan jî bixebitin û di dawiyê de emê hemûyan di pirtûkê de bi cî bikin.

LIJNEYA XEBATÊN TEKNIKÎ ÊN BI KURDÎ

LIJNEYA KOMXEBATA FASÎKULA 2.

1. **Abdulsamet Ucaman**

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Licê ye. Endezyarê Çandiniyê ye. Bi Erebi, Kurmancî û Dimilî zane.

2. **Ahmet Durak**

Ji Amedê tevî komxebatê dibe. Ji Şirnexê ye. Xwendekarê beşa endezyariya Maden(Kanza)ê ye.

3. **Cihan Taşkıran**

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Dêrikê ye. Endezyarê Makîneyê ye.

4. **Doğan Hatun**

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Pasûrê ye. Xwendekarê beşa Madenê ye.

5. **Enis İpek**

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Karazê ye. Xwendekarê beşa Madenê ye.

6. **Enise Guneyli**

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Nisêbinê ye. Endezyara Elektrîk-Elektronîkê ye. Mamosteya Kurmancî ye.

7. **Erol BACALAN**

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Licê ye. Endezyarê Elektrîk-Elektronîkê ye.

8. **Fatma Sümer**

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Farqînê ye. Endezyara Madenê ye.

9. **A.Gafûr YILMAZ**

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Egilê ye. Avahîsaz(Telarsaz) e.

10. **Harun Yalçinkaya**

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Çêrmûgê ye. Endezyarê Erdnasiyê ye.

11. **Herdem Doğrul**

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Farqînê ye. Avahîsaz(Telarsaz) e.

12. **Hesen Guneyli**

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Farqînê ye. Endezyarê Elektrîk-Elektronîkê ye. Pirtûka Matematîkê nivîsiyê. Mamosteyê Kurmancî ye. Edîtoriya malpera endezyariyê bi Kurdî (endezyar.org) dike.

13. **Kadir Yılmaz**

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Farqînê ye. Endezyarê Makîneyê ye.

14. **Kadri Dolu**

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Erxenyê ye. Endezyarê Nexşe û Kadas-troyê ye.

15. M. Emin Tûmür

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Amedê ye. Endezyarê Makîneyê ye. Ma-mosteyê Kurmancî ye.

16. Mehmet ORAK

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Farqînê ye. Endezyarê Elektrîk-Elektronîkê ye.

17. Nedîm Tûzûn

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Hezoya Êlihê ye. Endezyarê Elektrîk-Elektronîkê ye.

18. Nîhat Noyan

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Farqînê ye. Endezyarê Avahiyê ye.

19. Selaheddîn Elçî

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Dihê ye. Endezyarê Nexşe û Kadastroyê ye.

20. Serhat Bîçen

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Erxaniyê ye. Ji Bedlîsê ye. Endezyarê Makîneyê ye.

21. Suat Yavuz

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Cîrnêreşê ye. Endezyarê Makîneyê ye. Ma-mosteyê Kurmancî ye.

22. Şerefxan Aydın

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Licê ye. Avahîsaz(Telarsaz) e.

23. Yaser Fîrat

Ji Amedê tevî komxebatê dibe. Ji Tekmana Erziromê ye. Xwendekarê beşa endez-yariya Maden(Kanza)ê ye.

24. Yıldız TAHTACI

Ji bajarê Amedê tevî komxebatê bû. Ji Cîhanbeyliya Konyayê ye. Plansazê Bajar e.

LIJNEYA ŞÊWIRMENDIYÊ

1. Denîz Gunduz

Ji koma Vate ye û bi salan e xebatên Dimilî dimeşîne.

2. Dilêr Hesên

Li bajarê Duhokê dijî. Ji Duhokê tevî xebata me bû. Avahîsaz(Telarsaz) e.

3. Ebdulsettar Asim

Li bajarê Hewlêrê dijî. Ji Hewlêrê tevî xebata me bû. Teknîkerê Elektronîkê ye.

4. Edalet Milan

Li bajarê Qezwîn a Îranê dijî. Endezyarê Kîmyayê ye.

5. Mohammed Milan

Li bajarê Qezwîn a Îranê dijî. Endezyarê Makîneyê ye.

6. Ramazan Hemze

Li bajarê Duhokê dijî. Ji Duhokê tevî xebata me bû. Endezyarê Erdnasiyê ye.

7. Sebrî Hesên Sebrî

Li bajarê Duhokê dijî. Ji Duhokê tevî xebata me bû. Mamosteyê Fizîkê ye.

8. Serwed Deniz

Li bajarê Amedê dijî. Edîtor û Mamosteyê Kurmancî ye.

9. Zagros Haco

Ji Ewropayê dijî. Ji Kurdên rojava ye. Endezyarê Telekomunîkasyonê ye.

10. Zana Farqînî

Li bajarê Stembolê dijî. Endamê Enstîtuya Kurdî ya Stembolê ye. Nivîskarê ferhengeke mezin ya Kurdî-Tirkî ye.

SPASÎ

Ji bo piştgirî û alîkariya wan em spasiyên xwe ji lijneya şêwirmendi-yê re dikin. Van hevalan bi sebreke mezin, kedekê mezin û hevaltiyeke mezin her dem bi me re bûne.

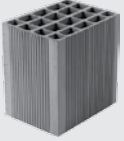

Ji bo alîkariya wan em spasiyên xwe ji birêz Serwed Denîz, birêz Bahoz Baran û birêz Eşref Keydanî re pêşkêş dikin.

Ji bo piştgirî û alîkariya wan em spasiyên xwe ji serokên odeyên endezyar û avahîsaz(Telarsaz) ên Amedê; Serokê Odeya Avahîsazan birêz Necatî Pirinççioğlu, Serokê Odeya Endezyarên Çandiniyê birêz Şîhat Şengal, Serokê Odeya Endezyarên Elektrîkê birêz İdris Ekmen, Serokê Odeya Endezyarên Avahiyê birêz Turan Kapan, Serokê Odeya Endezyarên Madenê birêz Mustafa Doğu, Serokê Odeya Endezyarên Makîneyê birêz Mesut Çelik, Serokê Odeya Endezyarên Erdnasîyê birêz Harun Yalçinkaya, Serokê Odeya Endezyarên Nexşe û Kadastroyê birêz Hüseyin Kırşan re pêşkêş dikin. Wan herdem bi awayekî berpirsyar û hêvîdar piştewaniya me kirine.

Gelek caran me civînên xwe li eywanên civînê yên odeyên şaxê Amedê dikir û di rojên civînan de xebatkarên odeyan bi me re gelek eleqedar dibûn û gelek xizmeta me dikirin. Bi taybetî Xebatkarê Odeya Endezyarên Avahiyê, Xebatkarê Odeya Avahîsazan, Xebatkarê Odeya Endezyarên Elektrîkê, Xebatkarê Odeya Endezyarên Makîneyê, Xebatkarê Odeya Endezyarên Nexşe û Kadastroyê û ji hemû xebatkarên odeyan re spasiyên xwe pêşkêş dikin.

A

Kurdi	Tirkî	Îngilîzî	Beş	Pênase
Acûr :: Xişt	Tuğla	Brick	Avahîsazî	Kereseyekî ku di lêkirina avahiyên de tê bikaranîn. Axa sor a gil di nav qalibên taybet de tê bicihkirin û piştî ku ziwa dibe di hetûnê de tê sorkirin.
Adan :: Kêrhatî :: Çust :: Kargîn	Verim	Efficient	Makîne	Randiman
Adapte :: Guncandin	Adepte :: Uyarlama	Adopt :: Adapt	Çandinî	Hînbûna şert û mercên jiyaneke din.
Agir	Ateş	Fire	Elektrîk	Agir oksîdasyona barîstê ye di prosesê kimyayî de, ya ku pir bi lez diqewime. Encama şewatê wîzeya germî û ronahiyê ye.
Agirgir	Yanîcî	Flammable	Makîne	Madeyên şewatok. Madeyên ku agir bi hêsanî pê dikeve. Mînak; Rejû (Komir), Êzing, Berhemên Petrolê.
Agirmak :: Sojer	Yakîcî	Burning :: Caustic	Makîne	Madeya ku taybetiya wî şewitandin e. Dibe bi germahiya xwe bişewitîne, dibe ku bi taybetiya xwe ya kimyayî jî bişewitîne.
Ajal :: Ajel	Hayvan	Animal	Çandinî	Ji bilî mirov û nebatan hemû zindiyên din. Mînak; Çêlek, Masî, Teyr, Kêzik, Kurmik . . .
Akû :: Komker	Akû :: Akümülatör	Accumulator	Elektrîk	Amûra ku enerjîya elektrîkî bi awayê enerjîya kimyayî di nava xwe de kom dike, dema pêwîst be enerjîya kimyayî bi awayê enerjîya elektrîkî dide derve.
Alav	Lav	Lava	Elektrîk	Agirê ku ji kêrahiya binê erdê bi pişqîna ji çiyayê agirîn derdikeve ser rûyê erdê.
Alav :: Amraz	Alet	Tool	Makîne	Parçeyên ku makîneyekê pêk tînin û wê dixebitînin. Heyberên ku kar bi wan tê kirin.
Alfa :: Elfa	Alfa	Alpha	Elektrîk	Tîpa pêşîn a alfabeya yewnanî ye
Algorîtm	Algoritma	Algorithm	Elektrîk	Di Serdema Navîn de ji bo hesabên jimarên dehi hatiye bikaranîn

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Alkol	Alkol	Alcohol	Elektrik	Şilemeniya ku ji tiştên wek kartol, silk an jî şerab û birayê tê derxistin, fûrek û bibêhn e.
Alozi	Karışıklık	Confusion	Makine	1. Tevlihev 2. Teqoze.
Alterasyon :: Guherîn	Alterasyon :: Bozulma	Alteration	Maden	Guherîna kanzayan (maden) a bi bandora fizîkî û kimyayî.
Amadekirin	Hazırlama	Preparation	Maden	Xebatên beriya destpêka hilberîna gewheran.
Amêje :: Darişte	Alaşım	Alloy	Kîmya	Herî kêm ji du metalan çêdibe. Du yan jî zêdetir metal di nava hev de dikelijin û piştê madeyeke cuda li gora taybetmendiyên fizîkî çêdibe. Mînak; Tûnc, Qela.
Amper	Amper	Ampere	Elektrik	Nîşana wê A ye. Amper yekeya SI (Sistême international d'unités) bo rewta elektrîkê ye. Li gor pênaseyê: 1 amper ew rewte e, ya ko dema di nav di du bîstên rast û paralel re, yê bê dawî dirêj in û metreyekê ji hev dûr in, derbas dibe, ew hêzêke bi qasî 2·10 ⁻⁷ newton li ser metrê (N/m) di nav her du bîstan de diafirîne.
Amper-pêç	Amper sarım (akım mıknatıslık birimi)	Ampere- turn	Elektrik	Yeksaniya bandora 1 amperê ya di 1 pêçê de derbas dibe.
Amperpîv :: Empêrpêw :: Ampermetir	Ampermetre	Ammeter :: Ampermeter	Elektrik	Amûra ku amperê dipîve.
An :: Yan	Yada	Or	Elektrik	Di mantiqê de deriyê ku ji tîketinê yek jî erê be yan jî hebe, encam erê ye.
Analîtîkî :: Şikarî	Çözümsel :: Analitik	Analytical	Avahî	Zanîstiya dahûrandinê.
Anod	Artı uç :: Anot	Anode	Elektrik	Di elektrîkê de cemsêra pozîtîf. Elektroda pozîtîf.
Ardû :: Sotemenî	Yakacak	Firewood	Avahî	Ew tiştê ku ji şewitandina wî sûd tê girtin.
Arik :: Asreq :: Sepitk :: Serke :: Miç :: Qatî	Tavan	Ceiling	Avahîsazî	Asta herî bilind a avahiyeke ku ser wê girtî be.
Arize :: Girift	Arıza	Defect	Maden	Pirsgirêkên mekanîk. Xerabûna amûrên mekanîk
Asid	Asit	Acid	Elektrik	Madeyê şilek ku rengê kaxizê tûrnûsolê ji kesk dizivirîne sor. Madeyê ku pH'a wî ji 7,5 biçûktir e.
Aspîrator :: Bakêş :: Hewakêş	Aspiratör	Aspirator	Makine	Amûr an jî makîneya ku hewayê davêje derve. Bi alîkariya perwaneya xwe ya ku dizivire bayê dikêşe (dimije) û davêje derve.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Asteng :: Berbest	Engel	Barrier	Avahî	Ji bo ku rê li ber qezayan bê girtin li qeraxê rê ji hesin wek caxan tê çêkirin, ji bo trafika nava bajêr bi awayekî hêsan biherike ji betonê tê çêkirin û danîn.
Astenga Coulomb :: Berbeste Coulomb	Coulomb engeli	Coulomb barrier	Elektrîk	Bendava enerjîyê ya li pêşya du dendikan ku ji bo du dendik (nuclei) bigihîjin hev (fusion). Ji aliyê enerjîya potansiyel a elektrostatîk ve tê çêkirin.
Asûna dawî :: Cîgeha dawî :: Duwacih	Nihai pozisyon	End position	Maden	Merhela berhemên kanzayî ya piştî kirariya dawîn.
Asûna nêtar :: Asûna bêlayan	Nötr konum	Neutral position	Maden	Asûna (pozisyon, rewş) bidawibûna bandora meqletizê.
Aş	Değirmen	Mill	Avahî	Avahiya ku genim lê tê hêrandin û dibe arvan, mînak, Aşê avê, aşê agir (aşê elektrîkê)
Aşê kevîran :: Berhêr	Çakıl değirmeni	Pebble mill	Maden	Aşê ku kevîran hûr dike.
Aşîr :: Şape	Çığ	Avalanche	Elektrîk	Ji bo koma berfê ya ku ji çiyê ber bi jêr ve digindire.
Aşkera :: Diyar :: Kifş	Görünen	Apparent	Elektrîk	Tiştê ku xuya dike yan jî li ber çavan e.
Atmosfer	Atmosfer	Atmosphere	Elektrîk	Gaza li dora dinyayê.
Atom	Atom	Atom	Elektrîk	Li goşî filozofên yewnanî, hêmanen bingehîn ên rastiyê yên ku parçe nabin û xera nabin.
Atomên wergir :: Gerdîleya wergir	Alıcı atomlar	Acceptor atoms	Elektrîk	Atomên ku hejmara elektronên wan ji hejmara protonên wan kêmtr in. Atom her dem hewl didin ku hejmara proton û hejmara elektronên wan yeksan bin.
Av	Su	Water	Elektrîk	Madeya şilek a bê reng, bê bêhn, bê tam e. Ji du hidrojen û oksijenekê pêk tê. Formûla wê H ₂ O ye.
Ava bir(Sib)ê	Kuyu Suyu	Well Water	Erdnasî	Ava ku bi bîrkolê (sondaj) ji bin zemînê tê derxistin.
Ava çaviyê	Gözenek suyu	Pore water	Erdnasî	Ava ku ji qulqulikên erd an jî ciyan de dertê.
Ava jêrerd :: Ava jêrzemîn	Yeraltı suyu	Groundwater	Erdnasî	Ava berf û baranê ya ku bi riya qelîstekên zemînê di bin erdê de digihîje hev û kom dibe.
Ava jêrzemîn :: Ava binerd	Serbest yer altı suyu	Free phreatic water	Maden	Ava li bin erdê sekan e. Dema ku kanza tê kolan ev av di nav qelş û derzan de dizê yan diherike.
Ava kaniyê :: Kaniav	Kaynak suyu	Spring water	Erdnasî	Ava jêrerdê ya ku bi awayekî xwezayî derdikeve rûyê erdê.
Avahî	İnşaat	Building	Avahî	Ew avahiya ku ji bo çêkirina wê xebat bê kirin.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Avahî	Yapı	Building	Avahî	Hemû berhemên avahîsazî û endezyariyê yên mîna xanî, pir û hwd. ên ku ji aliyê mirovan tîn çêkirin. Bi mebesta hêwirandin û hêsankirina jiyane ye.
Avahîkar	İnşaatçı	Builder	Avahî	Kesê/a ku di lêkirina avahiyên de cih digire.
Avahîkarî	İnşaatçılık	Building	Avahî	Xebata çêkirina avahiyên.
Avahîsazî :: Telarsazî	Mimarlık	Architecture	Avahîsazî	Pîşeya avahîsazan.
Avahiyên dîrokî	Tarihi yapı	Historical structure	Pilansazên Bajêr	Avahiyên kevnare ku xwedî nirx û taybetmendiyên baş in.
Avakirin	İnşa etmek	Build	Avahîsazî	Lêkirina avahiyên.
Avakirin	Kurmak	Build up	Avahî	Sazkirina parçeyên avahiyê.
Avdan	Sulama	Irrigation	Çandinî	Di erdê bejî de ji karê avdaniya rehekan re te gotin.
Avdank	Suluk (su kabı)	Water Bowl (water container)	Çandinî	Amûreke ji bo ajal pêdiviyên xwe yê avê bi cih binin.
Avêtina kevaneyî :: Avêtina xwar :: Avêtina lar	Eğik atış	Oblique shot	Elektrîk	Hevedudaniya tevgera stûnî û tevgera araste ya rast e. Tevgera kevîrê ku dema mirov ber bi pêş ve diavêje ye.
Avgerm	Sıcak kaynak suyu :: Kaplıca	Hot spring	Erdnasî	Ava germ a ku bi rêya qelîştêkê di zemîn de ji kûrahiya binzeminê der tê.
Avî	Su içeren	Water-carrying	Maden	Tiştê ku bi avê re eleqedar e.
Avî	Sulu	Aqueous (aq)	Çandinî	Yê ku ji avê pêk hatiye, avdar.
Avkêşî :: Avtêbihurî :: Dellandin	Su geçirgenliği	Water permeability	Erdnasî	Pîleya avtêbihurîna (avkêşîya) hişkiyên serzemin û binzeminê
Avnasî	Su bilimi :: Hidroloji	Hydrology	Elektrîk	Zanista ku li ser avê xebatê dimeşîne.
Avnekêş :: Avgîr :: Avnemij :: Avragir :: Avtênebihur	Su geçirmez	watertight	Çandinî	Cih an jî tiştên ku avê de derbas nabe.
Avrêjk	Pisuvur	Urinal	Avahî	Ew alava ku mirov li piyan destava xwe ya biçûk tê de dike.
Ax	Toprak	Soil	Çandinî	Ji rizîna kevîr û madeyên organîk çêdibe û di nava xwe de gelek ajal, nebat (rîwek) û organizmayên zindî dihewîne. Dar û rîwekên din bi axê disekin û jê avê û pêwîstiyên xwe yê jiyani digirin. Ruyê cîhanê wek tebeqeyekê pêçaye.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Axa gelêşî :: Axa rizî	Humuslu toprak	Humic soil	Çandînî	Axa ji rehek (nebat) û zindiyên riziyayî çêbûye. Rengê wê reş e, avê baş dihwine û ji aliyê mîneralan ve zengîn e.
Axa sor :: Gila sor	Kırmızı kil	Laterite	Erdnasî	Axa ku di pêkhateya xwe de yan ji di nava xwe de Alumînyum siliqat ($Al_2O_3 \cdot 2SiO_2 \cdot 2H_2O$), hesin oqşit (Fe_2O_3), magnezyûm (Mg), kevirê kilsê ($CaCO_3$), dihwine. Axeke zixur, biçûk, şidiyayî û avtênebihûr e.
Axban	Toprak dam	Soil roof	Avahî	Banên xaniyan ên ku bi axê hatine çêkirin.
Axur	Ahır	Stable	Çandînî	Avahiya ku ji bo hêwirandina ajalên hatiyê çêkirin.
Aydingir	Aydingir	Tracing	Avahî	Kaxiza şimakiñ ye, ji bo çêkirina projeyan tê bikaranîn.

B

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Babelîsk :: Bablîsok :: Gerdelûl	Hortum	Whirlwind	Makîne	Bûyera ku ba (hewa) li dora xwe dizivire û wek stûnekî bi jor ve hildikişe.
Bac	Vergi	Tax	Nexşe	Ew pereyê ku dewlet ji hemwelatîyên xwe ji bo xizmetên gelemperî bike, digre.
Baca Maldariyê :: Baca xanûberan	Emlak vergisi	Land tax :: Property tax	Nexşe	Pereyê ku xwediyê milk dide dewletê.
Bacdarkirin	Vergilendirme	Taxation	Maden	Lê ferzkirina bacê ya li ser kesekî yan jî sazîyekê.
Bafon :: Fafon	Alüminyum	Aluminium	Elektrîk	Elementeke ku numreya wê ya atomê 13, giraniya wê ya atomî 26,98 û di 660 c'yî de dihele; kurteya wê "al" e
Bager	Kasırğa	Hurricane	Makîne	Bayê herî bi hêz û tund, bayê barhilgir û fetlonekî.
Bahoz :: Gerdelûl	Fırtına	Storm	Erdnasî	Bayê bilez, bayê ku toz û talazê radike.
Bajar :: Şar	Şehir :: Kent	City	Avahîsazî	Warê ku mirov lê dijîn û bi piranî karê bazirganiyê yan jî karê pişesaziyê dikin.
Bakterî	Bakteri	Bacteria	Çandînî	Mikroorganizmaya yekşane.
Balafir :: Firoke	Uçak	Airplane	Elektrîk	Barbireke (seyare) ku bilind dibe û difire.
Balafirgeh :: Firokexane	Havalimanı :: Hava alanı	Airport	Avahîsazî	Çhên taybet ên ji bo balafir lê deynin û rabin.
Balîsk :: Akasya zer	Sarsalkım :: Sarı akasya ağacı	Laburnum vulgare griseb	Çandînî	Famîlyeyê darên pelfirê e. Kulîlkên xwe biharê vedike.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Ban	Çatı	Roof :: Rack	Elektrîk	Tebeqeya ku ser xanî digire.
Ban	Dam	Roof	Avahî	Serê xanî, diyarê xanî
Band	Band	Band	Elektrîk	Di spektrûma elektromagnetîk de beşeke ku di navbera frekansên diyar dihevine. Mînak; Banda P (navbera 200 MHz û 400 MHz)
Banda îzolasyonê :: Têp :: Banda şiyareker	Yalıtıcı bant	Insulation tape	Maden	Cureyêki bandê ya ku ji bo parastina ji germahî, serma, elektrîkî, av an jî hwd. tê bikaranîn.
Bangeran :: Bangor :: Xiloke	Loğ	Roller	Avahî	Ji bo ku axa sist bê şidandin tê bikaranîn, gilover û dirêj e û her du serên wî jî çehl in.
Baqil	Baklagil	Legume	Çandînî	Giyayên ku tovê wan di nav baqilan de ne.
Bar	Yük	Load	Kompîter	1. Mêjera elektrîkê ya ku li rûxara heyberekê kom dibe. 2. Giraniya tiştêki.
Barbike :: Barke	Yükle	Load	Elektrîk	1. Çih guhertina daneyan ji amûrekê ber bi amûreke din (wêneyên di CD'yê de derbasî kompîtuê bike). 2. Lê siwarkirina heyberekê li barbirê.
Barê erdhêjê :: Barê bûmelerzê	Deprem yükü	Earthquake load	Erdnasî	Pîleya bandora bûmelerzê ya li ser avahiyan.
Bariste	Kütle	Mass	Elektrîk	Mêjera madeyê ya heyberan.
Barkirin	Şarj etmek	Charging	Elektrîk	Lê barkirina enerjîya elektrîkê. Mînak; barkirina li akûyê.
Barkirin	Yükleme :: Doldurma	Load	Elektrîk	Lê barkirina enerjîyan ji baristeyê.
Barometre :: Barometir	Barometre	Barometer	Elektrîk	Amûra ku pestoya bayê (hewayê) dipîve.
Barometre :: Barometir :: Pestanpîv	Basınçölçer :: Barometre	Barometer	Elektrîk	Amûra ku pestoya hewayê (ba) dipîve.
Barûd	Barut	Gunpowder	Elektrîk	Madeya ku di guleyan de ji bo teqînê tê bikaranîn.
Baryon	Baryon	Baryon	Elektrîk	Baryon ji atomê girantir û biçûktir e.
Baskê bergir	Direnç kolu	Resistance arm	Fizîk	Di mekanîzmaya qerase (malêle) de navbera xala bar û xala destekê ye.
Baskê hêzê	Kuvvet kolu	Force arm	Fizîk	Di mekanîzmaya qerase (malêle) de navbera xala hêzê û xala destekê ye.
Bastêq	Pestil	Membranedried fruit pulp	Çandînî	Şîrnahiyeke ku ji şîreya tirî çêdibe. Pîlora ku ji şîreyê çêdibe li ser rûyekî tê raxistin da ku hişk dibe û dibe bastêq.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Baştirîn	Optimum	Optimum	Makîne	Yê herî qenc. Çêtirîn.
Başûr	Güney	South	Avahî	Milê mirov ê çepê li rojhilat û milê mirov ê rastê li rojava binêre, ew aliye ku berê mirov lê ye başûr e.
Bauhaus	Bauhaus	Bauhaus	Avahîsazî	Zanîngeheke li Almanyayê. Dema ev zanîngeh tê avakirin avahîsaz û hunermendên navdar lê dest bi xebatê dikin. Û nêrîna vê zanîngehê di warê avahîsazî û sêwirandinê de dibe wek ramanekê nû.
Bax :: Baxçe :: Rez	Bağ :: Bahçe :: Meyve bahçesi	Orchard	Çandinî	Erdê ku tê de çandina tirî, fêkî, zerezawat û hwd. tê kirin.
Baxçe	Bahçe	Garden	Çandinî	Erdê ku tê de çandina tirî, fêkî, zerezawat û hwd. tê kirin.
Bayt	Bayt	Byte	Elektrîk	Baytek 8 bit e, pîvana wateya birê ye.
Bazdan :: Baz dan	Koşmak	Run	Fizîk	Bi gavên lezgin bi peş ve çuyîn.
Bêber	Verimsiz	Unproductive	Maden	1. Sûdgirtina kêma ku li gora jê tê hêvikirin ber jê nayê girtin. 2. Kana ku rêjeya gewhera wê kêma e.
Bêder :: Bênder	Harman yeri	Threshing field	Çandinî	Çiyê ku genim, nîsk û nokan kom dikin û ji hev diqetînin.
Bêgazkirin	Gazsızlaştırma	Degassing	Maden	Jê derxistina gaza ku ji bo jiyana xebatkarên kanê xetere ye. Mînak; Bi alikariya bakêşê derxistina gaza metanê.
Behiv	Badem	Almond	Çandinî	Fêkiyê ku qalîkê wê hişk û di nava qalîkê wê de kakîlek yekpare heye. Berî ku baş bigihîje navê wê behivter (geroh, gulh) e. Tehma hinek behivan tehl e.
Bêhn	Koku	Odor	Elektrîk	Pîrîskên (ên ku bandorê li ser pozê mirov dikin) biçûçîk ku ji tiştan belav dibin.
Bêhn	Koku	Smell	Elektrîk	Bandora pîrîskên biçûçîk ku ji tiştan belav dibin û türeyên (sînîr) pozê (bêvil, difin) mirov hişyar dike. Bêhna gulê, bêhna sosinê, bêhna sulfurê. . .
Bejî	Kuru :: Kıraç :: Yağış almayan	Moor	Çandinî	Erdê bêav.
Beledî	Şimşek	Lightning flash	Elektrîk	Ronahiya birûskê ye. Ronahiya ku bi valabûna barê elektrîkê di nava ewr û erdê yan ewr û ewrekê de dertê holê û wek xêzeke şikestî çik dide.
Belexwarî :: Xwaromaro	Eğri büğrü	Crooked	Elektrîk	Tişt, xêz an jî rêya ku cî bi cî xwar e. (ne rast)
Belot:: Berû :: Belû	Meşe palamudu	Acorn	Çandinî	Fêkiya dara mazî an jî fêkiya dara berû.
Bênav	Adsız :: İsimsiz	Anonymous	Elektrîk	Kes an jî tiştê ku nav lê nehatiye kirin.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Bendava axî :: Axebendaw	Toprak baraj	Earth dam	Erdnasî	Bendava ku bi axa avtênebihûrî hatiye avakirin.
Bendava betonî :: Konkirîte bendav	Beton baraj	Concrete dam	Erdnasî	Bendava ku li ser zemîneke bi teht ji betonê hatiye avakirin.
Bendava bi axê dagirtî	Dolgu baraj	Earth Fill dam	Erdnasî	Bendava ku bi kevirên gewre û bi axa avtênebihûrî hatiye avakirin.
Bendava bi kevîran dagirtî :: Bendava Berdrêj	Kaya dolgu baraj	Rock fill dam	Erdnasî	Bendava ku bi kevirên gewre û bi betonê hatiye avakirin.
Bendava bipayenda :: Bendava bipalpişt	Payandali baraj	Buttress dam	Erdnasî	Bendava ku hîmê wê yan jî sîsîka (dendik) wê bi palpiştiyekê hatiye piştgirîkirin.
Bender :: Bendergeh :: Lengergeh	Liman	Harbour :: Harbor	Avahîsazî	Cihê ku keşti lê radiwestin. Rawestgeha keştiyan.
Bengele	Makas	Truss	Avahîsazî	Kêranên ku ji hesin tên çêkirin, ji bo hilgirtina banên hin avahiyên fireh (palûke, otogar). Dema firehî ji 30 m'î dibihure ev kêran tên bikaranîn. Ji cureyên profilên hesinî (an jî pola) tên çêkirin. Di banê avahiyên fireh ku kolonên wan hindik in mîna eywanên dawetê, avahiyên palûkeyan, pirên hesinî, xerac (otogar), avahiyên pişesaziyê û hwd. de tên bikaranîn.
Benzîn	Benzin	Gasoline	Elektrîk	Ji petrolê çêdibe, teqla wê 0,65, bê reng û fûrek e.
Benzînxane :: Gazxane	Benzin İstasyonu	Gas station	Avahîsazî	Cihê firotina benzîn û gazê.
Bêr	Kürek	Shovel	Çandinî	Amûreke karkeran.
Ber :: Panî	En	Width	Avahî	Firehî
Berahiya pêlê :: Firehiya pêlê ::	Dalga genliği	Amplitude of wave	Elektrîk	Navbera bilindtirîn xala pêlê û sifirê (eksen). Bilindahiya pêlê.
Beran	Koç	Ram	Çandinî	Mêşîna (Mî) nêr.
Beravêtin :: Ber avêtin	Yavru atmak :: Düşük yapmak	Miscarry	Çandinî	Ji bo ajalan bûyîna têjîkên mirî. Heke ajalek berî ku bizê têjîka wê di zikê wê de bimire ji wê ajalê re dibêjin "beravêti ye".
Berbank	Teras	Terrace	Avahî	Qada (beş) derve ya ku tê bikaranîn a avahiyekê ku ji erdê bilindtir e. Bi gelemperî di avahiyên de li tebeqeya bilindtirîn tê çêkirin.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Berdbir	Taşç	Stonecutter	Avahî	Kesê kevir dişikêne; kesê kevir dibire. Kevirbirên ku ji bo xanî û avahiyên keviran çêdikin.
Berdewamî	Sürekli	Continuity	Maden	Tiştê domdar.
Berê	Önce	Before	Fizik	Wexta ku derbas bûye.
Bêreng	Renksiz	Achromic	Elektrik	Tiştê ku rengê wî tune ye.
Berfîn	Kardelen	Snowdrop	Çandinî	Cureyekî kulîlkan e. Li çiya û zozanan bi destpêka biharê re ku berf dihele hêşin dibe. Di bin berfê de hêşin dibe, dema roj lê dide hişk dibe.
Bergegirî	Sürekli mukavamet	Durability	Avahî	Rewşa xwegirtina li hemberî teka (karigerî) kimyayî, fizikî û mekanîkî. Xwegirtina li dijî guhertinan.
Bergir	Direnç	Resistance	Elektrik	Yekeya wê ohm e. Amûreke kêmgihîner e. Li gora hêza xwe tezûya (herk) elektrîkê kêmbike.
Bergira guherbar	Ayarlı direnç :: Reosta	Variable Resistance	Elektrik	Bergira ku guherîna wê pêkan e.
Bergirên hevrek :: Bergirên hawrek :: Bergirên terîbî	Paralel dirençler	Resistors in parallel :: Parallel resistors	Elektrik	Di vedorê (circuit) de bergirên li kêleka hev in. Seriyê bergirê bi seriyê bergira din ve, dawiya bergirê jî bi dawiya bergira din ve tê girêdan.
Bergirî	Mukavamet	Endurance	Avahî	Tirûşa (rezîstans) ku li hemberî hêzên derve ji bo parastina taybetmendî û şeweyê xwe tê nîşandan. Di heman erdhejê de bergirîya avahiyên ku hilnawêşin ji bergirîya avahiyên ku hildiwêşin zêdetir e.
Bergirîya erdhêjê :: Bergirîya bûmelerzê	Deprem dayanımı	Earthquake resistance	Erdnasî	Pileya barhilgirîya avahiyê ya li hemberî bûmelerzê.
Berhema paşîn :: Diwaberhem	Nihai ürün	Finished product	Maden	Gewhera ku lê tê gerîn û di dawiya veqetandinê de bi dest dikeve.
Berhevkar :: Komker	Derleyici	Compiler	Komputer	Ew ê ku hilbijartinê dike û dide hev.
Berhilanîn :: Berûbûm	Ürün	Harvest	Çandinî	Hilberînên zevî, bax û baxçeyan.
Berjêr :: Nişov	Yokuş aşağı	Downhill	Avahî	Rêya ku mirov lê diçe û berê mirov li aliyê rê yê jêrîn be, ya jî serejêr be.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Berkaş :: Rempa :: Riyêlêj	Rampa	Ramp	Avahîsazî	Hevraz. Qiyame. Riya hevraz. Riya ku di domahiya xwe de bilind dibe.
Bêrm	Suyun toplandîgi yer	Watering hole	Çandinî	Gola ku av tê de dicive.
Bermal	Taban :: Kat	Floor	Avahîsazî	Di hundir de zemîn, asta herî nizm a cihêki ser girtî.
Bermayî :: Jêmayî	Artik	Residual :: Gob	Maden	Madeyên di veqetandina gewherê de bi kêr nayên û têne avêtin.
Bersivdan	Yanîtlamak	Answer (to)	Elektrîk	Li hemberî pîrsekê axaftina der barê wê pîrsê de.
Bertek :: Kartiyaker :: Reaktans	Tepki	Reactance	Elektrîk	Bersivdana ji bo bûyereke fizîkî, reaktans.
Berx	Kuzu	Sheep	Çandinî	Têjika (çêlik, ferxik) mêşinê (mih).
Berxwedêrî	Dayanım	Strength :: Resistance	Makîne	Taybetiya berteka li hemberî hêza derve. Xweparastina li hemberî rewşê.
Beş :: Pişk	Bölme	Partition	Elektrîk	Parçekirin û ji hev qetandina heyberekê.
Beta	Beta	Beta	Elektrîk	Tîpa duyemîn a alfabeya Grekî ye.
Betatron	Betatron :: Elektron hızlandırıcısı	Betatron	Elektrîk	Amûra ku elektronan dilezîne.
Betirpêrar	Üç yıl önce	Three years ago	Fizik	(Sê) 3 sal berê.
Beton	Beton	Concrete	Avahî	Bi tevdana çimento, xîz, xîçik û avê çêdibe. Piştî çend demjimêran hişk dibe. Li gora bergirîya betonê rêjeya van madayan diguhere.
Betona amade	Hazır beton	Ready-mixed concrete	Avahîsazî	Betona li santralê tê amedekirin û di lêkirina avahiyan de tê bikaranîn.
Betona şîşbendkirî :: Betonarme	Betonarme	Reinforced concrete	Avahî	Betona ku bi şîşên pola tê zeximkirin da ku li hemberî erdhej û giraniya xwe neşikê. Betonarme di hemû avahiyan de tê bikaranîn.
Bexdenûs	Maydanoz	Parsley	Çandinî	Giyayekî wek biharatê tê bikaranîn.
Beyar	İşlenmemiş toprak: Sürülmeyen yer	The raw land	Çandinî	Axa ku lê çandinî nehatiye kirin.
Beybûn	Papatya	Daisy	Çandinî	Kulîlkeke bibêhn.
Beytar	Baytar	Veterinarian	Çandinî	Bijîşkê/a ajalan.
Bibîne	Bul	Find	Kompîter	Di zanistîya kompîturê de, peyva ku bigire û bigire.
Biçûkkirin	Küçültme	Minimize	Makîne	Kêmkirina tiştêkî.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Bide ber hev :: Daneberhev :: Berhevdan :: Berawird	Karşılaştırmak	Compare(to-)	Kompîter	Ji aliyê mêjera wan ve lêkolîna tiştan an jî di nav xwe de danîna berhev.
Bidest :: Manuel	El ile	Manual	Elektrîk	Çêkirina karekî bi dest.
Bidestkirî :: Destkirî :: Çêkirî	Yapay	Artificial	Maden	Yê/a ku di xwezayê de amade nîn e û ji ber pêdiviyên bi destê mirovan tê çêkirin.
Bidestxistin	Kazanmak :: elde etmek	Acquire (to)	Elektrîk	Bi saya têkoşîn an jî xîretê wergirtina tiştêkî.
Bidomîne	Devam :: Tekrarlamak	Resume	Kompîter	Fermana domandina karê ku berê dest pê kiribe, da ku bidome.
Bidomîne :: Berdevam	Devam	Continue	Kompîter	Ji bo encamgirtinê meşandina kar an jî kirariyekê.
Bigire	Kapat	Close	Kompîter	Fermana girtina bername an jî pergalê.
Biha	Fiyat	Price	Maden	Nirxa bi peretî.
Bihurek :: Derbasgeh :: Derwaze	Geçit	Gate	Elektrîk	Ew xala diyar ku di nava du ciyan de ye û rê tê de diçe.
Bijarte	İşaret	Bookmark	Kompîter	Nişankirin. Hilbijartin.
Bikaranîna avê	Su kullanımı	Water use	Erdnasî	Rêbaza bikaranîna avê.
Bikaranîna erd	Arazi kullanımı	Land use	Nexşe	Ji bo armancên cur be cur xebata li ser erd.
Bikarbon	Karbonlu	Carbonaceous	Elektrîk	Tiştê ku di binemaliya wê de karbon heye.
Bikarhêner	Kullanıcı	User	Elektrîk	Mirovê ku karînan dike.
Bilbil	Bülbül	Nightingale	Çandini	Çûkeke ku her dem dixwîne. Bi dengxweşiya xwe tê nasîn, dirêjahiya wê nêzî 16 cm'yan e.
Bilind	Yüksek	High	Elektrîk	Tiştê ku qama wî pir dirêj be.
Binbar	Yük altında	Under load	Avahî	Ew tiştê ku di bin giraniyê de ye.
Bindeq	Fındık	Hazelnut	Çandini	Fêkiyê ku qalîkê wê hişk û di nava wê de kakilekî gilover heye. Tovê dara bindeqê ye. Ev tov di gelek marmelatan de tê bikaranîn. Li herêma Hizana Bedlîsê jî digihîje.
Binderya :: Jêderya	Denizaltı	Under sea :: Submarine	Maden	Qada ku li binê deryayê ye.
Binêre	Bak	Look	Elektrîk	Bi çavên xwe lê mêze bike.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Binesazî :: Jêrsazî	Alt yapı	Substructure	Avahî	Karên bingehîn ku ji bo avahiyekê pêwîst e, mîna rê, xeta kêzîne, telefon, elektrîk, av, gaza xwezayî û hwd.
Binrûbar :: Bînzê :: Jêrrûbar :: Jêrzê	Nehir yatağı	River bed	Erdnasî	Rêya ku rûbar tê de diherike.
Binwaşê (avahî) :: Binistîr (xaniyên axî) :: Binaxê :: Hîm :: Bingeh :: Bin	Temel	Basic	Avahî	Hêmaneke avahiyê ye ku giraniya avahiyê rasterast digire ser xwe û li zemîna binê xwe belav dike.
Binzemîn :: Binax	Yeraltı	Underground	Erdnasî	Binerd. Binê erdê.
Bîr :: Bîrdank	Hafıza :: Bellek	Memory	Kompîter	Cih an jî amûra ku agahî tê de tomarkirî ne.
Bîr :: Sîba	Kuyu	Well	Avahî	Ji bo deranîna av an jî nefta binzemînê çala ku tê kolan.
Bîra	Bira	Beer	Çandinî	Vexwarina bi alkol. Ji cehî tê çêkirin.
Bîra arasteyî	Yönlü kuyu	Directional well	Erdnasî	Bîra ku di dema birkoliyê de ji ber sedemêke diyar berê wê neşaqolî dibe.
Bîra deranîne :: Bîra hilkêşanê	Nakliyat kuyusu	Haulage Pit(well)	Maden	Bîra asoyî ku ji ruyê erdê heta binê kanê tê çêkirin. Ev bîr ji bo derxistina maden, kerese û xebatkaran tê bikaranîn.
Bîra kûr :: Sîba kûr	Derin kuyu	Deep well	Erdnasî	Bîra bi birkolê (sondaj) kûr hatiye kolandin.
Birc :: Tawir	Kule	Tower	Avahîsazî	Avahiyên bi piranî gilover an jî çargoşeyî yên bilind. Asasê wê avahiyê zêde fireh nîn e.
Birqonek :: Bîrîqedar :: Teyîsî :: Wirşe	Parlak	Bright	Maden	Yê/a ku şewq dide. Rûyê ku ronahiyê dibiriqîne.
Birrîn	Kesme	Cutting	Makîne	Jêkirin. Qetkirin. Qutkirin.
Bîrûsk	Yıldırım	Thunderbolt	Elektrîk	Valabûna barê elektrîkê di nava ewr û erdê de ye.
Bivîr	Balta	Axe	Elektrîk	Alava ku ji bo birîna daran tê bikaranîn.
Bizin	Keçi	Nanny goat	Çandinî	Ajaleke kedî ye, bi taybetî li herêmên çiyayî dijîn. Bêtir pelên daran dixwin.
Boranxane	Güvercinlik	Pigeon loft	Avahî	Avahiya ku kevok tê de tîn xwedîkirin, lîsê kevokan.
Boxesang :: Gîre	Cendere	Clamp	Çandinî	Amûreke guvaştinê, bi taybetî ji ji bo guvaştina tîrî tê bikaranîn.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Bûkanî	Gelincik	Poppy	Çandinî	Kulîkek.
Bûlwar	Bulvar	Avenue	Pilansazên Bajêr	Riya fireh a ku di nava bajêr de wek du beşan çêdibe (çûn û hatin) û navbera her du beşan (refûj) bi daran xemilandî ye.
Bûtik :: Bişkoj :: Çiro	Tomurcuk	Fruit-bud	Çandinî	Zîlên ku di guliyên rehekan de derdikevin û di demeke kin de jê şax, gulî û kulîlk çêdibe.

C

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Cam	Cam	Glass	Maden	Pêkhateyeke ku ji silîs, soda û potas çêdibe. Bi germahiyêke mezin dihele û teşe digre. Madyek şefaf e û ronahî tê de derbas dibe.
Cax	Merdiven korkuluğu	Balustrade	Avahîsazî	Ji bo parastin û astengkirina ketinê tê bikaranîn. Li kêlaka derence û li kêleka şanşînan tê bikaranîn.
Cd	Cd	Compact Disk :: Cd	Elektrîk	Amureke gilover a ku dane li ser tê nivîsandin û tê xwendin. Di kompîtûrê de tê bikaranîn. Kurtkirina peyva "Compact Disk" e.
CD-ger	CD sürücü :: CD okuyucu	Cd driver :: Cd reader	Elektrîk	Parçeyek ji kompîtûrê ku CD pê tê xwendin û bikaranîn.
Ce:: Ceh	Arpa	Barley	Çandinî	Giyayekî ji familyeya genim.
Cehni :: Canî	Tay(at yavrusu)	Foal	Çandinî	Çêlikê/a mehinê.
Cehtirî :: Catre :: Anûx	Kekik	Thyme	Çandinî	Cureyekî giyayên aromatik û tîbî.
Cemed :: Qerîse	Buz	Ice	Elektrîk	Ava ku ji sermanan dibe qeşa.
Cemser	Kutup	Pole	Elektrîk	1. Xalek ji xalên bi voltajên dijberên hev in ku tezûya (herk) elektrîkê çêdike. 2. Yek ji yên ku dijberên hev in. Mînak; xala herî bakûr a cîhanê, xala herî başûr a cîhanê. Di magnatîsê de aliyê N û S
Cemser	Ucay :: Kutup	Pole	Elektrîk	Yek ji aliyekî seriyên meqletîzê.
Cemsergiri	Düzlemsel ucaylanım :: Kutuplanma	Polarization	Elektrîk	Lihevçivîna barên elektrîkî li cemseran.
Cemserî	Kutupsal	Polar	Elektrîk	Tiştê ku bi cemserê re têkildar e.
Cer	Vida	Screw	Makîne	Bizmarê ku bi zivirandinê bi cih dibe.
Cerbader :: Dernefis	Tornavida	Screwdriver	Makîne	Alava ku cerê dizivirîne.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Cewrik	Enik :: Köpek yavrusu	Puppy	Çandinî	Çêlikê/a dêlikê.
Çihan :: Zemîn :: Erd	Yer küre	Earth	Avahî	Çihan
Cils :: Gêç	Alçî	Plaster	Erdnasi	Cureyekî kevirê spî ye. Formûla wî $CaSO_4 \cdot 1/2H_2O$ e. Kevirê cilsê ku di agir de bê şewitandin û paşê li aşê kevirîn bê hêrandin dibe cils. Di karê avahiyan de tê bikaranin.
Cilşok :: Cilşor	Çamaşır makinesi	Washing machine	Avahîsazî	Makîneya ku cilan dişo û paqij dike.
Çir	Esnek	Flexible :: Elastic	Fizîk	Taybetiya heybera ku bi hêzê şêwe diguherîne û dema hêz radiibe vediguhere rewşa xwe ya berê.
Çirî :: Nermî	Esneklik	Flexibility :: Elasticity	Fizîk	Taybetiya heyberê ya ku bi hêzê şêwe diguherîne û dema hêz radiibe vediguhere rewşa xwe ya berê.
Conega	Boğa	Bull	Çandinî	Gayê tov e. Ji bo hilgirtina dolê tê bikaranîn. Ji goştê wî jî sûd tê werjirtin.
Coulomb (Kolomb) :: Yekeya barê elektrîkê	Coulomb :: Elektrik yük birimi	Coulomb	Elektrîk	Yekeya barê elektrîkê coulomb e. Barê 1 Amper elektrîkê ku di 1 saniyekê de li ser guhêzbarekê diherike. " $C = A \times s$ "
Ctrl	Ctrl	Ctrl	Kompîter	Kontrolkirin. Kurteya peyva "control" e.
Cuda Hilgire :: Cuda tomar bike	Farklı kaydet	Save as	Kompîter	Di kompîturê de belge yan jî dosyayên ku xebat li ser wan tê kirin bi navekî din an jî li cihêkî din bê qeydkirin (tomarkirin).
Cure	Tür :: Tip	Type	Elektrîk	Cureyê vê nivîsê îtalîk e.
Cure :: Cor	Cins :: Tür	Kind	Nexşe	Heyber, zarav, pişe, kom yan jî hwd. a li gora taybetmendiyên çêbûye. Ji ber taybetmendiyên xwe ji hev vediqetin.
Curehiya biyolojîkî :: Curehiya Jîndehî :: Corewcorî zîndeyî	Biyolojik çeşitlilik	Biodiversity	Çandinî	Curbecureya formên zindiyên ên li cihanê.
Cureyê nivîsê :: Font	Font :: Yazı çeşidi	Font	Kompîter	Cureyê nivîsê.

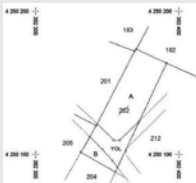
Ç

Kurdî	Tirkî	Îngilîzî	Beş	Pênase
Çakkirin	Tamirat	Repairs	Makîne	Rastkirin û duristkirina amûr an jî makîneyeke xerabûyî.
Çakûç	Çekic	Hammer	Avahî	Serê wî ji hesin û destiyê wî darîn e. Teşe û giraniya wî li gora karê ku ew ê pê bê kirin diguhere. Ji bo şikandin, pelixandin û çêkirina amûrên hesinî tê bikaranîn.
Çal :: Kort	Çukur	Hole :: Pit	Maden	Çiyê ku li ser ruyê erdê li gor derdora xwe kûr e.
Çalak	Aktif	Active	Elektrîk	Aktîf.
Çandin	Ekim :: Ekme	Planting	Çandinî	Karên belavkirina bizir (tov) li ser axê.
Çandin	Ekim:: Ekmek	Sowing	Çandinî	Ajotina rehekan.
Çandiniya textayî	Dûze ekim	Flat planting	Çandinî	Çandiniya ku bi rêzî (xet) tê kirin.
Çandinkar :: Çandinvan	Tarımcı :: Ziraatçı	Agriculturist	Çandinî	Cotyar. Kesê ku li ser çandiniyê perwerde dîtiye. Kesê ku karê çandiniyê dike.
Çap	Baskı :: Yazdırmak	Print	Kompîter	Bi alikariya kompîturê, ji çaperê derxistina nivîs an jî wêneyan.
Çaper	Yazıcı	Printer	Kompîter	Amûra bi kompîturê ve girêdayî ye û ji bo derxistina nivîs an jî wêneyan li ser kaxiz tê bikaranîn. Du kablo dikevin vê amûrê, yek ji bo enerjîyê (elektrîk), ya din jî ji bo agahiyê(data) ye.
Çarçove	Çerçeve	Frame	Elektrîk	1. Ji bo xemilandin û daleqandina wêne, nivîs, eynîk hwd. nexşeya dorê. 2. Di komînkasyonê de şandina beş an jî parçeyekî daneyê. Ji bo dane bi ewlehî û zêdetir bê şandin weke frame tê pêçan û şandin.
Çavî :: Çavik	Gözenek	Pore	Maden	Ji bo her qula tiştê qulqulik.
Çavkani :: Jêder	Kaynak	Source	Elektrîk	Çih an jî heyberên ku jê enerjî (elektrîk, elektromagnetîk, ronahî, av, hwd.) dertê.
Çawani :: Sima :: Sexlet :: Senini	Nitelik	Feature	Maden	Taybermendiya ku madeyekê ji yên din vediqetîne.
Çêlek :: Manga	İnek	Cow	Çandinî	Ajaleke kedî ye, ji goşt, şîr û çermê (eyar) wê sûd tê girtin.
Çêlik :: Têjik	Yavru	Nestling	Çandinî	Têjikên çûkan.
Çem	Çay	Rill	Çandinî	Ava herikbar. Rûbarê biçûk.
Çeng :: Zengil :: Zeng	Çan :: Zil	Bell	Avahîsazî	Amûra dengdêr a ji bo hişyariyê. Metaleke qewartî û di navê de hesinekî (zimanok) heye ku dema ev hesin dileqe û li kêleka metal dikeve deng dertê.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Çerxa dirandar :: Çerxî dandar	Dişli	Gear	Makîne	Alaveke wek dîsk (gilover) û dora wê niçiroki ye.
Çikilandin	Dikmek	Prick	Elektrîk	Sekinandina stûnî ya tiştêkî di cihêkî de. Sekinandina tiştêkî yan cîsmekî bi qulkirinê yan jî bi kolanê bi awayekî çîk.
Çilmisîn	Solma	Wanning	Maden	Di warê kîmyayî de pigmenta ku rengê xwe winda kiriye.
Çîm :: Firîz :: Çîmen	Çîm	Lawn	Çandinî	Cureyekî giyayê jî famîlyeya genim e, jî bo şinahiya park an jî baxçeyan tê bikaranîn. Giyayekî pirsalî ye.
Çinandin :: Dirûn	Biçmek	Reap	Çandinî	Hilberîniya riwekan.
Çinin	Biçmek	Reap: Mow	Çandinî	Karê çinandinê.
Çir :: Nerm	Esnek	Flexible	Fizîk	Taybetiya heyberê ya ku bi hêzê şêwe diguherîne û dema hêz radibe vediguhere rewşa xwe ya berê.
Çirî	Özkûtle	Mass density	Fizîk	Mêjera made ya di yekeya qebareyê de. Çiriya avê 1 gr/cm ³
Çirik :: Çiranek	Çörtên	Gargoyle	Avahîsazî	Çihoka jî bo ava barana ku li ser banan kom dibe, jî asasê avahiyan jî dûr direşîne.
Çiziran :: Avzen	Sızıntı	Seepage	Maden	Di kanê de zayîna avê. Dema av di kanê de dizê.

D

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Dabeş :: Îfraz	Ayırma	Subdivision	Nexşe	Ji hev veqetandina erd. Parçekirina parsêlan. Parselek piştî îfrazê dibe jî yekê zêdetir.
Dadgeh :: Edliye	Adliye sarayı	Courthouse	Avahîsazî	Avahiya ku karên hiqûq û dadmendiyê lê tên meşandin.
Damara Madenê :: Reha madenê :: Rega madenê	Damar	Vein :: lode	Maden	Xeta ku di bin erdê de gewher tê de kom bûye.
Danan :: Danîn :: Sazkirin	Tesis etmek :: Kurmak	Installation	Makîne	Avakirina pergala (sîstem) an jî amûreke.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Danberhev :: Berawirdî	Karşılaştırma	Comparasion	Elektrik	Muqayesekirin.
Danüstendin	Alım satım	Trade	Aborî	Pêkanîna bazirganiyê. (Ticaretê)
Dara Kizwanê :: Dara şengêlê :: Dareben :: Dara benîştê	Bitim ağacı	Pistacia eurycarpa yalt	Çandinî	Dareke ku orjîna wê ji Kurdistanê ye. Ji fêkiya wê qehwe, sabûn, tizbi tèn çekirin. Famîlyeyeke darên pelfreh e. Makedara fistiqê ye.
Darêj	Döküm	Casting :: Dump	Makîne	Ji bo teşedayîna metalan helandin û rijandina nava kalib.
Daristan	Orman	Forest	Çandinî	Qada daran.
Dariştaya kanzaya req :: Amêjeya metala req	Sert metal alaşımı	Hard-metal alloy	Maden	Amêjeya metal a ku dijwar e. Mînak; Pola, Tûnc
Das :: Şalok	Orak	Reaping-hook	Çandinî	Amûreke ku ji bo birîna hejik, qirşik, giya û hwd. tê bikaranîn.
Dawîn :: Paşin	Son	Last :: End :: Stop	Maden	Tiştê ku li herî paş maye, li dawiyê ye.
Dazelandin :: Parzîndandin :: Dawerivandin :: Sefandin	Süzme	Filter	Elektrik	Heke çend tiştên cuda (dibe ku ev tişt maddeyên şilek an jî agahiyên cuda bin) di nav hev de bin û mirov bixwaze wan ji hev veqetîne mirov karê "dazelandin"ê dike. Mirov wan tiştan dadzelîne.
Def :: Dahol	Davul	Drum	Elektrik	Def amûreke muzîkê ye. Def ji text û eyarê (çerm) ajalan çêdibe. Textikê tenik tê tewandin û dikeve şeweyê rûloyekê piştê jî aliyekî rûloyê (silîndîr) bi eyarê tê girtin. Dema tiştê li eyarê dikeve deng jê dertê.
Dehşik :: Ceş	Sıpa	Colt	Çandinî	Têjîkên keran.
Dêlegur	Dişikurt	Female wolf	Çandinî	Gura mê.
Dêlî :: Mêw	Asma (üzüm bağı)	Vine (vineyard)	Çandinî	Dara tirî.
Dêlik	Kancık :: Köpeğin dişisi	Female dog	Çandinî	Kûçika mê.
Demana :: Kîrê	Kiralamak	Rent	Çandinî	Tiştê ku ji aliyê xwediyê wî ve ji bo demekê û bi buhayekî tê dayîn.
Demjimêr	Saat	Watch	Maden	Çîhaza ku demê nîşan dide.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Demsalî :: Werzî	Sezonluk :: Mevsimlik	Seasonal	Maden	Tiştê ku li gorî hewayê tê bikaranîn.
Deng	Ses	Sound	Elektrîk	Bi guh tê bihîstin (sekirin). Axaftin bi alîkariya dengê ku ji gewriya mirov dertê çêdibe. Dema made dilerizin deng dertê holê.
Dengpîv	Ses ölçer	Phonometer	Elektrîk	Amûra ku pê hêza deng tê pîvandin.
Dep	Kalas	Timber :: Wood :: Plank	Avahî	Darên çargoşe yên kêm zêde ku firehiya wan 30-50 cm, bilindahî 10 cm û dirêjahî jî bi qasî 3-4 metreyan e. Ev dar di karên mobilya, avahî û çêkirina avahiyên de tîn bikaranîn.
Depokirina avê :: Embarkirina avê	Su depolama	Water storage	Maden	Komkirina avê di liçekê de.
Dêr	Kilise	Church	Elektrîk	Perestgeha xirîstiyanan e. Avahiya ku xirîstiyân tê de îbadetên xwe dikin.
Derbasdar	Geçerli	Valid	Elektrîk	Tiştê ku tê pejrandin. Tişt an jî rewşa ku erênî ye.
Derbasdarî	Geçerlilik	Validation	Elektrîk	Rewşa pejrardina tiştan.
Derdan	Kap	Container	Avahî	Ji bo tiştên şil an jî hişk tê de bîhîlanîn an jî bîhî parastin.
Derengmayî	Gecikme	Delay	Maden	Qewimîna bûyerekî piştî dema xwe.
Derî	Kapı	Door	Avahî	Ji bo tîketina avahiyekê yan jî beşeke avahiyê, valahiya ku di dîwar de tê hiştin.
Derizîn	Çatlama	Crack	Avahî	Terk, derz lêketin
Derketin	Çıkış	Sign out	Kompîter	Dem a mirov bixwaze ji malper an jî sîstemên ku mirov bi navê bikarhêner û şîfre dikeve derve mirov fermanekê dide. Ev fermana derketina malper an jî sîstemê ye. Ji bo vîya mirov bi piranî bişkokekê ditikine.
Dermale	Besi :: Semiz hayvan	Fatling	Çandinî	Sewala ku ji goştê wan baş sîd were girtin, di hundir de tê xwedîkirin.
Derve	Dış	Outside	Elektrîk	Dijberî "hundir" e. Cihê ku dora wî vekirî ye.
Derxûn :: Serpoş	Kapak	Cover	Elektrîk	Dîz an jî ew tiştê ku devê qûşxaneyê digire.
Derya :: behr	Deniz	Sea	Erdnasî	Ava gewre ya ku bejahiyê dorpêç dike.
Deryaya Aralê :: Behra aralê	Aral denizi	Aral sea	Erdnasî	Goleke gewre yan jî deryayeke di bejahiyê de asêmayî ku di navbera welatê Ozbekistan û Kazakîstanê de ye.
Deryaya Egeyê :: Behra egeyê	Ege denizi	Aegean sea	Erdnasî	Deryaya ku bejahiya rojavayê welatê Tirkiyeyê û bejahiya başûrê welatê Yewnanîstanê dorpêç kiriye.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Deryaya Reş :: behra reş	Karadeniz	Black sea	Erdnasî	Deryayek navxweyî ku bejahiya bakûrê welatê Tirkiyeyê û bejahiya başûrê welatê Rûsyayê dorpêç kiriye.
Derz	Çatlak	Crack	Elektrîk	Qelîştaka biçûk. Derz di madeya hişk de çêdibe. Made berî ku bişikê diderize.
Destar	El deşîrmeni	Hand mill	Elektrîk	Aşê ku bi destan tê xebitandin. Du kevirên gilover li ser hev in û kevirê jor bi destan tê zivirandin. Bi vî awayî genim tê hêrandin. Genim, gilgil, nîsk û gelek tişt bi destarê tên hêrandin.
Destî :: Çembil	Sap	Handle	Avahî	Ew beşa ku ji bo mirov bi dest bi alav an jî makîneyekî bigre hatiye çêkirin.
Destnişan :: Şanênava	İmza	Signature	Elektrîk	Di belgeyan de kesên ji nivîsê berpirsiyar e li binî bi pênûsê nişana xwe ya taybet çêdike. Nişana ku kesek dinivîse di hemû cî û deman de nahuhere.
Destşo	Lavabo	Wash basin	Avahîsazî	Çehl an jî esyayên kort ên mirov destên xwe û firaqan tê de dişo.
Destûra Ajotinê :: Ehliyetname	Ehliyetname	Driving license	Makîne	Destûrmendiya (besbûna) belgeya ajotinê. Belgeya hînbûna ajotinê. "Bê lîsans ajotina seyareyê qedexe ye."
Devik	Kapak	Cover	Elektrîk	Ew tiştê ku devê tiştên mîna şûşe, kodik, quşxane. . . digire.
Dewar	Sığır	Cattle	Çandini	Ajalên mezin ên bi qilç û dikayên.
Dexl	Hububat	Cereals	Makîne	Genim, ceh, gilgil, birinc. . . tiştên ku di nava xwe de dihevin.
Dibistan	Okul	School	Avahî	Avahiya ku ji bo perwerdehiyê tê bikaranîn.
Dielektrîk	Dielektrik	Dielectric	Elektrîk	Madeya ku elektrîkê radigihîne. Mînak; sifir, zêr, hesin, zîv. . .
Dijwar	Zor	Difficult	Makîne	Ne hêsan. Zehmetî.
Dik	Sahne	Stage :: Set :: scene :: Setting ::	Avahîsazî	Di salonên mezin de platformên ku ji erdê bilind tên çêkirin, ji bo dema ku civîn an konferans, gotûbêj û hwd. çêdibin temaşevan û axaftvan hevdu bibînin.
Dilop	Damla	Drops	Avahî	Parçeyekî ji şilekîyekî ku giraniya xwe ranagire ji parçeyê mezin diqete û dikeve.
Dims	Pekmez	Molasses	Çandini	Bi kelandina şîreyê çêdibe.
Dînamîk	Dinamik	Dynamic	Fizîk	1. Rewşa bi tevger. 2. Di fizîkê de beşa ku têkiliya navbera hêza mekanîkî, tevger û enerjîyê vedikole.
Dînamîk	Dinamik	Dynamic	Fizîk	1. Zanista ku di bin bandora hinek hêzan de guherîna bizavê vedikole. 2. Rewşa ne sekan, livdar.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Dînemo	Dinamo	Dynamo	Elektrîk	Ji peyva "dynamic" ya îngilizî tê. Dînemo tiştêkî mîna motorê ye lê bi elektrîkê dixebite. Dema ku elektrîk diçe ji dînemoyê hêza elektromagnetîk çêdibe û bi alikariya vê hêzê milê dînemoyê dizivire.
Dirandar :: Dirançerx	Dişli	Gear	Elektrîk	Çerxa ku diranên wê hene.
Diranok (Diranoka çerxê) :: Danik	Çark dişî	Gear tooth (Mechanical gear)	Makîne	Niqir an jî diranên li dora çerxê.
Dirêj	Uzun	Long	Avahî	Dûrbûna navbera her du seriyên alavekî.
Dirêjîya Pêlê :: Dirêjî şepol	Dalgaboyu	Wavelength	Elektrîk	Di pêla ku firekansa wê tê zanîn de dirêjahiya navbera dubarebûna pêlan. Dijberî frekansê ye, dema frekans zêde dibe dirêjahiya pêlê kêmtir dibe.
Dîrok	Tarih	History	Kompîter	Dema çêkirin, guhertin, nûjenkirina dosya, bernama yan jî sisternê.
Dîwar :: Dês :: Hêt	Duvar	Wall	Avahî	Derdora avahiyê jî derve û di hundirê avahiyê de jî beşa hundir jî hev vediqetîne. Ji acur, kevir û betonê bi awayekî tîkane tê çêkirin.
Dol :: Geli	Vadi	Valley	Erdnasî	Derbasek an jî qada di navbera du çiyayan de ku di wextê xwe de bi herikîna çemekî yan jî rûbarekî pêk hatiye.
Dolgirtin :: Bergirtin	Dölleme	Insemination	Çandinî	Nivşekî zayinê ye.
Donê belotê :: Rûnê berûyê	Palamut yağı	Oleum fagi :: Frictibus	Çandinî	Donê ku ji tovê belotê derdikeve.
Dor :: Rêz	Sıra	Order	Maden	Tiştên li dû hev in.
Dor bi dor :: Rêzbendî :: Bi dorê	Sırayla	Squential	Maden	Rêz bi rêz.
Dorpêç	Sarma :: Kuşatma	Wrapping	Avahî	Pêçandina derdora alavekê.
Dû :: Dûkel	Duman	Smoke	Elektrîk	Dema şewatek çêdibe ji nava agir gazeke ku xuya dike, derdikeve.
Dûkel	Buhar	Vapour	Fizîk	Gaza ku ji avê çêdibe.
Dûkêş :: Kulek	Baca	Chimney	Avahîsazî	Riya ku dû ji hundir dide derve.
Dûkêş :: Dûkelkêş	Duman Bacası	Chimney smoke	Avahîsazî	Kuleka ji bo kêşana dûyî.
Dûr	Uzak	Distant :: remote	Maden	Ciyê ku ne nêz e.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Dûrahiya avêtinê :: Heter :: Mesafe	Fırlatma mesafesi	Length of throw	Fizik	Navbera ji cihê avêtinê heta cihê ketinê ya parçeyekî ku bi hêzekê tê avêtin.
Dûrebîn :: Dûrbîn	Dürbün	Periscope	Elektrik	Amûra ku tiştan nêz dide xuyakirin. Dema mirov dûrebînê dide ber çavên xwe çiyê dûr nêz xuya dikin.
Dureh :: Dureg	Melez	Hybrid	Çandini	Çêbûna ji rêgezên cuda yên gihandar.
Duta :: Duqat	İki katlı(evler için)	Dublex	Avahî	Avahiya ku du tebeqe ye.
Dûtin	Sıvamak	Roll up	Avahî	Seyandina rûxarê dîwar. Bi taybetî bi cils, herî an jî xerca çîmentoyê tê çêkirin.
Duyem :: duyemîn	Sekonder :: ikinci	Secondary	Maden	Hejmara ku piştî yekê tê.

E

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Ekosistem :: Pergala xwezayî :: Pergala jîngehî	Ekosistem	Ecosystem	Çandini	Pergala ku bi têkiliya navbera giyanewer û ew jîngeha ku van giyaneweran tê de dijîn.
Elektrik :: Kareba	Elektrik	Electricity :: Electrical	Elektrik	Elektrik bi herikandina elektronan li ser metalan çêdibe. Elektron jî çiyê ku zêde ne ber bi çiyê ku kêm in ve diçin.
Elektron	Elektron	Electron	Elektrik	Hêmanek ji yên atomê ye û li dora dendikê (nukleus) atomê bi lezgîni dizivire. Elektrik bi herikîna elektronê ya li ser metalan çêdibe.
Elektrona compton	Compton elektronu	Compton electron	Elektrik	Demê elektromagnetizma bandorê li madeyê dike elektron difire, navê vê elektronê compton e.
Embar	Ambar :: depo	Warehouse	Elektrik	Cihê dorgirtî yê ku alav û tişt tê de tên bichkirin.
Encame :: Rizde :: Nêrûmê :: Menteşe	Menteşe	Knuckle	Avahîsazî	Amûrek metal e, derî(an jî şibak) bi çadira derî ve girê dide. Di vekiirinê girtina derî de Rizde dilîve. Parçeyek jê bi çadira derî ve ye parçeyê din jî bi derî ve ye.
Endezyarê çandiniyê	Ziraat mühendisi	Agricultural engineer	Çandini	Mirovên li ser endezariya çandiniyê dixebite.
Endezariya avahiyê	İnşaat mühendisliği	Civil engineering	Avahî	Beşa endezariyê ya ku karê hilberînê û bikaranîna alav û amûrên avadaniyê jî tê de her cure karê avahî avahîkarî û avadaniyê bi rê ve dibe.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Endezariya Jîngehê	Çevre mühendisliği	Engineering of Environment	Jîngeh	Beşa endezariyê ya ku ji bo bikaranîna çavkaniyên xwezayî û mercên baş ji bo tenduristiya mirovan amade dibe ye.
Endezariya Xorakê	Gıda mühendisliği	Food Engineering	Xorak	Beşa endezariyê ya ku bi tevahî li ser xwarin û vexwerinê bi awayekî zanistî dixebite. Xwarinên amade ku li marketan tîn firotin ji bo ku zîrê nedin mirovan ji destpêka çêkirinê heta pêçan û firotina wan di bin şopandina endezarên xurakê de dimînin.
Erd :: Zevî :: Qad :: Arazi	Arazi	Field	Nexşe	Parçeyek ji ruyê cîhanê.
Erdê bejî :: Zeviya dêm	Kurak arazi	arid land	Nexşe	Erdê ku ne avî ye û derfetên avdaniyê lê tune ne.
Erdê şaxan :: Erdê terhikan	Fidanlık	Nursery	Çandinî	Çiyê ku çandiniya terhikan li ser tê kirin.
Erdkêşî :: Kêşkirin :: Kêşan :: Hêza kêşkirinê	Yer çekimi	Gravity :: Force of gravitiy	Fizik	Bi bandora baristeyê hêza ku madayan li ser cîhanê dihêle. Hêza ku dibe sedema ketina ji jor ber bi jêr ve. Mînak; Ji bo cîhanê, $g=9,81 \text{ m/s}^2$
Erênî	Pozitif :: olumlu	Positive	Elektrîk	Dijberî "nevîni"yê. Rewşa baş.
Erx :: Cih :: Cihok	Kanal :: Su kanalı	Canal :: Water way	Avahî	Li ruyê erdê xeta ku bi kolandinê tê çêkirin û av tê de diherike.
Esman	Gökyüzü	Sky	Elektrîk	Jora erdê. Li ruyê erdê dema mirov serê xwe bilind dike û li jorê dinêre ewr an jî valahiyeke şîn xuya dike, ew esman e.
Estetik :: Ciwankarî	Estetik	Aesthetic	Avahîsazî	Dîmena ku bi xweşikiya (bedewî) xwe bi mirov re hestên baş çêdike.
Eşêf:: Aşêf	Bahçe bağ bostandan yapani ot toplama	Remove finger-grass	Çandinî	Paqijkirina nav terhikan.Giya û tiştên nav çandiniyê yên zêdebar.
Êvar	Akşam	Evening	Fizik	Danekî rojê ye. Dema roj diçe ava û her der dibe tarî êvar e.
Ewlehî :: Ewlekarî	Güvenlik	Safety	Maden	Parastina tiştêkî.
Ewr	Bulut	Cloud	Elektrîk	Ewr dükêlên ku li asîmanê disekin û dibin baran û berf.

Kurdî	Tirkî	Îngilîzî	Beş	Pênase
Ewrbir :: Hewrbir	Gökdelen	Skyscraper	Avahîsazî	Avahiyên 20-30 tebeqe (qat) û bilindtir.
Exlamûr	Ihlamur	Linden	Çandinî	Kuflka bi bin a dara exlamûrê ye. Çaya wê jî heye û bi mebesta derman tê vexwarin.
Eyar	Ayar	Adjustment	Makîne	Guhertin û sererastkirina taybetiya amûr an jî makîneyan.
Eyarkirin	Ayarlama	Calibration	Makîne	Karê eyarê.
Eywan	Eyvan	Iwan	Avahî	Beşeke xanî ye. Odeya navendî ku deriyê gelek odeyan lê dinêrin.
Êzing	Odun	Timber :: wood	Maden	Amûrê ku bi birîna daran bi dest dikeve û ji bo şewatê tê bikaranîn.
Êzingdank	Odunluk	Woodshed	Avahî	Ciyê ku êzing lê tên danîn.
Ezmûn :: Taqîkirdin	Sınav	Exam	Avahî	Piştî perwerdehiyê ji bo asta fêrbûnê bê famkirin tê bikaranîn.
Ezmûngeh :: Taqîgeh	Laboratuvar	Laboratory	Elektrîk	Ciyê ku agahiyên teorîk tîn ceribandin.
Ezmûnî	Denek	Experimental	Avahî	Ew heyber, kes an jî ajalên ku ji bo agahigirtinê li ser lêkolînê kirin.

F

Kurdî	Tirkî	Îngilîzî	Beş	Pênase
Faks	Faks	Fax	Elektrîk	Amûreke ku li ser sîstema telefonê dixebite. Şûna deng li ser qaxiz nivîs an jî wêneyan dişîne.
Faq :: Feq :: Dafik	Kapan::Tuzak (hayvanlar için)	Snare	Çandinî	Kemînên ku bo ajalan tînan.
Faz :: Fêz :: Rewge	Faz	Phase	Elektrîk	Rewşa fizîkî ya madeyê. Rewşa pêlê li gora çavkaniyê. (referans)
Fêrbûna dîtarbî	Görsel öğrenim	Visual(optical) learning	Elektrîk	Cureyekî perwerdehiyê ye. Mirov bi dîtîne fam dikin.
Ferfûr	Porselen :: seramik	Porcelain	Erdnasî	Hişkîyeke bîriqok ji axa bikîl bi saya germbûneke pîleberz tê duristkirin.
Fêrgeh :: Pol	Sınıf	Class :: Classroom	Avahîsazî	Ciyê ku xwendekar lê perwerdehiyê dibînin.
Ferheng	Sözlük	Dictionary	Elektrîk	Pirtûk an jî bernameya ku wateya peyvan a di zimanên din an jî heman zimanî de nişan dide.
Ferhenga kompîturê	Bilgisayar sözlüğü	Computer word	Elektrîk	Pirtûka ku wateya peyvên kompîturê vedibêje.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Ferman	Komut	Command	Elektrik	1. Ew peyva ku daxwaz dike lê divê bê cî. 2. Di kompîtur an jî di makîneyan de daxwazên tund jî bo kirina karekî.
Filtre	Filtre	Filter	Elektrik	Cureyekî safokê ye. Tiştê ku nayên xwestin jê derbas nabin.
Firehkirin	Genişletmek	Enlarge :: Widen	Maden	Qada ku tê mezinkirin.
Firêz	Ayrık otu	couch grass	Çandinî	Giyayekî jî malbata genim.
Firêze :: Pirêze	Anız	stubble	Çandinî	Bermayiya giyayî.
Firin	Fırın	Furnace	Maden	Têkbera ku germahiya tiştan zêde dike.
Firingî :: Bacana sor :: Bacansorik	Domates	Tomato	Çandinî	Sewzeyek (zerzewat) rengê wê sor, tehma wê kêmtirş e. riwekeke salane ye.
Firk	Seyrek	Rare	Elektrik	Dijberî "gur"ê ye. Dema di daristanê de dar kêmbûbin, dar jî hev dûr bin an jî porê mirov weşiyabe û valahî ketibe nava mûyên serî ev rewş bi peyva "firk" tê tarifkirin. Mînak, porê min firk e. Daristana Amedê firk e.
Firne :: Kûre	Fırın	Oven	Elektrik	Çihêki dora wê girtî û gelek germ e. Tişt (xwarin, herî...) bi alîkariya germê tê de dipijîn.
Fisyon	Fisyon	Fission	Elektrik	Dabeşkirina atoman e. Dema fisyon çêdibe enerjîyeke mezin dertê holê.
Fitês	Vites	Gear	Maden	Ji bo kêmkirin an jî zêdekirina leza makîneyê parçeyek.
Forklift	Forklift	Forklifter	Maden	Maşîna ku tiştên giran bar dike.
Fosil	Fosil	Fossil	Erdnasî	Bermahî û rêça zindewariyên ku demeke dirêj di bin erdê de mane. Hestiyên ajalan ên ku di bin erdê de kristalîze bûne.
Foton	Foton :: Işıncağ	Photon	Elektrik	Yekeya esas a ronahiyê ye. Qalibê tîrêjên elektro-magnetîkê ye.

G

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Ga	Öküz	Ox	Çandinî	ajaleke ku ji bo goştê wî û karê cot de were bikaranîn tê xwedîkirin. Herî kêmbûnê du salî ye.
Galvanî	Galvanik	Galvanic	Maden	Rêbaza ku bi awayekî kîmyayî elektrîkê peyde dike.
Gamêş	Çamış: manda	Buffalo	Çandinî	Cureyekî dewaran.
Garis :: Xaşik	Dan	Millet	Çandinî	Giyayekî jî cureyê malbata genim e. Di erda bejî de jî genim û gilgil bi semaxtir e.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Gav bi gav	Adım adım	Step by step	Elektrik	Ew xebata ku li gora rêzekê li pey hev tê meşandin. Pêşiyê gavek, piştê gaveke din, gavên li dû hev.
Gaz	Gaz	Gas	Fizik	Rewşa madeyê ya ku molekul ji hev gelek dûr in.
Gaz	Kerpeten	Pincers	Avahî	Alava ku têlikan jê dîke û hesinan bi hevdu ve bi têlikan girêdide.
Gaz :: Bizmarkêş	Kerpeten	Pliers :: Pincers	Elektrik	Pê bizmar tên kişandin.
Gêle :: Gêre	Harman	Blend	Çandinî	Karê jîhevqetandina tov û kaya genim, nîsk an jî nokan.
Gelî	Vadi	Valley	Maden	Deşta li nav çiya û zozanan, derbasgeh û kend.
Gelvandî	Galvanize	Galvanized	Maden	Ji bo ku madenekî metalîk ji zingarê bê parastin bi çînkoyê dervayê wî bê girtin.
Gen	Gen	Gen	Çandinî	Yekineyeke biyolojîk ku karekterîstîkeke diyar hildigire û ji dê û bavan ev karekterîstîk derbasî çêlikan dibe.
Genim	Buğday	wheat	Çandinî	Giyayekî ku ji tovê wî nan tê çêkirin.
Gerdûn	Evren	Cosmos	Elektrik	Valahiya herî mezin a ku hemû tişt (stêrk, roj, çîhan . . .) tê de ne.
Gerdûnî	Evrensel	Universal	Elektrik	Tiştê ku ji bo hemû çîhanê an jî ji bo gelek çand, ol, bawerî û mirovan derbasdar e.
Gêrekirin :: Gêlekirin	Harmanlama	Blend	Maden	Li ser benderê hûrkirin û ji hev veqetandina kanzayê.
Gêrkirin	Yuvarlama	Rounding	Elektrik	Zivirandin. Xala navîn çî naguherîne lê ew tişt li dora xwe dizivire wê tekerlekê.
Germ	Sıcak	Hot	Elektrik	Dijbera "sar"ê ye. Dema made tîne digirin germ dibin.
Germ kirin	Isıtmak	Heat (to)	Elektrik	Zêdekirina germahiya tiştêkî.
Germahiya ava deryayê	Deniz suyu sıcaklığı	Sea water temperature	Erdnasî	Pîleya germahiya ava deryayê.
Germahiya kurî :: Germahiya curie	Curie sıcaklığı	Curie temperature	Elektrik	Xala germahiya ku madeyên feromagnetîk tê de bibin paramagnetîk.
Germik	Sıcak kaynak	Hot thermal	Maden	Çihê ku ji kurahiya binê erdê jê ava germ derdikeve.
Germ pîv	Sıcaklık ölçer	Thermometer	Elektrik	Amûra ku germahiyê dipîve.
Gerok	İnternet tarayıcı	Browser :: Internet explorer	Komputer	Bernameya ku em navnişana malperê lê dinivîsin û dikevin malperê.
Gewher	Cevher	Ore :: Jewel	Maden	Di kanzayê de madeyê ku lê tê gerîn, ku hêja û bi nîrx e. "Di kanzaya zêr de gewher zêr e" "Di kanzaya hesin de gewher hesin e"

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Gewr	Gri	Grey	Makîne	Rengêk bi rêjeyên cuda ji tevlihevkirina rengên spî û reş pêk tê.
Gêzer :: Gizêr	Havuç	carrots	Çandinî	Riwekeke ku kokên wê tîn xwarin.
Gezgezok	Isırgan otu	nettle	Çandinî	Giyayek.
Gezik	Süpürge otu	Kochia	Çandinî	Giyayek.
Gilgil	Mısır	Corn	Çandinî	Riwekeke ji malbata genim.
Gir :: Gewre	İri	Large	Avahî	Tiştê ku ji hevçinsê xwe mezintir e.
Giran	Ağır	Heavy	Elektrik	Giranî ji baristeya madeyê çêdibe. Hemû bariste hev dikîşînin. Tiştên bi hêzeke mezin têne kişandin giraniya wan zêde ye û ew giran in.
Giranî	Ağırlık	Weight	Elektrik	Giranî ji baristeya madeyê çêdibe. Hemû bariste hev dikîşînin. Giranî hêza kêşana erdê ye ku madeyan dikîşîne.
Girav :: Dürge	Ada	Island	Erdnasî	Beşa bejahiyê ya ku hawirdora wê bi tevahî bi ava golekê, bi ava deryayekê yan jî bi ava zeryayekê dorpêçkirî ye.
Girav :: Dürge	Ada	City Block	Pilansazên Bajêr	Erdên ku hawirdora wan bi rê girtî ne (di plansaziya bajêr de)
Girawe	Çözelti	Solution	Kîmya	Du yan jî zêdetir madeyên ku li nava hev ketine û taybetmendiyên xwe parastine. Bi rêbazên sefandina fizîkî, dükelinkirinê û çendên din ev made ji hev tîn qetandin. Mînak; Dew, Çay, Şerbet, Şorik (sûravk)
Girêdan :: Bestin	Bağlantı	Connection	Makîne	1. Bi hev ve danîna du yan jî zêdetir heyberan. 2. Pêwendiya navbera du xalan. 3. Eleqeya du bûyeran.
Girtîgeh :: Zindan	Hapishane	Prison	Avahîsazî	Avahiyên ku girtî lê dimînin.
Girtin	Tutmak	Hold (to)	Elektrik	Pêgirtin. Tiştêk heye tu mînakekê ji wî tiştî digirî yan jî tu wî tiştî bi xwe dikî bin destên xwe.
Girûz :: Zivir	Pürüz	Rough	Maden	Rûxarê ku ne hilû ye.
Girûzekî :: Zivirî	Pürüzlü	Rough	Avahî	Yê ku rûyê wî ne dûz an jî hilû ye.
Gîsin	Pulluk	Plow	Çandinî	Amûreke ku erdê cot dike. Parçeyek ji halet e.
Gîsk	Çebiç :: Tekenin küçüğü	Small goat	Çandinî	Bizina biçûk a ku ji karikê mezintir e.
Giya	Ot: bitki	Grass: Weed	Çandinî	Cureyekî riwekan e.
Gogî	Küresel	Spherical	Avahî	Yê ku gilover e.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Gol	Göl	Lake	Pilansazên Bajêr	Ava sekan a ku di çalên kûr û fireh de ye û çaraliyê wê dorpêçkirî ye. Ava golê nagihîje zeryayê. Hinek gol xwezayî ne û hinek jî ji bo pêdiviyên mirovan hatine çêkirin.
Golik	Buzağ: İnek yavrusu	Calf	Çandinî	Çêjkên çêlekan.
Gom	Hayvan ağılı	Sheepfold	Avahî	Stargeha pez.
Gor	Mezar	Grave	Avahî	Ciyê ku mirî lê tê veşartin.
Gorên komî :: Komegor	Toplu mezar	Mass Grave	Plansazên Bajêr	Piştî şer komkujî yan jî bobelateke xwezayî, deverên ku bi girseyî cendekên mirovan lê hatine binaxkirin an jî veşartin.
Goristan	Mezarlık	cemetery	Plansazên Bajêr	Ciyê binaxkirina cendekên mirovan.
Gotar	Makale	Article	Elektrîk	Nivîsên ku di rojname û kovaran de tên veşandin. Ev cure nivîs li ser mijarekê disekine. Sê beşên vê nivîsê yên girîng hene, destpêk, mînak û encam.
Grafikî	Çizitsel	Graphical	Elektrîk	Nîgar, teşe, şêwe yan jî tiştêkî din ê bi awayê grafîkî.
Gram(g)	Gram(SI birimlerinde kütle birimi)	Gram (g)	Elektrîk	Pîvaneke ku mêjera barîste dide nişandan û ji pergala navneteweyî (SI) ye. Ji hezaran yekî kilogramê ye.
Granit	Granit	Granite	Avahîsazî	Cureyekî kevirê xwezayî yê volkanîk e, piştî zûlkirin û çilakirina wî di gelek ciyên avahiyê de tê bikaranîn.
Granul	Granül	Grained	Maden	Hebikên made yên biçûk.
Gravîte	Gravite	Gravity	Maden	Tiştê ku bi tîrbûniyê jî hev diqete. Dereceya qalîteya made.
Grayder :: Qirêder	Grayder	Grader	Maden	Maşîneya ku rê dûz dike.
Gres	Gres	Grease	Maden	Rûnê jî bo maşîneyê.
Grizû	Grizu	Firedamp	Maden	Di kana rejûyê(komira kevirîn) de gazeke ku piraniya wê metan(CH ₄) e. Gaza metanê û toza rejûyê. Zû pêdikeve û diteqe.
Guh	Kulak	Ear	Makîne	Avaniyeke anatomîk e. Karê bihistinê dike û lebatên hevkeşe di nav xwe de dinixumîne.
Guhan	Meme (hayvan memesi)	Breast (for animals)	Çandinî	Libateke ajalên mê ye ku şîr jê tê dotin.
Guherîn :: Guherandin :: Gorrîn	Değişme	Change(to-)	Nexşe	Wergerîna li şêweyekî nû. Parsêla vala ya ku xanî li ser bê çêkirin, cureyê wê jî divê bê guhertin, dibe parsêla bi xanî.
Guherîna fizikî	Fiziksel değişim	Physical change	Elektrîk	Guherîna şêweyî, demî, barîsteyî an jî qewareyî.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Guhertina navnişanê	Adres dejiştirir	Address modification	Elektrîk	Guhertina çiyê ku mirov lê ye.
Guherto :: Dane	Versiyon	Version	Kompîter	Ji heman bernamêyê dem bi dem ên nûjentir derdikêvin, ji her a nûjentir re guherto yan jî dane tê gotin. Şêweyekî nû yan jî cuda.
Guhêzbarî :: Derbasbarî	Geçirgenlik	Transmissivity	Erdnasî	Pileya avtêbihuîna teht an jî zeminê.
Gula derdan	Yabani çarkufekek	Passiflora incarnata L.	Çandinî	Riwekek.
Gulberoj	Ay çîçeği	Sunflower	Çandinî	Riwekeke ku dendikên wê sûdewer in.
Gulhan :: Geroh	Çağla	almond	Çandinî	Behîvên negihaştî.
Gulik :: Gurik	Canavar otu	Orabanch spp	Çandinî	Riwekek.
Gulkelem	Karnabakar	Cauliflower	Çandinî	Riwekeke ku pelên wê tîn xwarin.
Gumgumok	Kertenkele	Lizard	Çandinî	Ajaleke ku dişibe mazîzerkê.
Gur	Kurt	Wolf	Çandinî	Ajalekî kovî.
Gûşî :: Gilbe :: Wîşî	Salkim	Cluster	Elektrîk	Tirî dema bi mêmê ve ye komek hebûbên (libên) tirî li ber hev û bi qimekê ve ye û digihîje guliyên mêmê, ew koma hebûbên tirî gûşî ye.
Guvêşok	Sikacak	Squeezer	Avahî	Amûra bi hêza pestoyê di nava du hêmanên xwe de heyberan diguvêşe (didewisîne).
Gûz:: Gwîz:: Goz	Ceviz	Walnut	Çandinî	Fêkiya dara gûzê.
Gûza hindê ya biçûk	Küçük hint cevizi	Myristica fragrans houtt	Çandinî	Cureyekî dara gûzê.
Gûza hindê ya mezin	Hindistan bölük cevizi	Myristicaceae	Çandinî	Cureyekî dara gûzê.
Gûza reş	Siyah ceviz	Juglans nigra	Çandinî	Cureyekî dara gûzê.

H

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Halet	Karasaban	Wooden plow	Çandinî	Amûra cotkirinê ye, bi ga yan jî hêstirê tê kaşkirin. Ji gîsin, kilawe, misas, nîr û çend beşên din pêk tê.
Halojen	Halojen	Halogen	Maden	Di zanîna kîmyayê de, di rasteka vedorî de koma 7'an e. Gazên bê bandor an jî bê eser.
Havîn	Yaz	Summer	Makîne	Navê demsalekê ye. Demsala herî germ e. Havîn jî mehên pûşper, tîrmeh û gelawêjê pêk tê.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Havîngeh	Yazlık	Summer house	Avahî	Avahiya ku ji bo havinê hatiye çêkirin.
Hawadarkirina radyal	Radyal havalandîrma	Radial ventilation	Maden	Bi alikariya makîneyan belavkirin û guhertina hewayê di kanê de.
Hehecik	Kırlangıç	swallow	Çandinî	Cureyekî çûkan.
Hêdî	Yavaş	Slow	Makîne	Tevgera ne bi lez û bez. (Motor ji ber arizayê hêdî diçû.)
Hefsûdank	Çörek otu	Nigella	Çandinî	Cureyekî ji biharatan.
Hefsûdanka reş:: Reşreşk	Siyah çörek otu	Nigella sativa	Çandinî	Cureyekî ji biharatan.
Hefsûdanka şamê	Şam çörek otu	Nigella damascena	Çandinî	Cureyekî biharatan.
Hej	Sarsıntı	Shake	Erdnasî	Lerz. Livîna ku bi hêzekê (bûmelerz, teqemenî, ba û hwd.) çêdibe.
Helikopter	Helikopter	Helicopter	Makîne	Amûreke hewayî ye û xwedî perwaneyan e. Rabûn û daketina xwe bi stûnî dikare pêk bîne.
Hêlin	Yuva(kuş türü hayvan yuvası)	Nest (slot animal bird species)	Çandinî	Mala çûkan (çivîk). Cihê ku çûk tê de hêkên xwe dikin û têtjêkên xwe tê de mezin dikin.
Helyûm	Helyum	Helium	Elektrîk	Madeyeke ku nimreya atoma wî 2 ye.
Hêmana ewlehiyê	Güvenlik faktörü	Safety factor	Erdnasî	Hêmana ku ewlehiyê pêk tinê.
Hêmanên bingehîn	Temel öğeler	Basics	Elektrîk	Ew tiştên ku esasê (binerayetiye) çêdikin.
Hematît	Hematit	Hematite	Maden	Gewhera ku naveroka wê fe2o3 e.
Hember :: Dijber	Karşı	Against	Makîne	Newekbûn, dijberbûn. Lebatên amûrê dijberî hev in.
Hemdem	Çağdaş	Modern	Maden	Wekhevbiyîna demê ya heyber, mirov an jî bûyeran e.
Hêmiker	Nemlendirici	Humidifier	Maden	Maşîneya ku rewayê zêde dike.
Hênik	Serin	Cool	Makîne	Germahîyeke ku di navbera şîrgerm û sariyê de ye.
Hêran :: Hêrandin	Öğütme	Mill	Makîne	Pełçiqandina tiştên hişk bi amûrêkê.
Herêm	Bölge	Region	Elektrîk	Parçeyek ji erdnigariyê ye ku li gorî hinek taybetîyan ji parçeyên din veqetiyaye.
Herêma kanê	Ocak bölgesi	Mining claim	Maden	Qada ku jê gewher tê derxistin.
Herêmi	Bölgesel	Zonal	Elektrîk	Tişt an jî mirovên ku reng an jî taybetîyên herêma xwe diparêzin.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Herêmi :: Navçeyî :: Endemik	Yerel :: Bölgesel	Endemic	Çandinî	Nebatên (rehek) ku tenê li gorî taybetmendiya mintiqayekê dijîn. Mînak; Gula xwînê
Herî	Çamur	Mud	Maden	Ji av û axê çêdibe. Tevlihev kirina her duyan.
Herîkin	Akmak	Flowing	Makîne	Ji bo tiştên şilek ji derekê çûna ber bi devereke din ve.
Heriya hilkolanê	Sondaj çamuru	Drilling mud	Erdnasî	Bermahî yan jî heriya bi bentonît a ku di encama hilkolînê de dertê.
Hesab	Hesap	Account	Kompîter	Nasnameya di pergala (sistem) kompîturê de tê çêkirin.
Hesabker :: Makîneya hesaban	Hesaplayıcı	Calculator	Elektrîk	Amûra ku pê gelek kirariyên hejmarî tîn çêkirin.
Hesibandin	Hesaplamak	Calculate (to)	Elektrîk	Hesibandina tişteki ramani yan jî matematîkî ye. Kirina hesabekî ye.
Hesin	Demir	Iron	Fizik	Elementeke kîmyayî ye. Nimareya wê ya atomê 26 û kurteya wê "fe" ye.
Hesin :: Asin	Demir	Iron	Maden	Madeyeke ku ji kanzayê dertê û di jiyana mirov de li gelek cayan, bi taybetî jî di wesayît û makîneyan de tê bikaranîn.
Hesinkar :: Hedad	Demirci	Blacksmith	Makîne	Kesê ku hesin difiroşe yan jî tiştên hesinî çêdike.
Hesp	At	Horse	Çandinî	Ajalekî ku ji bo siwariyê tê xebitandin.
Hêstir	Katr	Mule	Çandinî	Ajaleke zir (melez) e. Bavê wê ker, diya wê jî hesp e. Ji bo karên bar û cotkirinê tê xebitandin.
Hêştir	Deve	Camel	Çandinî	Ajalek ji hespê mezintir, piştê wê xûz û stûyê wê dirêj e. Heta bîst rojan kare bê av bimîne.
Heterojen :: Nehemcure	Heterojen :: Heterojenlik	Heterogeneous :: Heterogeneity	Maden	Du yan jî zêdetir madeyên di nav hev de lê ku ji bo taybetiyên xwe yê fizîkî tam nikaribin tevlihev bibin.
Hêtûn	Endüstriyel fırın	Furnace	Avahî	Ciyê ku hesin lê tê helandin.
Hevedemî	Eş zamanlı	In phase	Elektrîk	Rewşa di heman demê de yan jî du tiştên ku dema wan wekhev e.
Hevseng	Denge	Equilibrium	Makîne	Rewşa sekan a heyberekî ya ku neqelibe. Rewşa du hêzên dijber ku wek hev in.
Hevsengiya bargeyî	Yük denklığı	Charge balance	Elektrîk	Beramberiya barê elektrîkî ku pozîtîf û negatîf e.
Hevyek :: Homojen	Homojen	Homogeneous	Kîmya	Têkela ku li hemû derên xwe jî aliyê rêjeyê ve xwedî heman taybetbendiyên e. Dijberî heterojenê.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Hewa:: Keş	Hava	Weather	Erdnasî	Bi guherîna pileya germê re pêkhatina liv û tevgera xazê, seqayê.
Hewadarkirin :: Baguherîn :: Ba gorke	Havalandırma	Ventilation	Maden	Guhertina hewayê bi hewayê paqij di cihê girtî de.
Hewreban	Çatı katı	Attic	Avahî	Di avahiyê de niv qata (tebeqe) ku di navbera qata dawîn û serban de tê çêkirin.
Hewş	Avlu	Courtyard	Avahîsazî	Warê servekirî ku di naverasta avahî yan jî di avahiyên de dimîne.
Hêza bayê	Rüzgar kuvveti	Wind force	Elektrik	Dema ba ji cîyekî diçe cîyekî din bi alîkariya cudahiya pestoyê ya du cihan diçe. Ev pesto di bayî de hêzekê diafirîne.
Hezar gram(kg)	Bingram	Kilogram (kg)	Elektrik	Kg, wek kilogram tê xwendin.
Hezaz	Göçmek	Cave in	Maden	Axa ku sist bûye û dikeve valahiya li bin xwe.
Hidrasyon	Hidrasyon	Hydration	Maden	Bûyera ku bi bandora kîmyayî bibe yek.
Hidrid	Hidrür	Hydride	Elektrik	Madeyên ku hêmaneke wan hidrojen be bi navê hidrid tên binavkirin.
Hidrodinamik	Hidrodinamik	Hydrodynamics	Makîne	Tiştên avî û bi taybetî zanyariyêke lêkolîna taybetiyên mekanîkî yên avê ye.
Hidroelektrik	Hidroelektrik	Hydroelectric	Makîne	Hilberîna elektrîkê ya ku bi hêza avê pêk tê.
Hidrofor	Hidrofor	Hydrophore :: Air pressure tank	Avahîsazî	Maşîneya ku avê dikişîne.
Hidrojen	Hidrojen	Hydrogen	Maden	Elementeke kîmyayî ye. Jimareya atoma wê 1 e. Nişaneyê hidrojenê H ye.
Hidrokarbon	Hidrokarbon	Hydrocarbon	Maden	Madeya yekbûyî ya ku bi qarbon (C) û hidrojenê (H) pêk tê.
Hidrolik	Svî :: Hidrolik	Hydraulic	Elektrik	Mijar an jî makîneyên ku bi avê yan jî şilekan re eleqedar in. Wek bendav, piston û hwd.
Hidrolik :: Şile	Hidrolik	Hydraulic	Makîne	Tiştên avî û bi taybetî zanyariyêke ku têkiliyên av û don vedikole.
Hidrolox :: Şilezan	Hidrolog	Hydrologist	Erdnasî	Kesê/a ku bi zanîna avnasîyê mijûl dibe.
Hidrotermal	Hidrotermal	Hydrothermal	Erdnasî	Enerjiya ku bi ava germ tê bidestxistin.
Hilbijêr	Terçih	Preference	Kompîter	Daxwaz. Xwestek.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Hilbijêre	Seç	Select	Elektrîk	Di beşa kompîturê de tê wateya "tiştê xwestî".
Hilgirtin	Kaydetmet	Save	Kompîter	Tomarkirina daneyên ku di kompîturê de hatine çêkirin.
Hilimbûn :: Behelimbûn :: Pûxbûyîn	Buharlaşma	Vaporization	Kîmya	Derbasbûna ji şilekê ya ber bi gazê ve ya madeya şilek ku weke dû bilind dibe û dibe gaz. Di vir de taybetmendiyên madeyê yê kîmyayî nagueherin. Mînak; Mij
Hilkolîn	Sondaj	Driling	Erdnasî	Bi afikariya makîneyê ji bo lêkolînê qulkirina erdê.
Hilkolina Zivirok	Rotari sondaj	Rotary Driling	Erdnasî	Makîneya hilkolînê ya ku bi awayê zivirînê dixebite.
Hilm :: Mûran	Buğu	Steam	Elektrîk	Ew gaza ku ji ser avê radibe li ser çiyekî cemidî disekine û ew çî rengêki gewr digire. Ji wî tiştî re tê gotin.
Hilweşan :: Herifandin	Yıkım	Demolition	Avahî	Avahiya ku li ber hêza erdhejê nikare xwe ragire û hildiweşe.
Hine :: Xene	Kına	Henna :: Lawsonia	Çandinî	Dermanekî ji pelê dara hineyê tê çêkirin û dema av dikeve navê dibe mîna heriyê û bi wî halî mirov li dest an jî porê xwe didin da ku rengê dest û porê wan sor bibe.
Hingiv	Bal	Honey	Çandinî	Şîraniyeke ku ji aliyê cureyekî mozan ve bi ava kulîlkan tê çêkirin. Xwarineke hekim e. Hingivê Berwariya Sêrtê navdar e.
Hirmî :: Karçîn :: Karçik	Armut	Pear	Çandinî	Fêkiyeke dijîbe biyok û sêvê, kulîlkan wê spî ne, rengê wê jî bi zere ve ye. Makedara wê şeqoq e. Tehma wê şîrîn û miz e. Dendikên wê biçûk in û mîna dendikên sêvê di navê de ne.
Hişk :: Dijwar	Sert	Hard	Elektrîk	Ew madeya ku di halê hişk de û şikestek be lê zû bi zû neşikê.
Hişk :: tund	Sert	Hard	Makîne	Tiştên ku natewin. (mînak cam)
Hişk kirin	Sertleştime	Hardening	Maden	Zêdekirina hişkahiya gewheran.
Hişk :: Req	Katı	Solid	Fizik	Rewşa madeya ku molekul zêdetirîn nêzi hev bin. Hişk rewşeke fizîkî ya madeyê ye.
Hişyarî	Uyarı	Warning	Elektrîk	1. Agahdarkirina bi awayekî tund. 2. Nişandayîna rewşa xetere.
Hişyarker	Uyarıcı	Stimulating	Makîne	Tiştê ku taybetiya hişyarkirinê tê de hebe. (Mînak zengil)
Hiv :: Mang :: Heyv	Ay	Moon	Fizik	Ji çîhanê biçûktir e û li dora çîhanê digere. Bi şev ronahiya rojê dîtewisîne, bi aliyê çîhanê ve şewq dide.
Homojen	Homojen	Homogeneous	Makîne	Bi temamî wekhevûn.
Html	Html	Html	Elektrîk	Ji bo çêkirina malperan, zimanekî kompîturê ye, taybet e. Html, hyper text markup language
Http	Http	Http	Elektrîk	Agahiyên ku ji çavkaniyekê tîn belavkirin û bi awayekî hevpar tîn bikaranîn. Http, hypertext transfer protocol

Î

Kurdî	Tirkî	Îngilîzî	Beş	Pênase
Înernet	İnernet	Internet	Elektrîk	Tora mezintirîn di cihanê de îneternet e. Bi taybetî mirov bi kompîturê tevî ve torê dibe, agahiyan digire yan jî agahiyan par ve dike.
Îsot	Biber	Pepper	Çandinî	Sewzi(zerzewat)yeke salane ye. Tema tûj ji îsotê tê nasîn. Bi hişkîkirin û hûrkirina wê dibe cûreyek baharat jî.
Îzolasyon :: Dabirîn	Yalıtım	Isolation :: sealing :: insulation	Maden	Ji derdora wê qûtîkirina têkiliya madeyek, di derdora xwe de bibe serbixwe.
Îzolatör :: Dabir	Yalıtıcı	Isolator :: Insulator :: sealant	Maden	Ji bo tîştêkî ku em naxwazin bandorek li ser çêbibe yan jî di navbera du tîştan de temasek çêbibe, em îzolatörê bi kar tînin.
Îzole :: Dabirî	İzole	Isolated	Avahî	Tîştêkî ku ji germ, serma, deng û dîtîne bê parastin.
Îzomorfîzm	Eş biçimlilik	Isomorphism	Elektrîk	Heke du tîşt xwedî heman şêweyî bin ji wan re îzomorfîzm tê gotin.
Îzotop	İzotop	Isotope	Elektrîk	Atomên ku numreya wan a atomê yeksan e lê numreya barîste ji hev cuda ye îzotopên hev in. An jî du atomên heman ên ku hejmara neutronên wan cuda ne.

J

Kurdî	Tirkî	Îngilîzî	Beş	Pênase
Jakûzî	Jakuzi	Jacuzzi	Avahîsazî	Hewza tenduristiyê.
Jêbarkirin	İndir	Download	Kompîter	Ji îneternetê yan jî ji malperêkê daxistina dosyayekê. Ji bo mirov ji kompîturekê dûr weke serverêkê hildigire kompîtura xwe.
Jêderên Avê	Su kaynakları	Water resources	Erdnasî	Cihên ser zemînê ku av di encama serveçuyîna ava jêrzemînê de dertê. Avên serkelan. Cihên ku av jê dizê.
Jêkirin	Kes	Cut	Kompîter	Di programên kompîturê de wexta li ser belge yan jî dosyayekê tê xebitandin fermana birîna nivîs, wêne hwd. ji cihekî. Piştî wê fermanê ew nivîs, wêne hwd. di hişkî kompîterê da dimîne û li cihekî din dikare bê kopîkirin.
Jelatîn	Jelatin	Gelatin	Avahî	Ji hestî yan jî ji kirtikê ajalan tê çêkirin, kaxizêkî şefaf e.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Jenerator :: Dinamo	Jeneratör	Generator	Avahîsazî	Çihaza ku enerjîya mekanîk vediguherîne enerjîya elektrîkê.
Jeofizîk	jeofizîk	Geophysics	Erdnasî	Zanistekê lêkolîna bûyerên fizîkî yê ku bandorê li ser çîhan û birahê (atmosfera) dikin.
Jet	jet	Jet	Makîne	Ji bo balafirên ku leza wan zêde ye tê gotin.
Jibergirtin	Kopyala	Copy	Kompîter	Di sîstemên kompîturê de ji heman dane, dosya yan jî belgeyê çêkirina yeke din.
Jihevkirin	Ayrîştirmek	Decompose	Makîne	Jihevcudakirin (tiştên çê û xerab ji hev kirin. Bi neqandinê jihevkerina birinc û kevîran.)
Jihevkirin :: Helweşandi newe	Sökme	Demounting :: Dismantling :: Disassembly	Maden	Jêvekirina perçeyên heyberan.
Jîjo :: Jûjî	Kirpi	hedgehog	Çandinî	Ajalekî ku li ser postê wî six hene.
Jimara avagadro (6x 10²³ g.atom)	Avagadro sayîsî (6x 10 ²³ sayîsî :: G.atom)	Avagadro constant (avagadro number)	Elektrîk	Jimareke taybet e ku hejmara atom an jî molekulên di molekulê de nîşan dide. Nirxa wê 6.02x10 ²³ e.
Jimarbar	Sayilabilir	Countable	Elektrîk	Ên ku tên jimartin.
Jimarlêdanin	Rakamlamak	Numbering	Elektrîk	Ji bo pergaleke sererast carinan hin tişt hewceyî rêzê ne, ev rêz jî bi jimaran tê çêkirin.
Jimêreya rezervê	Rezerv hesabî	Reserve calculation	Maden	Hesabê ku pê rêje, çih, mêjer û qada gewher tê pîvan.
Jîngeh	Çevre	Environment	Avahîsazî	Bi tevahî qada jîyanê.
Jîr	Zeki	Smart	Elektrîk	Kesê ku xwedî qabiliyeta famkirin û têgihîştinê ye.
Jûl	Jul :: joule :: isinin temel birimi	Joule :: Unit of heat	Elektrîk	Yekeya tîne ye.

K

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Ka	Saman	Straw	Makîne	Giyayê (genim, ce, nîsk) hişk û hûrkiirî ku hatiye berhevkerin û ji bo bi ajalan bidin xwarin hatiye amadekirin.
Kadîn	Samanlık	Hayloft	Çandinî	Ciyên ka û giya lê dicivînin.
Kamera :: Qamera	Kamera	Camera	Elektrîk	Amûra ku wêne û videoyan qeyd dike.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Kamkêşî :: Hîgroskopîk	Nemçeker :: Su tutan	Hygroscopic	Elektrîk	1. Amûra ku xwedî taybetiya kişandina kamê ye. 2. Amûra ku kama di hewayê de dikışene û mējera wê nîşan dide.
Kan	Ocak	Mine(for taking mine)	Avahî	Jêderka kanzayê.
Kana Rejûyê :: Kana Xelûzê :: Kana Komirê	Kûmûr ocağî	Coal Mine	Maden	Çihê ku komir jê tê derxistin.
Kanav :: Ava madenî :: Ava kanzayî	Maden suyu	Mine water	Maden	Ava ku bi xwezayî ji bin erdê dertê û tê vexwarin. Di vê avê de gelek mîneral hene.
Kanî	Çeşme	Fountain	Avahî	Jêderka avê.
Kanzaya komirê	Kömür madeni	Coal mineral	Erdnasî	Çihên ku rijî (komir) jê tê derxistin.
Kar :: Tek	Etki	Action	Fizîk	Bandora heyberekê li ser heyberekê din. Kêşana erdê ku dibê sedema ketina tiştên bi barîste.
Kar û kardaneweyê :: Tek û bertek	Etki tepki	Action and Reaction	Fizîk	Hêzên yeksan û dijber ku du heyber li beramberî hev dişepînin. Li gora yasayên Newton ê sêyem dibêje "li hemberî hemû tekan bertekên yeksan çêdibin".
Kar :: Kehr	Oğlak : Keçi yavrusu	Kid	Çandînî	Çêlikên bizinê.
Karberdan	Grev	Strike	Maden	Ji bo mafstendinê devjêberdana ji kar a demî.
Karbon :: Tenî :: Qarbon	Karbon	Carbon	Elektrîk	Dema ku tiştê dişewite li zûna agir karbon dimîne. Rengê wê reş e.
Kardaneweyê :: Bertek	Tepki	Reaction	Fizîk	Hêza ku li hemberî tekê derdikeve holê. Dema tekek hebe di heman çih û demê de li dijî tekê hêzeke yeksan û vektora dijalf çêdibe.
Karesat :: Bêtar	Afet	Disaster	Erdnasî	Rewşa xwezayî ya ne asayî. Minak; Erdhej, Lêhî (şape), Aştî
Karesata sirûştî :: Xişîma sirûştî :: Bobelata sirûştî	Doğal afet	Natural disaster	Erdnasî	Qewimînên gewre yê ku bi awayekî xwezayî û bê qontrola mirovan pêk tên.
Kargeh	İş yeri :: Ofis	Place of business :: Office	Avahî	Çiyê ku kar lê tê kirin.
Kargeha şîremeniyê	Mandira	Dairy	Çandînî	Avahiya ku hilberînên şîremenî (mast, penêr, nivîşk, toraq, dew, çortan, keşk . . .) lê tê çêkirin.
Karîgeriya iyona hevbeş	Ortak iyon etkisi	Common ion effect	Elektrîk	Karîgeriya tiwaneweya xwê ya iyonên ku xwê pêk tînin.
Karkerê/a kanê	Ocak işçisi	Mine worker	Maden	Xebatkarê/a ku li kanê dixebite.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Karkerê/a rojane	Gündelik işçi	Day wage worker	Maden	Karkerê/a ku di nava rojê de demekê dixebite.
Karmend :: Fermanber	Memur	Officer	Makîne	Xebatkarên bi kadro yê de zeh, pergala an jî dewletekê.
Kartol :: Pitat	Patates	Patato	Çandînî	Sewziyê ku di bin axê de bi reha nebata xwe ve çêdibe.
Kartolîk	Dondurma otu: salep otu	Orahissima	Çandînî	Giyayekî ku ji toven wî sûd tê wergirtin.
Kaşkirin	Sürüklemek	Drag	Maden	Rakirin an jî xijikandina heyberekî.
Kaşûn	Kayak	Ski	Avahî	Alavê ku ji dar an jî ji metalan tê çêkirin û mirov li ser berf û seqemê pê dişemite yan jî pê barê xwe kaş dixe.
Katiyon	Artî yûklü iyon	Cation	Elektrîk	Di pil, batarya yan jî akuyê (bargir) de seriyê pozîtîf e.
Katod	Katod	Cathode	Elektrîk	Di elektrîkê de cemsê negatîf. Elektroda negatîf.
Kaxiz :: Kaxez	Kağıt	Paper	Elektrîk	Ji daran tê çêkirin û ji bo nivîsînê tê bikaranîn. Pirtûk, lênuşk pê tîn çêkirin.
Kef	Köpük	Froth :: Foam	Makîne	Di destûştina bi sabûn û avê de derdikeve yan jî dema şîr tê kelandin peqîkên ku bi ser şîr dikevin.
Keftar	Sırtlan	Hyena	Çandînî	Ajalekî kovî.
Kêl :: Kêlik	Mezartaşı	Gravestone	Avahî	Ji bo ku gor wî nebe kevirê ku li ser gorê tîn çikilandin.
Keleh	Kale	Castle	Avahî	Avahiya ku ji dîwarê derdora xwe bilindtir û gilover an jî çendgoşe.
Kêmasî	Kusur :: Gedik	Defect	Elektrîk	Tiştê ku tê de nebaşiyek heye. An jî ne temam e.
Kemberok	Kapari	capers	Çandînî	Riwekeke ku ji fêkiya wê sûd tê wergirtin.
Kêmanî :: kêmanî :: Kêmasî	Eksiklik	Defective	Elektrîk	Rewşên kêmanî, ji ber kêmasiya arvan pirî caran birçî diman.
Kêmkirin :: Jêkuştin	Düşürme :: Eksiltme	Decrease	Elektrîk	Jêderxistin an jî jêkêmkirin.
Kêmmayî :: Nivco mayî :: Mayî	Tamamlanmamış	Incomplete	Elektrîk	Tişt an jî rewşa ku temam nebûye.
Kêmtir :: Biçûktir	Daha küçük (daha az)	Less	Elektrîk	Di danberheviyê de tiştê herî biçûk.
Kêmtir kirin	Minimize etme	Minimize	Elektrîk	Daxistina hinekî din jî ber bi jêr ve.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Kendal	Yamaç	Hillside :: Dedivity	Maden	Kaş. Rûxarê çiya yan jî girê (tepe) stûnî.
Kendav	Körfez	Bay	Erdnasî	Beşa deryayê ya ku bi lêdana pêlên deryayê bi nav bejahiyê ve çûye.
Ker	Eşek	Donkey	Çandinî	Ajaleke ku di karên barkişandinê de tê xebitandin.
Kêr	Bıçak	Knife	Elektrik	Di jêkirin an jî di birîna tiştan de tê bikaranîn. Amûra tûj a ji bo birînê, aliyek bi destî aliyek jî ji pola hatiye çêkirin.
Kereng	Kenger	Thistle	Çandinî	Nebateke bi sitrî (dirî) ye. Qirna wê tê xwarin. Ji ava kerengzerê benîştê tê çêkirin.
Kerese	Malzeme	Material	Makîne	Materyal. Madeyên xwezayî yan jî çêkirî yên ku ji bo çêkirina heyberan tên bikaranîn.
Kerese :: Kereste	Malzeme :: Gereç	Materials :: Equipment	Avahî	Alavên çêkirinê.
Kerî (Pez) :: Celeb :: Garan (Dewar) :: Col (Pez) :: Revok (Hesp) :: Ref (-yên difirin) :: Gele (Pez)	Sürü (Hayvan Sürüsü)	Flocks	Çandinî	Koma ajalan.
Kernel	Kernel	Kernel	Kompîter	1-Peyveke kompîturê ye. Dendikê ji bo xebitandina sistêmên kompîturê ye. 2- Bingeha bikaranîna kompîturê.
Kerpiç :: Bilûk	Kerpiç	Adobe	Avahî	Di şûna acûr û kevîran de, reml û kayê li hev dixin û berî qewareyan didin û li ber tavê ziwa dikin û pê dîwaran çêdikin.
Kesê ku hîlbijêre :: Hîlbijêr :: Jêgir	Seçici	Selector	Elektrik	1-Di telefonên ku bi awayê otomatîk (xwedkar) digerin de, amûra li gorî daxwaziye girêdanê çêdike. 2- Kesê ku hîlbijêre.
Kesk	Yeşil	Green	Elektrik	Yek ji rengan e. Ji lihevketina rengê zer û şîn dertê holê. Rengê nebatan bi piranî kesk e. Rengê giyayan jî kesk e.
Keskesor	Gökkuşağı	Rainbow	Fizik	1-Piştî baranê, îsîkîna (şewqa) ronîya rojê ku li dilopê baranê dikeve, pê re derketina kembera heftrengiyê. 2- Piştî baranê pêçandina kembera rengî rengî li esman, ji seriyekî heta seriyê din.
Kesme	Cezerye	Sweet made of carrots	Elektrik	Şiraniya ku bi perçiqandina gizêr, şeker û findiqê tê çêkirin.
Kêş û vekêş	Gelgit	Ebb and flow	Elektrik	Cureyekî enerjîyê. Bi bandora hêza kişandina hîv û rojê li ser rûyê erdê, enerjîya ji çûn û hatina pêlên behrê çêdibe.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Keşa kanê	Ocak iklimi	Mine Climate	Maden	Rewşa hewayê ya kanê ji aliyê germahî, hilm û hwd. Ve
Kêşan :: Kîşan :: Wênegirtin	Çekim	Shooting	Elektrîk	Kîşandina wêne, film an jî hwd.
Keştî	Gemi	Ship	Avahîsazî	Wesaitên ku li ser avê diçin.
Keştîgeh	Rihtim	Pier	Maden	Ciyê keştîyan. (li deryayan)
Ketin	Düşme	Fall :: Descent	Maden	Tiştê ku ji ciyê bilind bê hemdê xwe bê xwarê.
Ketin	Düşmek	Drop (To)	Elektrîk	1- Di kompîtûrê de betalkirina kirariyan. 2-Kêmbûna hêzê, lezê. (tews) 3- Bi kîşandina hêza erdê ji asta jor hatina jêr.
Keval	Tablo	Table	Elektrîk	Tiştên li gorî pêwendiyê (têkiliyê) bi hev hatine verastkirin û li gorî wî hatine nivîsandin. Bi rêz û stûnan çêdibe. "Kevala kronolojîk".
Kevan	Yay	Arc	Elektrîk	1-Parçeyek ji şeweyên wek bazin, elîps, parabolê. 2- Parçeyek ku ji xwarexêzêkê hatiye hilanîn.
Kevanek	Kıvrım	Curve	Fizîk	Xêza ne rast û ku dişibe parçeyekî bazine.
Kevaneka Lûlpêçî	Kıvrımlı helezoni	Spirally curve	Fizîk	Lewheyê bedayî jî her du seriyên xwe bi aliyên dijhev e. Şeweyên ku dişibin qalîkê şeytanokê.
Kevirbir :: Berdbir	Taşçı	Stonecutter	Elektrîk	1-Makîneya ku keviran dibire. 2-Kesê ku keviran dibire, difiroşe yan jî ji kana keviran keviran derdixe.
Kevirbirî	Taşçılık	Stone cutting	Elektrîk	1-Hostatiya teşekirina, birîna kevirên ku di her cureyê avahîyan de tên bikaranîn. 2-Karê kevirbirînê.
Kevirê çikilandi :: Kêl	Dikili taş	Obelisk	Elektrîk	Kevirê yek parçe, bilind ku ji bo rewşa bûyereke girîng an jî ji bo nişana serfiraziyekê (serkeftin) hatiye çikilandin.
Kevirê girêdanê	Bağlama taşı	Kneeler	Elektrîk	Di lêkirina avahîyan de kevirê ku keviran bi hev ve girêdide.
Kevnbûn	Eskime	Aging	Elektrîk	Ji bo emrê meteryalan an jî di nav kar da çiqas xebitiye re tê gotin. Kevnarebûna makîneyê.
Kez	Yosun	moss	Çandinî	Rehekeke ku li erdê û li deryayê diji. Şênahiya ku di nava avê de çêdibe û bi rengê xwe yê kesk avê dilewitîne.
Kêzik	Böcek	İnsect	Makîne	Bi giştî haşeratên biçûk.
Kêzhatûn :: Xalxalok	Uğur böceği	Ladybug	Avahîsazî	Kêzikeke bi rengê sor e û li ser baskên wê deqên reş hene. Li gorî bawerîya gel, ev kêzik mizgîna zewacê jî mirovan re tîne.
Kifş :: Berçav	Açıkta	In the open	Elektrîk	Li ciyê dîtî, bereçav, vekirî, bi zelalî. Ji aliyê her kesî ve tê ditin. " Kifş e ku dê ev kar di nava saetekê de biqedê".
Kil :: Kilê çavan	Sürme :: Göz sürmesi	İsmit	Makîne	Boyaxa ku di binê mijangan tê dayîn.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Kilîma :: Baxoşk	Klima	Air Conditioner	Makîne	Amûra ku germahiya hundir kontrol dike, germahiyê kêm dike yan jî ku sar be germahiyê zêde dike.
Kîmya :: Kîmye	Kimya	Chemistry	Makîne	Zanistekê ku avaniyên madeyan, pêkhatina wan, veguherîna xwe bi xwe, dahûrandin, sentez û rêyên hilberîna wan madeyan vedikole.
Kîmyayî :: Kîmyewî	Kimyasal	Chemical	Makîne	Tiştên girêdayî kîmyayê.
Kinbûn :: Têkçûn	Kısalma	Shrink	Elektrik	1-Di bernamêyên kompîturê de, di cîyekî de biçûkkirin û biçûkirina wêne, nivîs, şeweyekî û hwd. 2-Biçûkbûn an jî qermiçîn. Gihîştina hev.
Kindir :: Werîs	Halat	Rope	Makîne	Bi lihevgerandina lifên wek pembo, kindir, gûzên hindê û bi tîlên pola ve pêkhatina tayên stûr.
Kindirê kanê	Ocak halatı	Mining rope	Elektrik	Xalatê, kindirê ku xwe pê berî nava kanê didin.
Kiriyar :: Abone	Abone	Subscriber	Elektrik	kesê/a ku tiştên bi awayekî periyodîk an jî li gorî rêzêkê li du hev tîn belavkirin, dikire. "Ez kiriyarê vê kovarê me."
Kişan	Genleşme	Expantion	Fizik	Firehbûn an zedebûna qebareyekê bi bandora tîn û pesto ya li ser cismekî ku baristeya wê neguherbar be.
Kivî	Kivi	Kiwi	Çandini	Fêkiyê tropîk e. Qalîkê wê tenik û bi pirç e, nava wê nerm, kesk û bi av e. Tehma wê tîrş, miz, şîrîn û mir e. Vitamîna C tê de zêde ye.
Kizwan :: şînok :: Şengêl	Melengiç :: Menengiç	Pistacia terebinthus	Elektrik	Yek jî cureyên nebatan e. Jê qehwe yan jî sabûn tê çêkirin.
Klişe	Klişe	Cliche	Makîne	1-Ji bo çapkirinê li ser lewheyê belkirina (qalibkirina) şewê, nivîs an jî wêneyan. 2- Gotin, fikrên hwd. Klişe (ji aliyê her kesî ve tê zanîn.) " Nivîskar xwe pir dipesînîne lê tiştên nivîsîne jî tev klişe ne."
Kobalt	Kobalt	Kobalt	Maden	Gewherek.
Kodkirin	Şifreleme: Kodlama	Encoding	Kompîter	Li ser pergalekê veşartin.
Koka zil	Kamış kökü	Phelypaea phermites australis(cav) trinex ex steudel	Çandini	Koka nebateke ku ji familyeya genim e, gewdeyê wê hişk e, li cîyê bi hêman jî avî şîrîn dibe.
Kolan	Kazı	Excavation	Avahî	Vedana axê.
Kolandin	Kazmak	Dig	Avahî	Bi afikariya amûrekî kûrkirina erdê. Vedan an jî valakirina axê.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Kole	Köle	Slave	Çandînî	Mirovên dîl .
Kolomb :: Coulomb	Kulomb	Coulomb	Makîne	Paşnavê camêrekî navdar e. Di endezariyê de pîvana yekîneyê ye.
Kolyar	Kazıcı	Excavator	Elektrîk	1-Makîneya ku erdê dikole. 2-Kesê ku karê kolanê dike.
Kolyarî	Kazıcılık	Digger	Elektrîk	Karê kolanê.
Kombûn	Birikmek	Accumulate	Makîne	Tiştên ku bi ser hev de kom bibe. (Av di birkê de kom bû.)
Kombûn :: Kelekebûn	Birikme	Cumulation	Maden	Bi demê re zêdebûna li cihêkî.
Komîsyon	Komisyon	Commision	Makîne	Ji bo kar an jî xebatekê avakirina komên biçûk. "komîsyona xebata zaravên teknîkî"
Komkirin	Toplama	Collection	Fîzîk	Berhevkirin, danhevî. Tiştan li gorî bikêrhatin an jî ji bo kêfa xwe berhevkirin û li gorî taybetmendîya wan dabêşandin. Koleksiyona cil û bergan.
Kompresor :: Pestêner	Sıkmaç :: Kompresör	Compressor	Elektrîk	Makîneya ku madeyên şilek (herkoyî) an jî gazê li gorî pestoyê dîşîdîne.
Komxanî	Toplu konut	Mass housing	Pilansazên Bajêr	Avahiyên bi hev ve girêdayî yên ku bi alîkarî yan jî piştigiriya dewletê ji bo hemwelatîyan hatine avakirin
Konferans	Konferans	Conference	Elektrîk	Axaftinên ku li hemberî civatekê ji bo agahîdayina der barê mijarekê de. "Konferansa li ser zimên sibê dest pê dike."
Kor	Kör	Blind	Elektrîk	1-Windakirina hêza dîtinê. 2-Ketina ji nirx, windakirina qabiliyeta xwe. 3-Windakirina (pejnkerî) hestiyariyê.
Korniş	Korniş	Cornice	Avahîsazî	Amûrên ji bo daliqandina perdeyan. Dibe ku metal an jî plastîk bin.
Korozyon :: Zeng :: Mehîna kîmyewî	Kîmyasal aşınma :: Korozyon	Corrosion	Elektrîk	Bi derbasbûna demê, bi oksîjena hewayê re zengirtina madeyên hesinî. Kevnbûna kîmyewî.
Kovar	Dergi	Journal	Elektrîk	Weşanên periyodîk yên ku li ser mijarekê teknîk, wêjeyî, siyaset û hwd. Disekinîn.
Kox	Kümes	Coop	Çandînî	Ciyên girtî ji bo starbûna ajalên kedî wek mirîşk, elok û hwd.
Kozik	Mevzi	Positions	Makîne	Ciyê xweparastinê.
Kozmîk :: Gerdûnî	Kozmik	Cosmic	Elektrîk	Têkiliya bi kaînatê, yan jî têkiliya bi pergala (nîzama) kaînatê re.

Kurdî	Tirkî	Îngilîzî	Beş	Pênase
Krîstal	Krîstal	Crystal	Elektrîk	1. Şêweyên hişk û homojen ên ku ji parçeyên camê bi awayê geometrîk hatine rastkirin, çêdibin. Nava wan rast û sîmetrîk e. Dema ronahî li krîstalê dikeve rengên cuda derdikevin holê. 2. Madeyên hişk ên ku atomên wan li gorî rê û rêbazan, şêweyên geometrîk rêz bûne.
Krokî :: Nexşe	Kroki	Plan	Makîne	Amadekirina gelalayên ji bo diyarkirina taybetmendiyên sereke yên mijarekê yan jî yên tiştêkî.
Krom	Krom	Chromium	Makîne	Elementeke kîmyayî ye. Numreya wê ya atomê 24 û kurteya wê "fr" ye.
Kronolojî	Kronoloji	Chronology	Elektrîk	Listeya bûyerên li gorî demê rêz kirî.
Kuark	Kuark	Quark	Makîne	Pariya bingehîn û perçeya bingehîn a madeyê ye.
Kûçik :: Se	Köpek	Dog	Makîne	Ajalekî kedî, bêhnê pir baş distîne, ajalekî dilsoz e, ji bo peywirên pawantî û neçirvaniyê tê xwedîkirin.
Kufik	Küf	Mold	Elektrîk	Piştî xerabûnê, çûna ber bi petandinê ve ye. Madeyên wek nan, penêr û hwd. ên organîk bi bandora hêman (xenam) û germiyê xera dibin.
Kufikî	Küflü	Moldy	Elektrîk	Tiştê ku wextê wî derbas bûye, kevnar e. "Nanê kufikî."
Kufikîbûn	Küflenmek	Mildew	Makîne	Tiştê ku taybetiyên xwe yên erênî winda bike. (Ji ber betalbûnê kufikî bû. Fêkiyên li derve kufikî (xera) bûn nayên xwarin.)
Kuleka hewayê :: Bakêş	Hava bacası	Air hole :: Vent hole	Avahîsazî	Kuleka ji bo kêşana hewayê.
Kulîlk	Çiçek	Flower	Çandînî	Gulên rehekan.
Kuncî	Susam	Sesame	Çandînî	Nebateke ku li cihên germ digihîje. Ji tove wê rûn çêdibe, ji hijikên wê jî ardû çêdibin.
Kund	Baykuş	Owl	Çandînî	Ajaleke perinde û kovî.
Kûr	Derin	Deep	Makîne	Ciyên ku ji rûyê erdê ber bi jêr ve ye. (Ji ber ku li gund av kêmbû, bîreke kûr kolan û av derxistin.)
Kurîbeşk	Porsuk	Badger	Çandînî	Ajaleke kovî ye. Bi goşt û giya xwedî dibê. Dirêjahiya wê bi qasî 70 cm, teriya (qemçîk) wê 17 cm e.
Kûrkirin	Derinleştirmek	deepen	Erdnasî	Bi kûr de çûyîna ciyekî an jî zemînekê.
Kurm	Solucan	Worm	Elektrîk	1-Di bendavên ji bo çêkirina elektrîkê de parçeyek e ku şêweyê wî gulover e. 2-Ajaleke ji familyeyên bê marîpişt, gulover, pehn û dirêj.
Kursî	Sandalye :: Îskemle :: Kürsü	Chair	Makîne	Alava rûniştinê. Rûnişteke.

L

Kurdî	Tirkî	Îngilîzî	Beş	Pênase
Laborant :: Taqiger	Laborant	Laborant	Elektrîk	Xebatkarên teknîker ê ku di laboratûarê de lêkolînê dike yan jî dixebite.
Laboratûar :: Taqigeh	Laboratuar	Laboratory	Elektrîk	Ciyê ku lêkolîn û ezmûn lê tên kirin.
Lafîafoka kulîlk sor	Kırmızı çit sarmaşığı	Lonicera xylosteum	Çandinî	Riwekeke ku hildikişê û li dora dar, dîwar an jî stûnan dilefe.
Lajwerd	Metal	Metal	Makîne	Taybetiyên giran, şid, biriqok, kutandinê diyar dike û raqihbarên baş jî bo tîn û karebayê ne.
Lastîk	Lastik	Rubber	Fizîk	Madeyekî nerm û elastîk e. Gewhereke ji nava petrolê derdikeve ye.
Lat	Parsel	parcel	Nexşe	Parkirina aqarekê li gor zagona pêşnûmakariya avadaniyê.
Lazer	Lazer	Laser	Makîne	Teysên pir bi hêz çêdike û kaniya roniyê ya ku di qadên cuda de tê bikaranîn e.
Lêbarkirin	Yüklemek	Upload	Komputer	Lê girtina, barkirina agahî, dane yan jî dosyayan, li komputer, disk an jî li kartê birê.
Lebat :: Organ	Organ	Organ	Elektrîk	Di bedenê (gewde) de her parçeyê ku peywireke wî ya taybet heye. Di nav organizmayan de ji parçeyên ku xwedî peywirên taybet in re tê gotin.
Lebzîne :: Almas	Elmas	Diamond	Maden	Gewhereke giranbuha, qîmetdar. Elementa karbonê ya arî ye. Tê zanîn ku madeya herî hişk lebzîne ye.
Lêçûn	Harcama :: Gider	Expenditure	Aboî	Ji bo karekî ji mesrefên tevahî re tê gotin. Bi tevahî xerckirina pere, ked hwd.
Lef:Pêç	Sarım	Winding	Elektrîk	1. Ji bo qaada manyetîkê bê çêkirin, her dorek têla sifir ku li ser kakilê hesin tê pêçan. Di hundirê trafoya elektrîkê de li ser kakil lef hene. 2. Rewşa benik li dora teşiyê.
Legan	Leğen(küçük)	Basin (small)	Maden	Amûreke pehn û gilover jî bo şuştin, pakirin an jî jihvecudakirina cureyên kevir, xîz û hişkiyên din.
Legleg	Leylek	Stork	Çandinî	Cureyekî çûkan e.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Lehî	Sel	Flood	Elektrîk	Ava pir û rabûyî ku di ciyê derbas dibe (rûbar, çem. . .) de ziyanan dide. Bi piranî piştî barana domdar an jî piştî helîna berfê dertê holê. Wexta lehî radibe xweza û mirov zîrê dibînin.
Lêjî	Şev	Slope	Erdnasî	Rûyê hevraz, nişov an jî berpal. Kêleka rê ku hinekî çal e.
Lêketin	Değmek	Touch	Maden	Li tiştê ketin.
Lêkolîn	Araştırma	Research	Maden	Xebat û lêhûrbûna li ser mijarekê.
Lenger	Köprü ayağı	Abutment	Avahî	Asasê lingê pirê.
Lepik :: Destgorik	Eldiven	Gloves	Makîne	Ciên ku destan ji serma, germî, qirêjî û ji derbeyan diparêzin.
Lerizîna neahengdar	Uyumsuz titreşim	Anharmonic vibration	Elektrîk	Di enerjîyê de lerizîna ku frekansa wan ne standart e.
Lerzegraf :: Sismograf	Sismograf	Seismograph	Erdnasî	Amûra ku erdhêjê dipîve. Mawe, lerz û cihê erdhêjê dipîve, li ser xazekî dinivîse.
Lerzeyî :: Sismîk	Sismîk	Seismic	Erdnasî	Tevgera li ruyê erdê.
Lerzewanî :: Sismolojî	Sismoloji	Seismology	Erdnasî	Lêkolîna zanista erdhejê ye.
Lerzpîv	Titreşim ölçer	Vibrometer	Erdnasî	Tiştê lerzînê dipîve.
Lêşaw	Flaks	Flux	Fizîk	Çendaniya made yan jî tîrêjê ya ku di yekeya demê de di yekeya rûxarê de derbas dibe ye. Herikîna avê ya di cihokê de. Livîna bayê ya di lûleyekê de.
Lêteng kirin	Kıstırmak	Pinch	Elektrîk	Dorgirtin, an jî di nava du tiştan da hiştin.
Lêv	Dudak	Lips	Çandini	Lebata di dev de, a ku diranan dipêçe. Conta yan jî dûzitiya ber dev.
Lêxistin :: Lêdan	Vurmak	Hit	Elektrîk	Bi lezgîni li cihêkî xistina tiştêkî.
Lez	Hız	Velocity	Makîne	Maweya guherîna ciyê cismekî ya di unîteya demekê de.
Li dor :: Dorandor	Etrafında	Around	Elektrîk	Çar alî. "Li dora Amedê çiya hene."
Li ser	Üstünde :: Yukarısında	Above	Elektrîk	Li jorî, raserî tiştêkî yan jî tiştêkî pirtir.
Lib :: Heb	Hap	Pill	Maden	Tiştê ku yek bi yek tê jimartin û komkirin.
Lihêm :: Likan	Lehim	Solder	Elektrîk	Madeya pêkhatî ya ji risas û pîl (qela) çêdibe, ji bo kelijandina metalên ku nahelin tê bikaranîn. Di vedorê (circuit) elektronîk de ji bo metalan bi hev ve bizeliqînê li hêm tê bikaranîn.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Lihêmkirin :: Likandin	Lehimlemek	Solder	Elektrik	Karê lihêmê.
Lihevkin :: Peymandanîn	Anlaşmak	Agree	Elektrik	1. Lihevhatina li ser karekî, xebatekê yan jî listikekê. Parvekirina heman fikrê. 2. Di teknîkê de pejirandina şertan.
Likandin :: Coşdan :: Keldan	Kaynak	Weld	Makîne	Bi hev ve danîna du metalan bi alîkariya tînê.
Likandiner :: Coşkar :: Keldankar	Kaynakçı	Welder	Avahî	Kesê ku karê keldanê (coş, likandin) dike.
Ling :: Pê	Ayak	Foot	Makîne	Lebateke laşî ye, biyolojîk e, bi piraniya zindiyên ve heye û ji bo tevgerê tê bikaranîn.
Lîste	Liste	List	Elektrik	Ji temamê tiştên di bin hev de hatine nivîsandin re tê gotin, lîste. "Karsaz ji ji bo karê me yê îro lîstekeke dirêj da me."
Lîstik	Oyun	Game	Makîne	Tevgerên li gora hin rêbazan tên kirin û encamê jê tê girtin.
Lîtav :: Hezek :: Cîmcime :: Zongav	Bataklık	Swamp	Erdnasî	Li ser zemîneke kort û avtênehîrî de berhevûna herî û ava baranê yan jî ava avzêmekê.
Lîtosfer	Litosfer	Lithosphere	Erdnasî	Avaniyê li dinyayê ye, di tebeqeyên bejahiyê de ya herî li derve ye. Stûrbûna wê nêzî 33 km'yan e. Ji vê avaniyê re Gogîrd jî tê gotin
Lîtyûm	Lityum	Lithium	Makîne	Elementeke kîmyayî ye. Numreya wê ya atomê 3 ye û bi kurteya "Li" tê nîşandan.
Livandin :: Libitandin	Hareket ettirmek	Move	Maden	Bi rêya tehndan û leqandinê hereketkirina tiştêkî.
Lîwan :: Eywan	Salon	Sallon	Avahîsazî	Menzela mezin, eywan.
Lixwegirtin	Taahhüt	Commitment	Erdnasî	Girtina ser xwe ya berpirsiyariya karekî.
Lojistik	Lojistik	Logistics	Makîne	Zanistê ji bo çalakiyên bidebaxstina sûxre û mal; plangeî, birêxistinkirin û rêveberî ye.
Lûle :: Borî	Boru	Pipe	Fizîk	Ji bo ku madeya şilek, gaz û madeyên mîna vana ji cihê ber bi cihê din ve werin veguhastin tê bikaranîn. Av an jî ba ji seriyê dikeve û ji seriyê din derdikeve. Dişibe silîndîrêkê (rûlûlek) nava wî vala.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Lûleya pestan-berz :: Lûleya pestan-bilind	Yüksek basınc borusu	High-pressure pipe	Makîne	Lûleya ku di bin bandora pestoya zêde de dixebite.
Lûlpêç	Helezon :: Spiral	Spiral	Fizik	Şeweyê xêza li dora lûleyekê lefandî. Şeweyekî simetrik e.
Lütesyûm	Lütesyum	Lutecium	Makîne	Elementeke kîmyayî ye. Numreya atomê 71 e û bi kurteya "lu" tê nasîn.

M

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Macûn :: Mom	Macun	Caking compound	Elektrîk	Madeyê ku bûye wek hevîr. Ji bo girtina derz û girtina navbera tiştan (wekî cam) tê bikaranîn.
Macûnkirin :: Momkerdey	Macunlama	Caking	Elektrîk	Karê kirina macûnê.
Madeyê tiwawe	Çözünen Madde	Solute	Kîmya	Di gîraweyan de madeyên ku di nava şilek de hûr dibin û bi parçeyên ku bi çav nayên dîtîn belav dibin. Mînak; Şekirê nava avê.
Madeyê tiwêner	Çözücü Madde	Solvent	Kîmya	Di gîraweyan de madeya ku di nava xwe de madeyên din hûr dike û bi parçeyên ku bi çav nayên dîtîn belav dike. Mînak; Di şerbetê de av madeya tiwêner e.
Mafê gelemperî	Kamu hakkı	Civil right	Pilansazên Bajêr	Mafên zagonî yên hemwelatîyan.
Magnezyûm	Magnezyum	Magnesium	Makîne	Elementeke kîmyayî ye. Numreya atomê 12 e û bi kurteya "mg" tê nasîn.
Make	Anaç	Stock	Çandinî	Darên ku fekiyan didin.
Makro	Makro	Macro	Elektrîk	Dijberî mikro, fireh, mezin . "Ew proje di planên makro de cih digire."
Mal	Anasayfa	Home	Kompîter	Di kompîturê de destpêk, rûpela destpêkê. Rûpela herî pêş a yekem ku agahîyan der heqê naverokê de dide, di dosyayekê yan jî rûpelên ku di înternetê de ji bo mijarekê hatine ava kirin.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Mal :: Serrûpel	Ev	Home	Kompîter	Di malperê de rûpela destpêkê yan jî destpêk.
Male	Mala	Trowel	Avahî	Alava ku mirov pê xerca dîwar û ciyên din rast dike.
Malika dehan :: Xaneyê dehan	Onlar hanesi	Decimal place	Elektrîk	Di matematîkê de hejmarê ji rastê ve di rêza duduyan de. Nîrxê wê hejmarê, hejmar çî be ew qas car li dehe.
Malper	Înternet sitesi	Web page	Elektrîk	Di înternetê de li ser hînek mijaran jî aliyê kes an jî saziyan ve rûpelên ku jî bo agahî yan jî şahiyê (bezmê) hatine çêkirin. "Navnîşana malpera ku endezyarên Kurd jî bo xebatê li ser zimanê Kurdî çêkirine "www.endezyar.org" e.
Malpera nûçeyan	Haber sistesi	News site	Elektrîk	Di înternetê de rûpelên jî bo agahiyên bûyeran an jî jî mijarên rojane hatine avakirin.
Mandali :: Lalengî	Mandalina	mandarin	Çandinî	Fêkiyê jî malbata narinciyên e.
Manganez	Manganez	Manganes	Makîne	Bi navê mangan yan jî manganezê tê nasîn. Elementeke kîmyayî ye. Numreya atomê 25 e û bi kurteya "mn" tê nasîn.
Mango	Hint kirazî	Mangifera domestica	Çandinî	Ji famîlyeya simaqê fêkiyê tropîk.
Mar	Yılan	snake	Çandinî	Ajaleke kişok, xwe bi erdê ve kaş dike.
Mastar	Mastar	Float	Avahî	Alava ku jî bo sererastkirina sewax û şebê tê bikaranîn.
Maşîk	Maşa	Tongs	Makîne	Amûreke lajwerdî ya bi du milan e. Ji bo girtina tiştên wek agir an jî pereng û jî bo lihevixistina perengan tê bikaranîn.
Mat (rengê sar)	Mat	Opaque	Avahîsazî	Rengê ku nabiriqe.
Mazot	Mazot	Diesel	Makîne	Cureyêkî sotemeniyê ye û bi piranî di erebeyan de bi kêr tê. Bi dawerivandina petrola xam bi dest dikeve.
Megawat	Megawat	Megawatt	Makîne	Watt yekîneya hêzê ya yekteşe ya navneteweyî ye. Megawatt jî wattê milyon qatî zêde ye.
Mehandin :: Daxuran	Aşındırmak	Erode	Elektrîk	Ziravkirina bi bihevûnê (lêketinê). Mirov dikare rûberekî bi madeyê jî wî rûberî hişkîrî bimehîne. "Serê wê kêrikê mehandî ye."
Mehîn :: Mehan	Aşınma :: Yıpranma	Wear	Elektrîk	Kevnûn an jî peritîna bi demê re.
Mekanîzma	Mekanizma	Mechanism	Makîne	Ji bo bîdestxistina encameke diyarkirî; pevrûniştina parçe an jî lebatên verastkirina tevlihev. Pergal, sazgerîn. (mekanîzma)

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Melêv	Yaba	fork	Çandinî	Amûrek e li benderê tê xebitandin.
Melêva hesinî	Demir yaba	Iron forks	Çandinî	Amûrek e li benderê tê xebitandin.
Meme	Meme	Nozzle	Makîne	Di motorê de ji bo benzîn an jî dîzel pêkeve tê bikaranîn. Dîzelê dipijiqîne nava piston.
Menu	Menü	Menu	Kompîter	Lîsteya ferman an jî vebijêrkan.
Mer	Bel: Kazî küreği	Digging shovel	Çandinî	Bêra kolanê.
Mêrg	Çayrılık	Meadow	Çandinî	Parzemînên ku bo çêrandina ajalan tên bikaranîn.
Mêrg	Mera	Grassland	Çandinî	Parzemînên ku bo çêrandina ajalan tên bikaranîn.
Mertal	Kalkan	Shield	Makîne	Amûra ji bo parastinê tê bikaranîn.
Mêşa spi	Beyaz sinek	Whitefly	Çandinî	Ajaleke ji koma kêzikan.
Mêşin:: Mih	Koyun	sheep	Çandinî	Ajaleke kedîkirî.
Mêşlok :: Kêz :: Kêzik	Böcek	Insect: bug	Çandinî	Ajalên heşerat.
Mêşloknasî	Böcek bilimi	Insect science: entomology	Çandinî	Zanista ku mêşan dide nasandin.
Meşlûr :: Benî	Sucuk :: Badem ve ceviz içi ile yapılan tatlı sucuk	Fermented sausage	Çandinî	Xwarineke ku ji cureyekî berhemên şîreya tirî tê çêkirin. Kakilê behiv an jî gûzê bi ta (benik) ve dîkin û di pilora şîreya tirî de dîkin.
Mêşvanî :: Mêşkarî	Arıcılık	Apiculture: (beekeeping)	Çandinî	Xwedîkirina mêşên hingiv.
Meteorolojî :: Keşnasî	Meteoroloji	Meteorology	Makîne	Zanisteka guherîna rewşên hewayê, cureyên iklimê vedikole û texmîna rewşa hewayê dike.
Mêw	Asma	Vine	Çandinî	Dara tirî.
Mewij	Kuru üzüm	Raisins	Çandinî	Tiriyê hişkîkirî.
Meyldar	Eğimli	Inclined	Makîne	Ciyên kaş, berjor an jî berjêr.
Mezin	Büyük	Big	Elektrîk	Di pîvanê de ya zêde. Bi çawanî, nîrx an jî bi dîmena xwe zêdetir.
Mêzîna avê	Su terazisi	Water gauge	Elektrîk	Amûra ku berwariya (asoyî) rûxarekî an jî xêzeka rast kifş dike. Lûleyek cam ku di navê de av û pelqên hewayê hene li ser depê (texteyê) ve zeliqandiye çêdibe. Wexta ku rûxar rast be pelqên hewayê di nivî de disekin.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Mezinbûn	Büyüme	Grow (to)	Çandînî	Firehiya, çawaniya ji berê zêdetir. Zêdebûna emr, pîr/ kal bûn.
Mifte :: Kilit	Anahtar	Key	Makîne	Amûra ku ji bo vekirin û girtina deriyan tê bikaranîn.
Mihîn	Dişi at	The female horse	Çandînî	Hespa mê.
Mij	Sis	Fog	Maden	Li ruyê erdê cureyekî ewr.
Mijar :: Babet	Konu	Subject	Elektrîk	Di nivîs, axaftin an jî di weşanê de fikra bingehîn. Bûyer, pirsqirêk an jî rewş. Tiştê li ser tê axaftin, xebat tê kirin.
Mijin :: Mêtin	Emmek	Suck	Elektrîk	1. Kîşandina madeyên şilek an jî gazê. 2. Bi alikariya ziman, lêv û gewriyê kîşandina heyberekî.
Mikap	Mikap :: Metreküp	Cubic meter	Elektrîk	Kûpê ku her keviyeke wî metreyek e, qewareya (hecm) wî dike mikapek. "Pênc mikap qûm."
Mikrofon	Mikrofon	Microphone	Elektrîk	Amûra ku bi bandora herikîna elektrîkê, deng digihîjîne denggirê.
Mikron	Mikron	Micron	Elektrîk	Ji milyonê yeka metreyê. Ji hezaran yeka milîmetreyê. Pîvaneke dirêjîya mikroskopîk e.
Mikroprosesor :: YÇN (Yekeya Çareserkirina Navendî)	Mikroişlemci	Cpu :: Central processing unit	Kompîter	Di kompîturê de parçeyê herî girîng. Mêjiyê kompîturê.
Mikroskopa ronakî	Işık mikroskobu	Light microscope	Elektrîk	Amûra bi alikariya çirûskên ronahiyê tiştên biçûk mezin dike.
Milê mîzîzî	Terazi kolu	Beam	Elektrîk	Aliyek (milek) ji amûra giranîpîvê.
Milyar	Milyar	Billion	Makîne	Hejmarake ku ji hezar car milyonî pêk tê. Navê hejmara 1.000.000.000 e.
Milyar elektron volt(yekeya enerjîyê)	Milyar elektron volt(enerji birimi)	Bev(billion electron volt)	Elektrîk	Yekeya enerjîyê. Milyar carê di bin barê potansiyela voltekê de hilgirtina enerjîya elektronekî. 1 mev=1, 602.10-10 j.
Minandin :: Simûlasyon	Simüle etmek	Simulate	Elektrîk	Ew bernamêyên ku ji bo çêkirin an jî ceribandina amûr, pêşnûma û makîneyan bi taybetî ji bi alikariya kompîturê tên çêkirin da ku amûr, pêşnûma yan jî makîne were fêmkirin. "Bûmelerza (erdhêj) çêkirî, bernamêya ji bo hînbûyîna bikaranîna makîneyekê"
Minare	Minare	Minaret	Avahîsazî	Barûyên zirav û dirêj ên ku li camîyan ji bo li serê bang tê dayîn.
Mirişk :: Tûtik	Tavuk	Chicken	Çandînî	Ajaleke kedî ye, di koxê de mezin dibe. Ji hêk û goştê wê sûd tê wergirtin.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Mirkut	Tokmak	Mallet	Makîne	Wek çakûçêki mezin ê ji dar çêdibe. Darê savarê. Darê ku conî dikute.
Misîn	İbrik	Pitcher	Makîne	Amûreke ku ji bo avê tê bikaranîn. Ji bo çûn û hatina destavê bi kêr tê.
Mişk	Fare	Mouse	Elektrîk	Amûreke ji kompîturê ye. Amûra elektronik a ku li ser rûberekî rast bi alîkariya zivirandina gogeke qeydker dilivîne (dilîbitîne). Bi mişk mirov dikare di dosyayên kompîturê de nivîs, şêwe, wêne hwd. hilbijêre.
Mitbex :: Aşxane :: Lênangeh	Mutfak	Kitchen	Avahîsazî	Di avahiyan de cihê ku lê xwarin tê amadekirin, pehtin.
Mizgeft	Cami	Mosque	Elektrîk	Avahiya ku misilman tê de îbadetê dikin. Misilman jê re dibêjin mala Xwedê.
Molekul :: Gerd	Molekül	Molecule	Elektrîk	Madeya ku ji atomekê zêdetir atoman (gerdîle) pêk tê û taybetmendiyên elementan nişan dide.
Mor	Mühür	Seal	Makîne	Bi taybetî di nivîsên fermî de nişaneka taybet a erêkirinê ye.
Morg	Morg	Morgue	Avahîsazî	Li nexweşxaneyan an jî li goristanan cihê sar ên ji bo mirî lê ji bo demekê tên veşartin.
Motel	Motel	Road house :: motel	Avahîsazî	Otêlên biçûk ku li ser rêyan tên avakirin, ji bo ku mirov lê demekê bimine û pêdiviyên xwe pêk bîne.
Motor	Motor	Motor	Elektrîk	Mekanîzmaya ku her cureyên enerjîyê vediguherîne enerjîya mekanîk.
Movik :: Cumge	Mafsal	Joint	Makîne	Parçeyekî ku du beşan bi hev ve girêdide lê tevahiya tevgera wan asteng nake. Girêdaneke bi tevger.
Mozik	Dana	Calf	Çandinî	Golikên ku dev ji şîrvexwarinê berdane.
Mûc :: Qelem	Keski	chisel	Avahî	Ji bo rihostina dar, kevir, metal û hwd. amûreke hesinî ku seriyekî wê tûj û seriyê din jî ko ye, da ku bi çakûç were kutan.
Mûçing	Cmbız	Tweezers	Makîne	1. Amûreke ku dişibe maşîkê ye, ji bo girtin û kişandina heyberên zirav û biçûk tê bikaranîn. 2. Amûra ku mû pê tên kişandin.
Muz	Muz	Musa: banana: bananier	Çandinî	Fêkiyeke tropîk.
Muze :: Kevnargeh	Müze	Museum	Avahîsazî	Cihê ku lê pêşandana berhemên zanistî û dirokî tê kirin.

N

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Nane	Nane	Mentha: Menthe	Çandinî	Giyayekî aromatik.
Nanê çûçê :: Nançivîk	Kuş ekmeği	Polygdnum cognatum	Çandinî	Giyayekî mergê ye û li qeraxa çem şîn tê.
Nasname	Kimlik	İdentity	Makîne	Belgeya danasînê.
Navbir	Bölme duvar	Dividing wall	Avahî	Diwarê ku beşekê ji hev diqetîne.
Navder	Antre	Entree	Avahî	Di ketina hundir de beşa pêşîn.
Navê bikarhêner	Kullanıcı adı	Username	Elektrîk	Kesên ku makîne, kompîtur û bernemeyên kompîturê hwd. bi kar tîne.
Navenda Elektrîkê :: Santral	Elektrik santrali :: Şalt sahası	Power plants :: Switchyard	Elektrîk	Fabrîqeya ku di xwezayê de enerjîya cuda vediguherîne enerjîya elektrîkê. "Santrala elektrîkê, santrala nukleerê."
Navendî :: Santral	Özelsel :: Merkezi	Central	Elektrîk	Ê di navendê de. Ê ku navendê çêdikin. "Santrala telefonê."
Naverok	İçerik	Content	Elektrîk	Bi kurtasî mijarên ku di navê de.
Navnişan	Adres	Address	Elektrîk	Di daneyeke informatîk de di nav bîra (hiş) kakil de cî yan jî rêya gihiştina daneyê.
Naylon	Naylon	Nylon	Makîne	Madeya zexm û qayışokî.
Nediyarî	Belirsizlik :: Kesinsizlik	Uncertainty	Elektrîk	Rewşa nediyarbûnê.
Nefel	Yonca	Lucerin alfaalfa	Çandinî	Giyayek e, ji famîlyeya baqilan e.
Nefela pê ya balindeyî	Gazal boynuzu: lüfer otu	Lotus hakkariensis	Çandinî	Nefelege ku kulîkên wê zer in.
Nefta xam	Ham petrol	Crude oil	Maden	Nefta jîhevneqetandî. Li ser xebat nehatiye kirin. Nefta ji bin erdê çawa derketibe bi wî awayî.
Negirêdayî	Bağlantısız :: Hattan kopuk	Offline	Elektrîk	Qutbûna ku xeta komunikasyonê. Di komunikasyonê de qutbûna ragihînê
Nehevyek :: Heterojen	Heterojen	Heterogeneous	Kîmya	Têkela ku li hemû derên xwe ji aliyê rêjeyê ve xwedî taybetbendiyên cuda ye. Dijberî homojenê.
Nelihevkiirî :: Hevnegir	Uyumsuz	Discordant	Maden	Madeyên ku bi hev re nayên kelijandin. Madeyên taybetmendiyên wan li dijî hev in. Mînak; hesin û bafûn, av û rûn
Neodinyûm	Neodinyum	Neodymium	Makîne	Elementeke ku hejmara wê ya atomê 60 e.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Nepixî	Şişkin	Puffy	Avahî	Tiştêkî ku ji qewara xwe zêdetir werimibe
Neptun	Neptûn	Neptune	Elektrîk	Gerstêrkek. Li gorî nêzbûna rojê gerstêrka rêza heştemîn.
Nêr	Eril	Male	Makîne	Mêr. Di hin zimanan de peyva ku ji zayenda mêr tê hesabandin.
Nêrer :: Pêlweşên :: Dezgayê nardinê	Verici	Transmitter	Elektrîk	Amûra ku bi alikariya pêlên elektromagnetik belavkirina deng, nişan an jî wêne dike.
Nêrî	Erkek keçî	Billy goat	Çandinî	Bizina nêr.
Nerm	Yumuşak	Soft	Makîne	1. Ne hişk, ter 2. Ne zivir "Bitirse ji germa germ û mirovê nerm." 3. Ne req, "Balguh nerm e lê kevir na."
Nermalav :: Nivisbarî	Yazılım	Software	Kompîter	Ji bo tevahiya pêdiviyên xebata kompîturê yê wêk program, belge, dokuman an jî tevan tê gotin.
Nêrtarker	Nötralize edici	Neutralizer	Elektrîk	1- A ku ji aliyê enerjîyê ve bar dike sifir. Madeya ku nakeve nava reaksiyona kîmyasal.
Nexşe	Harita	Map	Nexşe	Xêzkirina teşeyê rûyê erdê ya li ser kaxizekî.
Nexşekarî :: Nexşedanerî	Haritaçılık	Map compilation	Nexşe	Pîşekariya xêzkirina xerîteyan; nexşesazî.
Nexşeya bikaranîna erdê	Arazi kullanım haritası	Land use map	Nexşe	Nexşeya ku bikaranîna erdê nişan dide. Beşên erd bi çî armancê bîr bikaranîna di nexşeyê de tê nişandan. "bajarvanî, çandinî, qada şenahiye..."
Nexşeya kadastryê	Kadastro haritası	Cadastral map	Nexşe	Nexşeya ku sînorê erd û xwediyê erd nişan dide. Pîvanoka wan bi gelemperî 1/1000 û 1/5000 e.
Neynok	Tırnak	Nail :: Pawl	Makîne	1. Di mirov û gelek giyandaran de tebeqeya li serê tiliyan 2. Çiyên badayî yê amûrên wêk çengelê.
Nêz :: Nêzik	Yakın	Close :: Near	Makîne	1. Ne li dûr 2. Berdest.
Nêzikatî :: Nêzikahî	Yaklaşım	Approach	Makîne	1- Karê nêzîkbûnê 2. Şêweya nixandîna û nêrîna karekî.
Nêzîkkirin	Yakınlaştırmak	Zoom	Makîne	1. Anîna hindê 2. Kêmkirina mesafeyê.
Nêzkirin	Yaklaştırmak	Closer	Makîne	Anîna du tiştan a ber bi hev ve.

Kurdî	Tirkî	Îngilîzî	Beş	Pênase
Niftik :: Derbik :: Şiqat	Kibrit	Match	Makîne	Amûra şewitandinê ya ji darikên biçûk.
Nîgar :: Nexş	Desen	Pattern	Avahîsazî	Ji bo dîtineke ciwankar hemû xêzên ku hatine çêkirin.
Niha :: Êsta	Şimdi	Now	Makîne	1. Ne berê ne jî paşê, ev dema ku tê de 2. Dema têdeyî
Nikel	Nikel	Nickel	Makîne	Elementeke ku hejmara wê ya atomê 28 e.
Nîlüfer	Nîlüfer bitkî	Nenuphar: waterlily	Çandinî	Riwekeke avî.
Nimûne	Örnek :: Malzeme örneği	Sample	Elektrîk	Mînak. Parçeyekî biçûk ê madeyê ku ji bo temami fikir dide. (Ji vî parçeyê biçûk di der heqê madeyê de pir tişt tê famkirin.)
Nirxandina cewherê	Cevher değerlendirmesi	Benefaction of ore	Erdnasî	Pîvandina asta nirxa cewheran. Xwerûkirin û dewlemendkirina cewheran.
Nisk	Mercimek	Lens: lentille combustible	Çandinî	Riwekeke ku çandiniya wê tê kirin ji malbata baqlan e.
Nîşan bide	Göster	Show	Elektrîk	Nîşandana tiştêkî yan jî kesekî.
Nîşan bike	İşaretle	Mark	Elektrîk	Fermana nîşankirinê
Nîşandan	Göstermek	Show	Makîne	1. Nimandin, ji kesekî re îşaretkirina tiştêkî 2. Pêşandan, rapêşandan *”ji tunebûna şêran, rovi xwe nîşan didin wek guran”
Nîşander	Gösterge	Indicator	Elektrîk	Amûra di derheqê xebata amerê (cîhaz) de bi ronahî yan jî di der heqê pîvanekê wê de agahiyê dide.
Nîşaneya Erdhejê (Bûmelerzeyê)	Deprem habercisi	Earthquake precursor	Erdnasî	Nîşanên ku di derbarê bûyîna erdhejê de agahiyê didin. Wek guherîna liv û tevgera av, hewa û qateka zemînê.
Nîşanker	İmleç	Cursor	Elektrîk	Di kompûturê de bi kontrolkirina mişk (mouse) an jî klavyeyê tê livandin, cîyê nivîsandin an jî cihê bê guhartin nîşan dide.
Nîşe:: Not	Not	Notice	Elektrîk	Nivîsa ku bi armanca bibîrxistinê tê nivîsandin.
Nîştî	Çökel	Sediment	Erdnasî	Nehelîyên bin avê yên ku di encama firidin û ji hev belavbûna zinaran de derdikevin holê.
Nîştînasî	Sedimentoloji	Sedimentology	Erdnasî	Beşa zanariyê ya ku di der barê neheliyên bin avê de lêkolînan dike.
Niv :: Nîwe :: Nivçe	Yarı	Half	Elektrîk	Parçeyek ji du parçeyên wekhev ku yekbûniyê pêk tînin. Ji duduyan yeka tiştêkî.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Nivîsandin	Yazma	Write	Elektrik	Kirina karê nivîsê. Xebitandina daneyan li ser hev an jî bi navber li dorhêla (nêvanga) daneyê yan jî li birekî (hişekî)
Nivîsbariya azad :: Nermalava azad	Özgür yazılım	Free software	Elektrik	Programên kompîturên ku ji bikaranîna her kesî re vekirî ne. Programên bêbedel, bêbuha.
Nivîskar	Yazar	Author	Elektrik	Kesên ku li ser zanist, huner, wêje hwd. pirtûkan dinivîse an jî amade dike. Bi taybetî kesên ku di rojname yan jî di kovaran de li ser mijarekê dinivîsin. Ji kesê/a ku nivîsbariya kompîturê nivîsandiye re jî tê gotin.
Nivro	Öğlen vakti	Noon	Makîne	Danekî ku tav di nîveka esmên de xuya dibe û siya heyberan bi qaşî cîsman dibe.
Nizm	Alçak	Low	Avahî	Bilindahiya kêma li gora referansekê. "Çiyayê Cûdî ji Çiyayê Agirî nizimtir e." Ji bo hemû zemînan tê gotin. "Xaniyê yekta ji xaniyê duta nizimtir e."
Nobelyûm	Nobelyum	Nobelium	Makîne	Elementa ku bi amerîkyûm û kuryûmê li labaratorê hatîye çêkirin.
Nogin	Düve(Genç ve doğurmamış inek)	Largest of the calf	Çandîni	Çêleka ku hîna nezaye.
Nok	Nohut	chickpea	Çandîni	Riwekeke ku çandîniya wê tê kirin, ji malbata baqilan e.
Noqbûn :: Binavbûn	Batma :: Battş (Geminin batması)	Stinging :: Sink (Sinking ship)	Fizik	Ketina binê avê.
Noqkirin	Daldırma	Immersion	Elektrik	Hedimandina (çêhlkirina) heyberekî di nava şilek an jî madeyeye nerm de. Ji bo muameleyê (kiriş) xistina parçeyekî ya nava şilekekî. Binavkirin.
Nûbûn	Yenileşmek	Become new	Makîne	Wergirtina şêweyekî nû, guncîna rewşeke nû, teze bûn.
Nûjenkirin	Güncelleme	Update	Elektrik	Tezekirina rewşê, wezîyetê. Rewşa tiştêkî anîna rewşa rojane, nûkirin. Guhertoya programan, nivîsbariyên herî dawîn.
Nûketin	Üye ol :: Kaydol	Sign up	Kompîter	Xwe lê zêdekirina endamên malperê. Yekem car endambûyîna malperê. Di malperê de ji bo ku kes bibin endam ew bişkoka ku tê tikandin.
Nutron	Nötron	Neutron	Elektrik	Hebikên atomê ku her yek giraniya wan nezi protonê û barê wan ê elektrîkê tune ye.

O

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Oksijen	Oksijen	Oxygen	Maden	Elementa ku giyaneweran zindî dihêle. Bi şewata wê em enerjîyê serf dikin.
Onîks	Oniks	Onyx	Maden	Mermerê ku êdî qedemeya veguherîna wê nemaye.
Optîk :: Binayî	Optik	Optical	Makîne	1. Tiştê ku bi dîtîne re eleqedar e. 2. Beşa fizîkê ya ku li ser mijarên roniyê hûr dibe.
Organîzma :: Zîndewer	Organizma	Organism	Çandîni	Tevahiya lebatên ku giyandarekê/î pêk tînin, uzwiyet.
Orkîde	Orkide	Orchid	Çandîni	Riwekeke xwezayî ye, ji toven wê salep tê çêkirin.
Osîlatora bêaheng	Uyumsuz salıncı	Anharmonic oscillator	Elektrîk	Amûra ku bê aheng û bi dor herîkîna alternatîf çêdike.
Oto	Oto	Auto	Makîne	1. Otomobîl 2. Amûrên ku bi rêyên mekanîk tîn tevgerandî û xwe bi xwe bi rê ve dibin.
Otomasyon :: Xodkarî	Otomasyon	Automation	Elektrîk	Karê ku bêyî alîkariya mirov, bi alîkariya makîneyan xwe bi xwe tê kirin.
Otomatîk :: Xodkar	Otomatik	Automatic	Elektrîk	Amûra ku bi rêyên mekanîk dilive, xwe bi xwe (xweserî) bi rê ve dibe.
Ozon	Ozon	Ozone	Makîne	Elementa ji oksîjenê ya ku di molekulê wê de 3 atom cî digirin

P

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Pace :: Şîbak :: Pencere	Pencere	Window	Maden	Beşa vekirî ya di avahî yan jî makîneyan de ji bo ronahî û danûstendina hewayê.
Paket :: Pêçek	Paket	Packet	Elektrîk	Objeya di navê de tiştê an tiştin bi destan bîhîlgirtin; bi kaxez hatiye dorpêçkirin, an jî di nava qutiyê de hatiye girêdan.
Paladyûm	Paladyum	Palladium	Makîne	Elementek e ku hejmara wê ya atomê 46 e. Dişibe platînê.
Palan :: kurtan	Semer	Saddle	Çandîni	Clên heywanên bargir.
Paldank :: Pişte	Dayanak	Support	Makîne	1. Kursî, sendelî 2. Pişte, palpişt, balif 3. Sparte, destek.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Pale :: Êlxat:: Wertzvan :: Sepan :: Karker :: Karkerên çandiniyê	Irgat	Laborer	Çandînî	Xebatkarên çandiniyê.
Palet	Palet	Caterpillar	Maden	Di maşîneyan de, ji bo qada herî û bi berf an nêzikî wan tê xebitandin.
Pankirin :: Rastkirin	Düzleştirme	Flatten	Makîne	1. Tekûzkirin, rastkirina ruyê tiştêkî 2. Sererastkirin.
Pano	Pano	Panel	Maden	Paceya ku amûrên kontrolê tê de tên bicîkirin. Ji bo kontrolkirina pergala elektrîkî yan ji kontrolkirina makîneyan tê bikaranîn.
Paqijker	Temizleyici	Cleaner	Elektrîk	1- Programa ku bîra (hiş) kompîturê vala dike. 2- Kes an jî objeya ku paqijiyê dike.
Paqijkirin	Temizleme	Cleaning	Kompîter	Valakirina, sifirkirina daneyê di nav bîra (hiş) kompîtur an jî makîneyê de didome.
Par	Geçen yıl	Last year	Fizîk	Sala ku derbas bû, qediya. Sala çûyî.
Parabol :: Birgeya hevta	Parabol	Parabola	Elektrîk	Grafîkeke ji şeweyê geometriyê ye. Şeweyê wî dirûvê nivê kubîkê dide.
Paraboloit	Paraboloit	Paraboloid	Elektrîk	"Paraboloita elîptîk, paraboloita hîperbolîk."
Paradoks :: Hevdijî :: Dijgeyî	Paradoks	Paradox	Makîne	1. Fikir an jî rewşên lihevnehatî. 2. Fikreke nelirê, çeprast 3. Dijraber.
Parametre	Parametre	Parameter	Elektrîk	Guhêrbare ku bandor û têkiliya li ser tiştêkî nîşan dide.
Parastin	Koruma	Protection	Elektrîk	Di elektrîkê de li hemberî arîze û di karê elektrîkê de li hemberî kirina şaşiyên xebatkarên, ji bo ziyane kêma bigirin, parastina jiyana mirov, candar û parastina xerabûna amûran. "Parastina van amûrên (cîhaz) nû tev di nav xwe de çêkirine."
Parastin	Savunmak	Defend	Makîne	1. Berevanîkirin, ji xetere û bandorên neyînî dûrhiştina tiştêkî yan jî kesekî. 2. Hemet kirin "Gund, bê se nayê parastin."
Parastina lêjî	Şev korunması	Slope protection	Erdnasî	Zeximkirina lêjîyê. Pêşlêgirtina ramalîne. Minak; Di bendavê de ruyê aliyê avê bi kevîrên gewre tê zeximandin. Diwarên li kêleka rê ku ji bo pêşlêgirtina hilweşîna axê tên çêkirin.
Parçe :: Pêkhate	Parça	Component	Elektrîk	Tiştê ji yekbûniyê qetiyayî, bi tenê tê jimartin an jî ji yekbûniyê zêde maye. Her yek ji tiştê hêsan ku yekbûniyê ava dikin. "Hejmara parçeyên vê komê çend in?" "Di nava cilên min de çend parçeyên xweşik hene."

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Parçebûn	Parçalanma	Fragmentation	Maden	Hûrbûn û ji hev veqetîna madeyan.
Pardar	Hissedar	Shareholder	Maden	Kesê/a ku xwedî par e.
Parêz :: Bostan	Bostan tarlasî	Melons field	Çandinî	Baxê hêşînahiyê.
Pasîf	Edilgin :: Pasif	Passive	Elektrîk	1. Di elektronîkê de parçeyê ku ne aktîf e, karê aktîf nake. 2. Ji bo kesên şermende, sekandî.
Paş	Geri	Rear :: Back	Makîne	1. Pişt 2. Dawî.
Paş	Geri :: Önceki	Back	Kompîter	Xebitandina di programên kompîturê de xebata beriya niha. Dijberî "pêş". "Ew agahiyên ku em lê digerin di malpêrê de di rûpela paş de bûn."
Paşdahiştî :: Derenghiştî :: Vehiştî	Geciktirilmiş göçertme yöntemi	Retarded	Maden	Rêbaza ku ji bo derxistina cewherê pêşgirtina herivandina axê.
Paşerokên radyoaktîf :: Avêtîyên radyoaktîf	Nükleer atık	Radioactivewaste	Maden	Ji bermahiyên ku piştî karê nukleerî dimînin.
Paşketin	Gerileme	Recessional	Makîne	1. Karê paşveçûyîné 2. Lawaz bûn, kêmbûn.
Paşlerze	Artçı sarsıntı	Aftershock	Erdnasî	Hejîmên zeminê yê bê pergal ku li dû erdheja mezin pêk tîn.
Patent	Buluş belgesi	Patent	Elektrîk	Belgeya (dokumana) kifşê. Belgeya vedîtina tiştêkî nû. Belgeya di bin parastina qanûnê de ji bo kifşa proses, amûr an jî metodeke nû, ji aliyê ofîsa patentê ve tê dayîn.
Pêçan :: Lefandin :: Dorzivrin	Sarmak	Wrap	Makîne	1. Paçkîrin 2. Lêalandin 3. Dorlêgirtin.
Pehnî	Topuk	Heel :: Toe	Makîne	1. Paşya pêlavê 2. Dawiya solê.
Pêjgir	Havlu	Towel	Makîne	Paçe ziwakirinê.
Pêkhata şepalûya girtî	Sıkıdolmuş altıgensel yapı	Close packed hexagonal structure	Fizîk	Şeşgoşeya rast ku xwedî bilindahî ye û 3 rehend e. Ser û binê wê şeşgoşe ye, dora wê jî bi çargoşeyan pêçayî ye.
Pêkhateya kevirî :: Pêkhateya berdî	Kayaç yapısı	Rock structure	Erdnasî	Cure û taybetmendiyên kevir an jî keviryan.
Pekîn	Sekme	Rebound	Fizîk	Bi sedema lêketina heyberekî bertek çêdibe û ew heyber vedigere.
Pêl	Dalga	Wave	Elektrîk	Di fizîkê de lerza ku belav dibe û bi xwe re enerjîyê radigihîne.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Pêlav :: Sol	Pabuç :: Ayakkabı	Shoe	Makîne	Amûra lixwekirin û parastina lîngan ku bi piranî li derveyî malê tê bikaranîn.
Pêlbir :: Pêlşikên	Dalgakiran	Jetty	Nexşe	Diwarê di nava deryayê de nêzî peravê ye, ji bo kêmkirina bandora (hêz) pêlên avê.
Pelçîmhewêz :: Pelhewêz	Sinir otu	Plantago sp	Çandînî	Giyayek e di hekimîyê de tê bikaranîn.
Pelçiqandin :: Pelixandin	Ezmek	Crush	Elektrîk	Bi alikariya hêzekê tişt şeweyê xwe diguherînin. Dema mirov pê li fêkiyekê bike fêki şeweyê xwe diguherîne, diqelîşe û ava nava xwe derdixe, ev pelçikandin e.
Pelê mêwê	Asma yaprağı	Grape leaves	Çandînî	Pelên dara tirî.
Pelê silkê	Pazı yaprağı	leaf beet	Çandînî	Pelên giyayê silkê ku ji familyeya ispanaxê ye.
Pêlên erdhejê	Deprem dalgaları	Earthquake waves	Erdnasî	Di dema erdhejê de ji navenda erdhejê ber bi derve ve hêza heja zemînê.
Pêlên hertzî	$3 \times 10^{10} - 1$ :: 5×10^5 hz aralığındaki dalgalar	Hertzian waves	Elektrîk	Pêlên hertz bi navê zanyarê Alman Heinrich Hertz hatiye binavkirin. Pêlên hem elektrîk, hem manyetîk in ango elektromanyetîk in û bi leza ronahiyê li hewayê belav dibin. Frekansên wan di navbera $3 \times 10^{10} - 1, 5 \times 10^5$ hz (dirêjîya pêlan di navbera 2 cm – 2.000 m) de ye.
Pelîn	Yapraksı	Foliated	Avahîsazî	Tiştê ku wek pel xuya dike.
Pêlweş	Dalga yayıcı	The radiator	Elektrîk	1-Amûra ku hewa, av an ji hilma germkirî yan jî sarkirî belav dike û bi vî awayî germahî yan jî hênakahiyê çêdike. 2-Sarkera ku zêdebûna pîleya germa motora ku bi xwe ve girêdayî ye dixîne.
Pembû	Pamuk	Cotton	Makîne	Riwekeke ku berên wê spî ne, dişibin hiriyê, nerm e. Di tekstîlê de yek ji madeyên xam e, pê cil çêdibin.
Pênûs :: Qelem	Kalem	Pen :: Pencil	Makîne	Amûra nivîsînê.
Pêpelûk :: Pêlik :: Pêngav	Basamak	Step	Avahî	Ji bo derketina çiyekî bilind çihê ku mirov piyên xwe datînin, her yek ji wan bi bilîndiya 17 cm'yan tê çêkirin.
Per :: Bask :: Çeng	Kanat	Wing	Makîne	1. Lebatê firîndeyan ê ku pê perwaz digirin; per 2. Çepil, mil *'' Her teyr bi baskên xwe difire."
Pêrar	İki yıl yıl önce :: Evelki yıl	Two years ago	Fizîk	Du sal berê.
Perde	Ekran	Screen	Kompîter	Amûra rûxara wê rast û ne zebloq ku bi alikariya (rêya) ronahiyê wêne yan jî videoyan nişan dide.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Pere :: Dirav	Para	Money	Makîne	Amûra dayînê ku ji kaxiz an jî ji metal hatiye çêkirin.
Pergal :: Sistem	Sistem	System	Elektrîk	Tevahiya rêbazên ku bi kêra bidestxistina encamê tên.
Pergala metreyî :: Sistema metrî	Metrik sistem	Metric system	Elektrîk	Di matematîkê de pîvanekên pergala metreyê.
Perperok :: Îdidok :: Pinpinîk	Kelebek	Butterfly	Çandî	Kêzike ku temenê wê gelekî kin e.
Perwane	Pervane	Propeller	Maden	Pirî caran seba sarkirin û tevgerdayînê tê xebitandin.
Perwerde	Eğitim	Education	Makîne	Karê hinkirin û fêrkirinê.
Pestandin	Sıkışma	Compression	Maden	Tiştê ku di nava du tiştan de asê maye.
Pestîn :: Pestîner	Pres :: Baskı	Press	Makîne	1. Şîdandina heyberekê di nava du hêz an jî metalan de. 2. Makîneya ku karê presê dike.
Pêş	İleri	Forward	Kompîter	Di programên kompîturê de xebata piştî niha. Dijberî "paş": "Ew agahiyên ku em lê digerin di malpêrê de di rûpela pêş de ne."
Peşk	Sıçrama :: Saçntı (Sıvılar için)	Splash	Fizik	Bi sedemeke (kevir li avê dikeve, ava ku dirije û bi erdê dibe...) belavbûna dilopên şilekîyan.
Pêşkêşker :: Servir	Sunucu	Server	Elektrîk	Kompîtura bingehîn a ku di networkê de ji aliyê bikarhênerên din ve karin bigihîjin dane û çavkaniyên wê.
Pêşveçûna rojane	Günlük ilerleme	Daily advance	Maden	Di rojekê de karê ku hatiye kirin.
Petkîrin :: Puxtekîrin :: Paqijkirina xamî :: Zengînkirina cewher	Atık (cevher zenginleştirme)	Refuse (ore dressing)	Erdnasî	Bi rêbazên curbicur paqkîrin bi nixkîrin û zelalkirina (safkîrin) cewherekê.
Pêvajo :: Proses	Süreç	Process	Elektrîk	Di kompîturê de kirariyên ku berdewam dikin. Ji bo gihîştina encamêkê rêzên pêpelokên kirariyan.
Pêvek	Ek	Additional	Fizik	Ji bo kêmasiyên tiştan bîrî tamamkîrin parçeyên ku pê ve tînin. Zêdekîrin, mezinkîrin.
Pêveke :: Pê ve bike	Yapıştır	Paste	Kompîter	Daneyê ku di hişê (bîr) amûra elektronîk de ye di amûrê de ji çiyekî bê qopikîrin, bi çihêkî din ve kirina daneyê.
Pêxistin :: Vêxistin	Yakmak	Burn	Makîne	Agirdadan/hilkîrin.
Peya :: Piyade	Yaya	Pedestrian	Makîne	Kesê ku bi meşê diçe.
Peyam	Mesaj	Massage	Makîne	1. Agahî, xeber, salix 2. Pêxem.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Peyam	Mesaj	Oblique	Elektrîk	Armanckirina têgihandina hest an jî fikrê (ramanê), xwe bi nivîs an jî bi gotinê nişandana. "Ez dixwazim jê re bi telefonê peyamekê bişînim."
Peyama elektronîk :: Posta Elektronîk :: E-posta :: E-name	Elektronik posta	Electronic mail	Elektrîk	Şandina peyama, agahî yan jî, daneyan bi rêya telefon, kompîtur an jî internetê. "Piştî çend salan bi rêya peyameke elektronîk em li hev hatin."
Peyatî	Yaya	Pedestrian	Avahî	Rêçûna bi piyan.
Peyman	Sözleşme	Contract	Elektrîk	Belgeya di navbera dudu yan jî zedetir kesên ku her du aliyan girêdide, ji bo kirin an jî nekirina tiştekî li ser lihevkirina tiştekî.
Peymana lisansê	Lisans anlaşması	License agreement	Kompîter	Belgeya (dokumana) destûrê (rêdanê). Belgeya destûra mafê hilberîn, bikaranînê yan jî bikaranîna teknolojiya malê ku firmayekê çêkirîye û mafê hilberînê di destê wê firmayê de ye, dide firmayeke din.
Peyv :: Bêje	Kelime	Word	Elektrîk	Dengên watedar, yekîtîya dengan, gotin. " Ew peyv tê çî wateyê? "
Peywir :: Erk	Görev(bir değerın başka değerlerle olan ilişkisi)	Task (which is a value in relation to another values)	Kompîter	Pêwendîya nîrxekî bi nîrxekî din re. 2- Karê ku kesek an jî tiştek dike. 3- Fonksiyona tiştekî. 4- Di kompîturê de her yek ji yekîneyên karê ku bê peyikandin. Yekîneya kar.
Pezkovî	Yabani keçi	Wild goat	Çandînî	Ajalên kovî yê mîna xezal, mî, bizin û hwd.
Piçûk	Ufak	Small	Maden	Tiştê ku ne mezin e.
Pifkirin	Üflemek	Blow	Makîne	Bi postoyê defdana (tehdan) bayê.
Pigment	Pigment	Pigment	Kîmya	Madeya ku reng dide tiştan.
Pijandin	Pişirmek :: Fırnlamak	Bake(to)	Elektrîk	1-Tiştêkî li gorî bikêrhatina bikaranînê, bi bandora germiyê anîna rewşa lêhatî. 2-Ziwalkirina li ber tavê.
Pijandin :: Pehtin	Pişirmek	Cook	Makîne	Bi bandora germê ku xwarin an jî heyber pê tene asteka bi kêrhatî.
Pik	Pik	Pig Iron	Makîne	Amêjena hesinkarbon ku di nav xwe de ji %4'an heta %5'an karbonê dihewîne. Cureyekî hesinê rrokîrî (rijandî) ye.
Piksel	Piksel	Pixel	Elektrîk	1- Di nihêrtina wênayan a ji nêzîk ve li ser wêneyê hejmarê xalên ku bi çavan tên dîtîn. 2-Li ser tiştêkî lekeya hûrîk, xal.

Kurdî	Tirkî	İngilizî	Beş	Pênase
Pil	Pil	Cell	Elektrik	1-Jêderka (çavkaniya) hêza ku bar diajo. Ew hêz bi ronî, germî û an jî hevbandoriya kîmyasal çêdibe. 2- Yekîneya herî biçûk ku bi serê xwe dikare kar bike.
Pil :: Baterî	Pil	Batery	Elektrik	Amûra ku enerjîya kîmyayî vediguherîne enerjîya elektrîkê. "Radyo bê pil naşixule."
Piling	Kaplan	Tiger	Çandinî	Ajalekî dirinde.
Pilûr :: Simore	Sincap	Squirrel	Çandinî	Ajaleke kovî bi tovên daran xwedî dibe.
Pinekirin	Yamalamak	Patch(to)	Elektrik	1- Temamkirina kêmasiyên programên kompîturê. 2- Bi pîneyan selihandin.
Pingar	İrkinti :: Suyun bir engelden dolayı geriye doru şişmesi	Swelling of the water to back	Avahî	Li hemberî astengiyekê bi paş ve vegeerî û kombûna avê.
Pir	Köprü	Bridge	Avahîsazî	Rêya ku di navbera du cîyên jî hev qetiyane de pêwendiyê çêdike.
Pirêze çinîn	Anız biçmek	To plough up the stubble of	Çandinî	Karê çinîna giyayê pirêzeyê.
Pirêze rakirin	Anız bozma	Stubble plow	Çandinî	Karên li ser zeviyan rakirina giya.
Pirêze :: Firêze	Anız	Stubble	Çandinî	Giyayên li nav zeviyan gihîştî.
Pirjandin :: Pijiqandin	Çizgi kaynaklı yağmurlama	Line sprinkler irrigation	Çandinî	Rêbazeke avdaniyê ku bi şeweyê baranê tê kirin.
Pirpar	Semizotu	Purslane	Çandinî	Riwekeke ku ji avê hez dike.
Pirtûk	Kitap	Book	Makîne	Komek kaxizên bi nivîs an jî wêneyan agahiyan didin ên ku bi hev ve hatine çapkirin. "Roman, çîrok, helbest, ferheng, ferhenga zaravên teknîkî û hwd."
Pirtûkxane	Kütüphane	Library	Makîne	Kitêbxane. Ciyê ku pirtûk û materyalên wek pirtûkan tên komkirin, hilanîn û tên pêşkêşkirin.
Pîsav :: Arav	Atık su	Waste water	Avahî	Ava ku ji ber bikamînê maye û qirêjî (qilêr) bûye. Ava kêzînê.
Pîspor :: Şareza	Uzman	Expert	Maden	Kesê/a ku di der heqê karekî de zanîna wî/wê zêde ye.
Pîşe	Meslek	Job	Elektrik	Pîşeya ku tê kirin. Xebata ku tê kirin.
Pîşkinîna birê	Kuyu testi	Well test	Erdnasî	Pîşkinînê (test) ji bo bikêrhatina çavkaniyan ên ku bi riya vekolîna birê pêk tên.
Pîşkinîna xwecih	Yerinde deney	In-situ test	Erdnasî	Pîşkinîna ku li cihê bûyerê bi amûrên heyî û bê pîşkinîngeh (laboratuvar) tê kirin.
Pîşt	Sırt	Back	Maden	Ji bo heywanan û mirovan, ji sermil heta bin qorikê.
Pîştire	Sonraki	Next	Kompîter	Karê, xebata dûre ya di rêzê de, ya ku fermana wî dê nû bê dayîn. Fermana dûre.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Pîton	Piton	Python	Çandînî	Cureyekî maran ê bixeter, xurt û mezin.
Plan	Plan	Plan	Elektrîk	1- Xêza (çizim) ku beşên bajar, avahî yan jî makîneyan cure bi cure nîşan dide. 2- Xêz an jî nexşeya ku bi hûrgilî çiyekî biçûk li ser rûyê erdê nîşan dide.
Plana bajêr	Şehir planı	City plan	Pilansazên Bajêr	Plana ku bikaranîna erdê bajêr tê de tê nîşandan, wek qada avahiyan, dibistan, rê, qadên şînahî, qada sazîyên fermî û hwd.
Plana bikaranîna erdê	Arazi kullanım planı	Land use plan	Nexşe	Nexşeya ku bikaranîna erdê nîşan dide. Beşên erdê de bi çî armancê bîna bikaranîna di nexşeyê de tê nîşandan. "bajarvanî, çandînî, qada şênahiyê..."
Plana herêmî	Bölgesel plan	Regional plan	Pilansazên Bajêr	Plana ku tê de çend bajêr cih digirin. Mînak; plana herêma bajarên GAP'ê.
Plansazên Bajêr	Şehir plancısı	City planer	Pilansazên Bajêr	Kesên pispor ku ji çêkirin û avakirina cihê jîyanê (bi taybetî jî bajar) baş fêhm dikin û perwerdehiya vî karî girtine. Kesên ku di warê plansazîyê de pispor in û planên bajar û herêman li gor zagonan çêdikin.
Plansazî	Planlama	Planning	Avahî	Ji bo çêkirina ebatekî ku tê plankirin.
Plansazkirina herêmê	Bölge planlama	Region planning	Pilansazên Bajêr	Karê plansaziya herêmê.
Plastîk	Plastik	Plastic	Makîne	Madeya sentetîk an jî organik ku bi bandora germaî yan jî fişarê tê şekildayîn.
Platform :: Sekû	Platform	Platform	Makîne	Cihê kar lê tê kirin û cihê wê jî derdora xwe bilindtir e.
Platîn	Platin	Platinum	Makîne	Elementeke ku hejmara wê ya atomê 78 e. Metaleke giran, girîng û dikare bê lêdan e.
Plazma	Plazma	Plasma	Makîne	Şileka di nav xwînê de ku tê de sorgilorik û spîgilorik hene.
Plûton	Pluton	Pluto	Fizîk	Gerstêrka herî dûr a ji Rojê bû, lê niha Plûton jî nav rêza gerstêrkan hatiye derxistin, ew ne gerstêrk e, ew laşekî qeşayî ye li derdora Rojê dizivire.
Pola	Çelik	Steel	Avahîsazî	Amêjena ku hinek karbon û hesin tê de ye. Bi avê tê hişkkirin.
Poligon	Poligon	Polygon	Makîne	Ciyê guleberdanê.
Polîtîkaya bajarsazîyê	Kentsel politika	Policy planning	Pilansazên Bajêr	Polîtîkaya debarê bajarvaniyê de, ramanên der heqê bajêr de.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Polonyûm	Polonyum	Polonium	Makîne	Elementeke ku hejmara wê ya atomê 84 e.
Pompe	Pompa	Pump	Makîne	Amûreke ku madeyan (bi taybetî ji madeyên gaz û şilek) ji cihêkî dişîne cihêkî din.
Pompeya xîzê	Çakıl pompası	Sand pump	Maden	Pompeya ku xîz pê kaş dibe.
Porteqal	Portakal	Orange	Çandinî	Fekîyeke ji malbata narincan
Potansiyel	Potansiyel	Potentiality :: Potential	Maden	Enerjiya ku ne xwedî tevger e.
Potasyûm	Potasyum	Potassium	Makîne	Elementeke ku hejmara wê ya atomê 19 e.
Pozitron	Pozitron	Positron	Fizik	Pariya bingehîn a xwedî bara pozîtîf e ku di hemû atoman de heye,
Pres :: Pestan	Pres	Press	Makîne	Amûra bi awayekî mekanîk şidandina objeyekê.
Proje	Proje	Project	Elektrîk	Pêşnumeya ku kirina an jî çêkirina wê tê xwestin.
Projektor	Projektör	Projector	Makîne	Amûreke ronîkirinê.
Proton	Proton	Proton	Fizik	Her hebika di nava dendika atomê de ya ku barekî (+1) pozîtîf ê elektrîkê hildigire.

Q

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Qad :: Meydan	Meydan	Square	Avahîsazî	Qada herî fireh a ku di navenda bajêr de ye.
Qada perwerdehiyê	Eğitim alanı	Education zone	Pilansazên Bajêr	Di planên avadanîyê (imar) de cihê ku tenê ji bo avahiyên perwerdehiyê hatiye veqetandin.
Qada xaniyan	Konut alanı	Housing zone	Pilansazên Bajêr	Di planên avadanîyê (imar) de cihê ku tenê ji bo xaniyan hatiye veqetandin.
Qada Avahiyên Tenduristiyê	Sağlık Tesis Alanı	Healthcare field	Pilansazên Bajêr	Di planê de qada ji bo avahiyên tenduristiyê hatiye veqetandin.
Qada avakirinê	Yapı inşaat alanı	construction area	Pilansazên Bajêr	Qada ku avahî tê de tê lêkirin.
Qada bazirganiyê	Ticari alan	Commercial area	Pilansazên Bajêr	Di planên avadanîyê de cihê ku avahiyên bazirganî lê tên çêkirin.
Qada benderê (lengergeh)	Liman Alanı	Harbor Area	Pilansazên Bajêr	Qada li kêleka deryayê (an jî gol) ku tê de xebatên benderê tên kirin.
Qada çandiniyê	Tarım alanı	Agricultural land	Pilansazên Bajêr	Di planê de qada ku çandinî li ser tê kirin. Ji bo çandiniyê hatiye veqetandin.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Qada daristanê	Orman alanı	Forest area	Pilansazên Bajêr	Di planê de qada ku ji bo daristanê hatiye veqetandin.
Qada elektrîkî (Karebayî) :: Biyavî karebayî (elektrîkî) :: Biwara karebayî	Elektrik alanı	Electric field	Elektrîk	<p>Tekên ku bi sedema barên elektrîkî çêdibin. Qada li dora barên elektrîkî ya ku hêzên elektrîkî bandor li ser dike. Nişana wê "E", Yekeya wê Volt/metre</p>
Qada golfê	Golf alanı	Golf course	Pilansazên Bajêr	Qada ji bo lîstika golfê hatiye veqetandin.
Qada Grîngiyên Jîngehî	Ekolojik Öneme Sahip Alan	Ecological Importance Area	Pilansazên Bajêr	Di planê de qada ku ji aliyê ekolojîyê ve girîngiya wê heye.
Qada leşkerî	Askerî Alan	Military Sites	Pilansazên Bajêr	Di planê de qada ku tenê ji bo xebatên leşkerî hatiye veqetandin.
Qada Mugnatîzî :: Biyavî Mugnatîzî :: Biwarî Mugnatîzî	Magnetik alanı	Magnetic field	Elektrîk	<p>Tekên ku bi sedema barên elektrîkî çêdibin. Qada li dora barên elektrîkî ya ku hêzên mugnatîzî bandorê lê dikin. Nişana wê "B", Yekeya wê T (Tesla) an jî G (Gauss)</p>
Qada parastina xwezayê	Tabiat Koruma Alanı	Nature Conservation Area	Pilansazên Bajêr	<p>Qada ku ji bo xwezaya wê were parastin û bi destê mirovan neyê xerakirin hatibe veqetandin.</p>
Qada pişesaziyê	Sanayi Alanı	Industrial area	Pilansazên Bajêr	Di planê de qada ku ji bo palûke û kargehan hatiye veqetandin.
Qada zanîngehê	Üniversite alanı	University area	Pilansazên Bajêr	Di planê de qada ji bo zanîngehê hatiye veqetandin. Kampûsa zanîngehê.
Qadên Parastî	Sit Alanları	Protected Areas	Pilansazên Bajêr	Qadên ku ji bo sedemên avahiyên kevnare tê de ne, guhertin tenê bi destûrên çêkirin.
Qadên Parastî yên Xwezayî	Doğal Sit Alanı	Natural Protected Area	Pilansazên Bajêr	Qadên ku di xwezaya xwe de parastî ne.
Qapan	Kantar	Weighbridge	Avahî	Alava ku giraniya tiştêki dipîve.
Qebare	Hacim	Volume	Fizîk	Valahiya ku heyberek dadigire. Hemû made xwedî qebare ne. Qebare bi barîste û çih re eleqedar e. Qebare bi m ³ , litre, cm ³ û hwd. tê pîvan.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Qedexe	Yasak	Ban	Makîne	1. Fermana nekirinê, astengiya fermî 2. Haram.
Qedexekirin	Yasaklamak	Ban	Makîne	Karê astengkirinê.
Qefl	Asma kilit	Padlock	Avahî	Mifteya ku bi çengel e û çengelê wê di qulpên derî re derbas dibe û tê girtin.
Qeliştek :: Xane :: Kel :: Kert	Yiv	Groove	Makîne	Xetên li ser rûxarê yên ku ji çal û niçikan pêk tên
Qerisîn :: Cemidîn	Donmak	Freeze	Maden	Hişkbiyûna madeyên şilek bi sedema kêmbûna germahiyê.
Qernefil	Karanfil	Carnation	Çandinî	Kulîlkeke bi bîn e. Bi gelek rengan vedibe lê bi taybetî qernefilên sor û spî navdar in. Ji bo xemilandinê ji tînan bikaranîn.
Qesp :: Xurme	Hurma	Date	Çandinî	Fêkiyê tropîk e. Tehma wê şîrîn e. Piştî ku tê hişkkirin tê asta xwarin an ji firotinê.
Qiloç	Boynuz	Horn	Makîne	Hestiyên tûj û dirêj ên ku di serê hin ajalên de derdikevin.
Qirêjîya deryayê	Deniz kirliliği	Sea pollution	Maden	Qirêjbûna deryayê.
Qub :: Qube	Kubbe	Dome	Avahîsazî	Ji bo ku ser deverên mezin bên girtin ji acûr an ji betonê tê avakirin. Bi piranî di mizgeftan de tê avakirin. Gilover e.
Qulika teqînê	Patlatma deliği	Blasthole	Maden	Holika ku tê de tiştê teqandin.
Quliptî :: Qelaptî	Devrik	Transpose	Maden	Tiştê ku xwar bûye û nêzi ketinê ye.
Qumarxane	Kumarhane	Casino	Avahîsazî	Ciyê lîstika qûmarê.
Qupik :: Kurk	Kuluçkaya yatmış tavuk	Sitter	Çandinî	Mirîşk an ji çivîka li ser hêkê rûniştî, li hêviya çûçikan e.

R

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Radar	Radar	Radar	Elektrîk	Amûra ku bi wergirtina pêlên radyoyê cîyê objeyan tesbît dike ku bi piranî di keştî û balafirên de tê bikaranîn..
Radon	Radon	Radon	Fizîk	Elementeke radyoaktîf e. Jimareya atoma wê 86 e. Nişaneyê wê Rn ye.
Radyator	Radyatör	Radiator	Makîne	Amûra belavkirina germahî yan ji sermayê ku bi sarkirin an ji germkirina hewa, av an ji hilma germ dixebite.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Radyo	Radyo	Radio	Elektrik	Pergala ragihandina deng a bi pêlên elektro magnetîkê. Amûra ku pêlên elektromagnetîk digire û vediguherîne frekansên deng.
Radyoaktîvî	Radyoaktîflik	Radioactive	Fizik	Weşandina tîrêjên alfa, beta û gama ku bi sedema parçebûna atomê çêdibe.
Radyoloji	Işın bilimi	Radiological	Fizik	Zanista tîrêjê (pêlên radyoyî).
Radyoskopî	Radyoskopi	Radioscopy	Fizik	Di bin tîrêjan de di her warî de venêrîna (muayeneya) şêwe û tevgerên lebat an jî objeyekê.
Radyûm	Radyum	Radium	Fizik	Elementek e ku hejmara wê ya atomê 88 e.
Ramalîna baranê	Yağmur erozyonu	Pluvial erosion	Erdnasî	Şuştina erdê ku bi ava baranê çêdibe û bi vêya axa sûdewar a li rûyê erdê bi xwe re dibe.
Ramalîna kersaxê :: Daxurana kersaxê	Kıyı erozyonu	Beach erosion	Erdnasî	Di encama lédana pêlên deryayê yan jî bi herikîna çemekî re jêçûna axa keví û peravê.
Raxistin	Sermek	Spread	Makîne	1. Danîna erdê 2. Rapêşandin.
Rêbaza teqandinê	Patlatma yöntemi	Blasting method	Maden	Rêbaza ku pê plana teqandinê tê çekirin. Li gorî taybetmendiya kanê planê ku ji bo teqandinê tê çekirin.
Rêbaza veguhastinê	Nakliye yöntemi	Transportion method	Maden	Rêbaza ku pê plana veguhastinê tê çekirin. Mînak; Bîra deranînê, banda komirê, vagonên bi riya hesinî
Rêhesin :: Riya hesinî	Demiryolu	Railroad	Avahîsazî	Rêya tirênê.
Rêjeya herikîne :: Dêbî	Debi	Flow rate	Erdnasî	Mêjera madeyên herikbar (gaz an jî şilek) ku di yekeya demê de di qeteka lûleyê de derbas dibe. Flaksa av an jî bayê.
Rejû :: Xelûz :: Komira kevirîn	Kömür	Coal	Maden	Kevirê agirgir ku ji aliyê karbonê ve dewlemend e û ji bin erdê dertê. Ev maden darên ku di bin erdê de mane ne û di demeke dirêj de çêdibe. Şewateke fosîlî ye.
Renyûm	Renyum	Rhenium	Kîmya	Elementeke ku hejmara wê ya atomê 75 e.
Req	Sert	Hard	Fizik	Madeya ku xêzkirin, qurifandin, qermeçandin, birîn û cûtîna wan dijwar e. Dijberî nerm e.
Reqî :: Reqatî	Sertlik	Hardness :: Toughness	Maden	Rewşa reqbûyînê.
Restorekirin :: Nûkirin	Restore etmek	Restore	Avahîsaz	Nûkirina tiştên kevn.
Revize	Revize	Revised	Makîne	Guhertin û nûkirina tiştêkî ye.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Rewa	Nem(Yer altındaki nem)	Moisture	Maden	Li ciyekî yan qadekê ji bo rêjeya avê tê gotin
Rewadar	Nemli	Moist :: Damp	Maden	Ciyê ku rewaya wî zêde ye.
Rewaya kanê	Ocak nemi	Mine moisture	Maden	Şilavî û şilahiya hewayê ya li nava kanê.
Rêwî	Yolcu	Passenger	Makîne	Mirovê ku ji ciyekî diçe ciyekî din.
Rewt	Sırk	Stake	Maden	Darê zirav û dirêj.
Rezerva jêrerd	Yer altı deposu	Underground reservoir	Maden	Zêdebûna mêjera kanzaya di bin erdê de.
Risas :: Zirêç	Kurşun madeni	Lead(pb)	Maden	Gewherek e.
Riz	Çeltik	Paddy	Çandinî	Birincê ku hîna nehatiye qeşartin.
Robot	Robot	Robot	Makîne	Makîneyeke elektromekanîkê ku bernameya wê ji berê ve hatiye sazîkirin û li gorî wê bernameyê tevdigere.
Rodyûm	Rodyum	Rhodium	Kîmya	Numreya wê ya atomê 45 e. Bi kurtêya "rh"yê tê nivîsandin. Elementeke kîmyayî ye. Metaleke pir hêja ye.
Roj	Gün	Day	Maden	Bîst û çar demjimêr.
Rojava	Batı	West	Makîne	Aliyê ku roj lê diçe ava.
Rojhilat	Doğu	East	Makîne	Ciyê ku tav jê hilte yan jê radibe yan jî ji hêla wê herêmê re tê gotin.
Roket :: Moşek	Roket	Rocket	Makîne	Navê motora ku dehdaneke bi enerjîya mezin çêdike ye. Roket bi fişiqandîneke lezgîn a gazên gelek germ dilive.
Ronikirin	Işıklandırma	Lighting	Elektrîk	Ji bo ku tişt û derûdor bê dîtîn, lêgirtina şewlê ye.
Rontgen	Röntgen	Roentgen :: X-ray	Makîne	Cureyekî ronahiyê ku pê wêneyên hestî û hinavên mirovan an jî hundirê tiştan tê kişandin.
Rubidyûm	Rubidyum	Rubidium	Kîmya	Numreya wê ya atomê 104 e. Bi kurtêya "rf" tê nivîsandin. Elementeke kîmyayî ye.
Rûder :: Rûkar :: Rûdês :: Peşî	Cephe	Facade	Avahîsazî	Ji dora avahiyê her aliyek.
Rûnkirin	Yağlama	Greasing :: Lubrication	Makîne	Ji bo maşîne zengar negirin lê tê dayîn.
Rûpel	Sayfa	Page	Kompîter	Di înternetê de her perdeyeye ku agahî, wêneyê û hwd. dihevine.
Rutenyûm	Rutenyum	Ruthenium	Kîmya	Numreya wê ya atomê 44 e. Bi kurtêya "ru" tê nivîsandin. Elementeke kîmyayî ye.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Rutherfordyûm	Rutherfordyum	Rutherfordium	Kîmya	Numreya wê ya atomê 37 e. Bi kurteya "rb" tê nivîsandin. Elementeke kîmyayî ye.
Rûxara Xilîsok :: Rûxara şemetok	Kaygan yüzey	Gliding surface	Elektrik	Ruyê hilû, şahîk, sîsik û ne girûzekî. Mina ruyê cemedê an jî ruyê sabûna şil.

S

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Safir :: Yaqût	Safir	Sapphire	Maden	Kevirê ku ji bo xemlê tê xebitandin.
Sal	Sene	Year	Makîne	Dinya zivirîna xwe ya li dora rojê di 365 roj, 5 saet û 49 deqîqeyan de temam dike. Ji wê demê re sal tê gotin.
Salona mezin	Büyük salon	Hall	Avahîsazî	Menzela ji bo mêvanan hatiye çêkirin, menzela herî mezin.
Samaryûm	Samaryum	Samarium	Kîmya	Numreya wê ya atomê 62 ye. Bi kurteya "sm" tê nivîsandin. Elementeke kîmyayî ye. Di pişesaziya sînemayê de ji bo ronahiyê tê bikaranîn.
Santigrad	Santigrat	Centigrade	Fizik	Pîvana tîne ye. Ji bo avê dereceya (pile) cemedinê sifir û dereceya kelinê sed tê qebûlkirin û di nav wê pîvanê de tê parvekirin. Sed gav hene di nava cemedin û kelinê de, her gaweke dereceyek (pile) e.
Santrala telefonê	Telefon santralı	Telephone switchboard	Elektrik	Sîstema bi heman navendê ve girêdayî ye ku ji bo herikîna ragihandinê û tîketin û derketinê bi awayekî otomatîk bike ye.
Sar	Soğuk	Cold	Makîne	Yê ku germahiya wî/ê kêm e.
Savar	Bulgur	Cracked Wheat	Çandinî	Hûrê genim
Sehêti :: Pişkînan :: Kontrol	Kontrol	Control	Elektrik	Nihêrtina rastiya tiştêkî, venihêrtin. "Ka elektrîk heye yan jî tune ye kontrol bike."
Sêlav :: Lehî	Taşkın	Flood	Avahî	Piştî baraneke pir lehiya ku li ser ruyê erdê çêdibe.
Selenoid	Selenoit	Solenoid	Makîne	Têla lefandî (dibe ku li dora lûleyekê be) ya ku ji bo çêkirina qada elektromagnetîk tê bikaranîn.
Selenyûm	Selenyum	Selenium	Kîmya	Numreya wê ya atomê 34 e. Bi kurteya "se" tê nivîsandin. Elementeke kîmyayî ye.
Sêlik :: Teneke	Teneke sacı	Tin sheet	Makîne	Ji hesin çêdibe û qalindiya wê ji mm'yekê kintir e.
Senaryo	Senaryo	Scenario	Makîne	Bernivîsa filmêkî an jî pirtûkekê ye.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Sênc	Çit	Fence	Avahîsazî	Benda parastinê ya rez, beşçe û bostanan. Bi piranî darîn in.
Sendîka	Sendika	Union	Maden	Saziya ku ji bo parastina mafên karker û karmendan dixebite.
Sêni	Tepsi	Tray	Makîne	Firaqeke nav malê ye, ji bo birin û anîna teyfkî û îskanan tê bikaranîn.
Sentetik	Sentetik	Synthetic	Makîne	Tiştê bi metoda sentezê hildibere.
Sêpê :: Sêpik	Sehpa	Coffee table :: Stand :: Tripod ::	Avahîsazî	Alava ku ji bo ragirtina tiştan tê bikaranîn, li ser lingê xwe disekine, ji maseyê biçûktir e.
Sera :: Meştel	Sera	Greenhouse :: Hothouse :: Plant house	Avahî	Avahiya ku tê de fêki û zerezawat tê çandin û dora wê bi cam an jî naylon girtî ye.
Serad :: Bêjing	Çamur eleği	Mudscreen :: Shale shaker	Maden	Amûra ku qulqulîk e û gewher ji madeyên din diqetîne.
Serad :: Gîrbêj	Kalbur	Sieve	Avahîsazî	Bêjînga mezin. Ji bo du tiştên ku bi mezinbûna xwe ji hev cuda ne, ji hev bîn veqetandin.
Serban	Çatı	Roof	Avahîsazî	Ji ber ku avahiyên ji bûyerên xwezayî biparêze, beşa li ser avahiyê tê çêkirin.
Serbihurk :: Jorbihurk	Üst geçit	Overpass	Avahî	Di trafîkê de ji bo rêçûna peyayan nekeve xetereyê li ser rêyên hesinî yan jî rêyên bejayî wek piyeyê tîrê çêkirin.
Serbixwe	Bağımsız	Independent	Makîne	Kesê ku bi xwe dikare der barê tişt û bûyeran de bîryarê bide.
Serçavîyên Avê :: Serçîmeyê Awe	Su kaynakları	Water sources	Erdnasî	Deverên ku ava binzemînê jê der tê.
Serdan	Ziyaret	Visit	Kompîter	Gera li ser rûpelê înternetê. "serdana malpêra me bikin"
Serdankirî	Ziyaret edilmiş	Visited	Kompîter	Rûpel an jî dosyayên ku hatine dîtin, serdana wan hatiye kirin.
Serek	Şef	Chief	Nexşe	Serekê tîma xebatê.
Sererastkirin	Düzeltilme	Rectification	Nexşe	Vegeza ji şaşiyê ya li ser nexşe, sînor an jî qadê.
Serşogeh :: Serşok :: Hemam	Hamam :: Banyo	Bath :: Bathroom	Avahî	Ciyê ku mirov lê serê xwe dişo.
Sêv	Elma	Apple	Çandinî	Fêkiyeke ku bi darê ve çêdibe. Tehma wê tîrş, miz an jî şîrîn e. Kulîlka wê penbe (helesor) û spî ye.
Sewax :: Seyandin	Sıva	Stucco :: Stucco work	Avahîsazî	Xerca tenik a ji bo sererastkirina ruyên diwarê avahiyê.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Sewaxkar :: Gêçkar	Sıvacı	Plasterer	Avahî	Mirovê ku karê sewaxê dike.
Sezyûm	Sezyum	Cesium	Fizîk	Numreya wê ya atomê 55 e. Bi kurteya "cs" tê zanîn. Di 28 dereceyan de dihele. Elementeke kîmyayî ye.
Sî	Gölge	Shadow	Fizîk	Tarîbûna bi astengkirina ronahiyê ku ji aliyê heyberan ve çêdibe.
Sifir	Bakır	Copper	Kîmya	Madeyê metal e. Numreya atoma sifirê 29 e. Bi kurtasî Cu nişaneya sifirê ye. Ji bo ku sifir madeyê ku elektrîkê baş radigihîne ye bi gelemperî ev made di karên elektrîkê de tê bikaranîn.
Sifon	Sifon	Siphon	Maden	1. Lûleya bi şeweyê xwe dişibe tîpa S'yê ya ku di ezmûngehan de tê bikaranîn. 2. Ji bo ku bi hêsani şilek di jêrzemîna rê, newal û hwd. de derbas bike borî bi awayekî S tê çêkirin.
Sikur :: Bendav	Su bendi	Dam	Avahî	Bendava ji kevîrên biçûk tê çêkirin.
Silik	Mil	Silt	Erdnasî	Xîza herî hûrik.
Silikat	Silikat	Silicat	Maden	Xwêya asîda sulfurîk.
Silîsdar	Silîsli	Siliceous	Maden	Kanzayên ku di nav de silîs hene. Mînak; cam
Simarte	Zımpara	Abrasive	Maden	Kereseyê ku rûyê wî girûzekî ye û pê rûxar tèn hilûkirin an jî paqijkirin.
Sing	Ankraj	Anchorage :: Anchor	Avahî	Kereseya ku ji bo girêdana di navbera du hêmanên avahiyê de tê bikaranîn.
Sînor :: Tixûb	Sınır	Border	Nexşe	Xeta di navbera gund, bajar û zeviyên de.
Sînorê qada avzêmi	Sulak alan sınırı	The wetland boundary	Pilansazên Bajêr	Di planê de qada bi av ku ji gol an jî avzê ye. Bi taybetî ajalên difirin li van deran dijîn.
Sîsmolojîk	Sîsmolojîk	Seismological	Erdnasî	Têkildarî zanista erdhêjiye.
Sîsmoskop	Sîsmoskop	Seismoscope	Erdnasî	Wek sîsmograf di zanista erdhêjiyê de tê bikaranîn. Alava ku mawe û hêza erdhêjê dipîve.
Sîstbûn	Gevşemek	Relax	Makîne	Tiştê ku rageştî û hişkiya wî xera bûye.
Sîstematîk	Sîstematîk	Systematic	Makîne	Bikaranîna planeke neguher û bikeys.
Sivêrmek	Saçak	Fringe	Avahî	Di avahiyê de banê ji dîwar dibihure dertê pêş, ji bo dîwar ji avê (baran, berf, zîpik...) were parastin.
Sivik	Haff	Light	Fizîk	Tiştê ku giraniya wî hindik e.
Sivikkirin	Haffiletmek	Alleviate	Makîne	Kêmkirina barê tiştêkî yan jî kesekî.
Siyanûr	Siyanûr	Cyanide	Maden	Di warê kîmyayî de xwêya asîdê yan jî jehreke bi qewet.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Soba	Soba	Stove	Makîne	Ji bo ku mirov çiyekî germ bike, tiştê ku komir an jî êzing dikevinê û bi vî awayî germiyê dide.
Sodyûm	Sodyum	Sodium	Makîne	Elementeke ku di cetvela periyodîk de bi kurteya "na" tê nîşandan, numreya atoma wê jî 11 e.
Solaryûm	Solaryum	Solarium	Makîne	Saziya ku bi tirêjên rojê newxêşyan baş dike.
Sotebar	Yanıcı	Combustible	Maden	Madeyên şewatok.
Sotemenî	Yakıt	Fuel :: Propellant	Maden	Ji bo ji maşîne yan jî ji motorekê enerjî bê bidestxistinê bikaranîn.
Sprey	Sprey	Spray	Maden	Reşandox. Fişîşandina şileka ku dişibe gazê.
Stare :: Stargeh :: Veşargeh	Barnak	Shelter	Avahîsazî	Çiyê ku mirov tê de disitire.
Statik	Statik	Static	Makîne	Zanista ku li ser mijara dengeyê, qewetê û tiştên bêtevger dixebite.
Stepne :: Yedek	Stepne	Spare tire	Makîne	Tekerlekê amade yê di baxacê de, da ku di rewşa awarte de, di dewsa tekerlekê heyî de bê bikaranîn.
Strafor	Strafor	Styrofoam	Makîne	Strafor kereseyek sentetîk û ji hillberîna petrola xam bidest dixeve ye. Bi piranî ji bo avahiyan ku ji mercên dijwar wekî germê, sarmayê û deng biparêze tê bikaranîn. Avahî bi vî kereseyê tê izolekirin.
Strok	Strok	Stroke	Makîne	Di nava lûleya motorê de hewa û benzîn digîjin hev û teqînek çêdibe di vî teqînê de piston berjê û berjor diçe û tê, di vî pêvajoyê de di nava lûleyê de hacmeke mezin û biçûk çêdibe ji vî oranê re strokê gotin.
Stronsiyûm	Stronsiyum	Strontium	Makîne	Elementek e.
Stüdyo	Stüdyo	Studio	Makîne	Ji bo sînema, televîzyon û radyoyê çiyê kişandina film, stendina deng û weşanê ye.
Stûn	Kolon	Column	Avahî	Giraniya avahiyê ji kêraran distîne û dide asas, li hemberî erdhejê avahiyê diparêze.
Subab :: Zimanok	Süpap	Valve	Makîne	Di sistema herikîna de ji bo rêya tiştanê bê girtinê an jî bê vekirinê bikaranîn.
Sûk :: Bazar	Çarşı	Bazaar	Avahîsazî	Çiyê ku bi tevahî danûstendinê lê tê kirin.
Sulfat	Sülfat	Sulfate	Makîne	Xweya asîd sulfûrîk an jî ester.
Sulfît	Sülfît	Sulphite	Makîne	Elementek e.
Sulfur	Sülfür	Sulfur	Makîne	Bi pêkhatina gogirtê û elementeke din çêdibe. "SO4 (sulfat), H2S (hidrojen sulfûr)"
Super	Süper	Super	Makîne	Kalîte, çendahî û bi dereceya xwe biserketî.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Supersonîk :: Serodeng	Süpersonik	Supersonic	Makîne	Tiştê ku leza wê ji leza dengê wê pirtir. Mînak, balafirasupersonîk.
Supervîzor :: Serperîştîyar	Süpervîzör	Supervisor	Makîne	Venihêrtina kargehê.
Supervîzyon :: Serperîştîyari	Süpervîzyon	Supervision	Makîne	Venêran.
Suspansiyon	Süsansiyon	Suspension	Makîne	Amûr an jî pergala ku tundiya lerzê kêmtir dike.

Ş

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Şaft	Şaft	Shaft	Makîne	Parçeyê ku hêza zivirandinê bi alikariya çerxên dirandar ji cihêkî dîşîne cihêkî din.
Şamî	Hindi	Turkey	Çandinî	Ajaleke kedî ya bi bask e. Ji ajalên koxê ya herî mezin e.
Şandin	Göndermek	Sending	Makîne	Rêkirina tiştêkî bo deverêkî din.
Şaqûl :: Stûnî	Şekül (Dikleştirme düzeneği)	Plumb (lifting apparatus)	Avahî	Ji bo diwar an jî kolon tîkane bîn çêkirin tê bikaranin.
Şaredarî :: Bajaranî	Belediye	Municipality	Pilansazên Bajêr	Saziya ku rêveber û meclîsa wê bi hîlbijartinê diyar dibe. Bi taybetî hinek karên gelemperî yên wek paqijî, binesazî, park, baxçe û hwd. dike.
Şarj :: Barge	Şarj	Charge	Elektrîk	Barkirin, şarjîkirin, tijîkirin.
Şeb	Şap	Splash :: Plash :: Squelch	Avahîsazî	Şerbeta tenik a bi qûm û çîmentoyê tê çêkirin.
Şembelîk :: Zengilîk :: Çilûrey berdîn	Sarkıt	Stalactite	Maden	Di binqatîyê şikeftan da piştî dilopên avê, bermayiyên gelme (qalcker) ku bi awayekî stûnî çêdibin.
Şemitandin :: Tehisandin	Kaydırmak	Slide	Makîne	Pêkanina karê şemitinê
Şengêl :: Bitim :: Kizwan	Bitim :: Menengiç	Turpentine tree	Çandinî	Dara wê makedara fistiqê ye. Dareke herêmî ye. Ji donê tovê wê qehwe, sabûn û gelek tiştên din tên çêkirin.
Şev	Gece	Night	Makîne	Dema navbera êvar û sibehê.
Şidandin :: Pestandin	Sıkıştırma	Compression	Erdnasî	Ji bo teşeguhertin an jî bicîkirina heyberekî bi rêbazekê bandor lêkirin.
Şikêner	Kırıcı	Breaker	Makîne	Makîneya ku kevir an jî betonê dişikêne. Di kolanê de cihê hişk ku nayê kolan bi alikariya şikêner tê kolan.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Şikevt	Mağara	Cave	Erdnasî	Kun (qul) û kûrahiya ku ji ber pêkhatiya xwezayî di zinar, çiya û di zemînê de durist bûye.
Şikîn :: Şikestin :: Qelişîn	Kırılma	Fracture	Erdnasî	Qelişîna qatekê (katman) zemînê; ji ber liv û tevgera qateke zemînê. Jihevqetîn jihevbelavbûn.
Şikîner	Kırıcı :: Konkasör	Crusher	Elektrîk	Makîneya şikandinê. Makîneya ji bo çêkirina rê, avahî hwd. zinarên mezin dişikîne û dike şîjik an ji kevir, zinaran hûr hûr dike.
Şîşbend :: Taq	Mazgal	Loophole	Avahîsazî	<p>1. Caxa ku ji bo ava baranê bikeve şebekeya kêzînê (sereb) û ji bilî avê madeyên hişk nekevin kêzînê. Weka bêjînga ku qulên wê bi qasî du tiliyan fireh in. 2. Di derî de navbereke vekirî û bi caxan girtî, ji bo ku hundir were temaşekirin.</p>
Şiverê	Patika yolu	Path	Avahî	Rêya peyayan a xwezayî.
Şiyana qelewkirinê	Besi kabiliyeti	Fattening capability	Çandinî	Zerengiya (kapasîte) ajalekê ya ku di salê de dikare çiqas alif (êm) bixwe.
Şolî	Bulanık	Turbid	Makîne	Şileka ne zelal.
Şor	Tuzlu	Salty	Makîne	Tiştê ku xweya wî zêde ye.

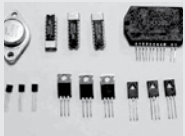
T

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Ta	İp :: Dikiş ipi	Thread	Elektrîk	Ji pembû, keten, ris, hevrişim, naylon û hwd. çêdibe û bi taybetî ji bo dirûtinê tê bikaranîn.
Tarî	Karanlık	Dark	Fizîk	Rewşa ku ronahî tê de tune yan jî kêm e.
Tax	Mahalle	Neighbourhood	Pilansazên Bajêr	Beşek ji bajêr ku sînorên wê ji aliyê şarederiyê ve tê diyarkirin. Bepirsiyarê taxê keya ye. Bajar ji taxan pêk tê.
Tebatî	Edilgen :: Pasif	Passive	Elektrîk	Rewş, tişt an jî ramana sekinandî.
Têketin	Giriş	Sign in	Kompîter	Cara yekem ku mirov xwe li malperekê yan jî sistemekê zêde dike. Di vir de mirov mifteyêke taybet digire.
Têketin	Giriş	Login	Kompîter	Piştî endambûn û qeydbûna malper an jî sistemekê bi navê bikarhêner û şifreyê ketina hundir. Destûr stendin ji bo vekirina rûniştineke di internetê de.

Kurdî	Tirkî	Îngilîzî	Beş	Pênase
Teknik	Teknik	Technical	Makîne	Di huner, zanist û pîşeyan de bikaranîna azîne û rêbazan.
Teleferîk	Teleferîk	Telfer	Makîne	Di navbera du cîyên ji hev dûr de, di hewa re, di ser tîlan re çûn û hatin.
Teleskop	Teleskop	Telescope	Makîne	Ji awênayan çêbûye û ev amûr tiştên dûr nêz dîke û wek rastiya wan nîşan dide.
Televîzyon	Televîzyon	Television	Makîne	Amûreke teknolojîk e ku dikare tiştan qeyd bike, bişîne û bi wêne û deng dîsa nîşan bide.
Telgraf	Telgraf	Telegraph	Makîne	Pergala telekomînîkasyonî ya di navbera du navendan de agahdarkirina bi rêya nîşanên diyarkirî, peyaman vediguhezîne, êdî nayê bikaranîn.
Têlik	Înce tel	Thin wire	Avahî	Têla zirav a ku mirov tiştan pê bi hev ve girêdide.
Temaşevan	Seyircî	Audience	Makîne	Kesê ku tiştêkî, bûyerekê dibîne, an jî li deverekê dinêre.
Tembûr	Tambur	Drum	Makîne	Tembûr an jî saz, amûreke muzîkê ye.
Teorî	Teorî	Theory	Makîne	Zanyariya razber ku ji pêkanîne cuda û serbixwe tê nixandîn.
Teqandî	Patlak	Outbreak	Makîne	Tiştê ku bi bandora fişara hûndirîn an jî bi sedemêke cuda parçe bibe û ji hev belav bibe. "Pencereya erebeyê teqiya."
Teqandin	Patlatma	Blasting :: Firing :: Ignition	Maden	Rêbaza ku ji bo felişandina madenan tê bikaranîn.
Teqemenî :: Teqok	Patlayıcı	Explosive	Maden	Madeyên kimyayî yên ku bi bandorekê diteqin.
Teqîn	Patlamak	Explode :: Fulminate	Makîne	1. Bandora teqemeniyê xuya bûn, bi bandora fişara hûndirîn parçe bibe, ji hev belavbûna objeyan. 2. Dengê teqemeniyê hatin, gurmîn.
Têr	Doymuş	Saturated	Makîne	1. Giyanewerê ku pêdiviya wî bi xwarinê tune ye; ne birçî, ziktijî, têr û tesel, mişt tijî 2. Tiştêkî/yekî bi qaşî ku pêwîst dibe.
Terikîn :: Derizîn	Çatlama :: Yank (Kurumaya bağlı olarak çatlama)	Crack (cracking due to desiccation)	Fizîk	Jihevqetîna tiştêkî ku pêşiyê mîna xêzekê çêdibe û ev xêz çal û fireh dibe.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Têrkirin	Doyurmak	Satiate	Makîne	1. Tîjkirin (zik) 2. Dagirtin *"Biharê xwe têr neke, payizê xwe bi derengî nexe."
Termîk :: Germî	Termik	Thermic	Makîne	Beşa fizîkê ya ku bi hilberîn û veguhestina germahiyê re eleqedar e.
Termodinamik	Termodinamik	Thermodynamics	Makîne	Beşa fizîkê ya ku peywendiyên di navbera enerjîya germahiyê û enerjîya kînetîkê de dinirxîne.
Termoelektrîk	Termoelektrik	Thermoelectric	Makîne	Beşa fizîkê ya ku peywendiyên di navbera enerjîya germahiyê û enerjîya elektrîkê dinirxîne.
Termograf	Termograf	Thermograph	Makîne	Belavkera germahiyê.
Termokîmya	Termokîmya	Thermochemistry	Makîne	Beşa kîmyayê ya ku li bûyerên termîk ên ku di rekosiyonên kîmyayî de pêk tên dinêre.
Termometre :: Germometre :: Germpîv	Sıcaklık ölçer	Thermometer	Makîne	Amûra ku germahiyê nişan dide.
Termos	Termos	Thermos	Makîne	Firaqa (amûra) ku germahiya şilemeniyê di nav xwe de diparêze.
Termosifon	Termosifon	Thermosiphon	Makîne	Amûra ku jê ava germ tê bidestxistin.
Teşe	Biçim	Style	Elektrîk	Xuyakirina tiştêki ya ji derve ye.
Teşenasî :: Şewenasî :: Morfolojî	Biçim bilimi	Morphology	Maden	Beşa zanistiyê ya ku li ser teşeyan (form) lêkolînê dîke.
Tevger :: Liv :: Cule	Hareket	Movement	Makîne	1. Bizav, hereket 2. Temtêl *"Ava golan bê tevger e."
Tewandin :: Çemandin	Bükmek	Bend(to)	Elektrîk	Xwarkirin.
Tewang	Büküm	Twisting	Fizîk	Tiştêki ji nava xwe xwarbûyî.
Tewl :: Tewilxane	At ahır	Stable	Avahî	Ciyê xwedîkirina hespan.
Tewle	Manej	Manege	Avahîsazî	Cihê xwedîkirin û perwerdehiya hespan.
Tije::Tiji	Dolu	Full	Avahîsazî	Tiştê ku nava wî ne vala ye, dijberî vala.
Tijikirin :: Tijekirin	Doldurma	Packing	Makîne	Dagirtin (heta dev)
Tîner	Tiner	Thinner	Makîne	Ronker, teniker.
Tîp	Harf	Letter	Makîne	Tîp, sêmbolên ku di pergala nivîsînê yê alfabetîk de ji bo dengên di zimên de tên bikaranîn
Tîpên derbasdar	Geçerli harfler	Valid chars	Elektrîk	Ew tîpên ku tên pejirandin.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Tîr	Koyu (sulu karşıtı) :: yoğun (sıvılar için)	Concentrated	Makîne	1. Kesif, sift, ne ron. 2. Ne zela 3. Rengê girtî *"Tîr bikim dan diçe, ron bikim nan diçe."
Tîr	Ok	Arrow	Fizîk	Darikê zirav û dirêjê ku di serê wî de hesinekî tûj heye û bi kevanê tê avêtin.
Tîr :: Tîrik	Oklava	rolling pin	Çandînî	Darikê ku pê nan tê vekirin.
Tîr :: Çîr :: Xest	Yoğun	Intensive	Elektrîk	Di qebareyekê de mêjera zêdetir. Ji bo şilekan dijberî "ron"ê ye.
Tîrêja ronahiyê	Işık ışını	Light beam	Elektrîk	Qevda (bağ) ronahiyê.
Tîrêja x	X ışını	X-ray	Elektrîk	Bi navê tîrêjen rontgenê jî tê zanîn. Tîrêjen ku xwediye enerjîya di navbera 0.125 kev û 125 kev de ne.
Tîrş	Ekşi	Sour	Makîne	Ji bo tehma sîmaqê tê gotin.
Tîrûş	Dayanım	Endurance	Avahî	Hêza sekanê (statik) ya avahîyan, li hemberî erdhej, bar û hwd. bertekên derve. "Tîrûşa xaniyên axin ji tîrûşa xaniyên betonî kêmtr e.
Tomar	Kayıt	Record	Elektrîk	Wêne, deng an jî agahiyeke ku li ser bandên manyetîk tê hiştin.
Tomar bike	Kaydet	Save	Elektrîk	Ji bo ku agahî di dest de bimîne karê ku tê kirin.
Ton	Ton	Tone	Avahî	Nasandina giraniya 1000 kiloyî.
Topograf	Topograf	Topographer	Makîne	Pîsporê/a topografayê.
Tor	Network	Network	Elektrîk	Sîstema ku ji bo ragihandina navbera cî yan jî tiştan hatiye çêkirin.
Toryûm	Toryum	Thorium	Makîne	Elementeke radyoaktîf ku di hilberîna enerjîya atomê de tê bikaranîn. Hejmara wê ya atomê 90 e.
Tov	Tohum	Seed	Çandînî	Bizirê hêşinahiye.
Transîstor	Transistör	Transistor	Elektrîk	Amûreke elektronîk e ku sê lingên wê hene. Du cure transîstor hene npn û pnp.
Tranway	Tranvay	Tramways	Makîne	Amyareke ragihandinê ye, bi piranî bi elektrîkê dixebite. Li ser rêhesinê diçe lê hin cureyên nû hene ku li ser çerxeyan pêçkeyan diçin.
Trapez	Trapez	Trapeze	Makîne	Amûreke jîmnastîkê ku dişibe hêlanokê.
Trên :: Şemendefer	Tren	Train	Makîne	Trên yek jî amûrên veguhastinê ye. Trên li ser rêyên hesinî diçe.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Trîportor	Triportör	Three porter	Makîne	Wesayîta bar kişandinê ya sê tekerî.
Trolleybus	Trolleybüs	Trolley bus	Makîne	Otobusa bitêl ku bi elektrîkê dixebite û elektrîka xwe ji xetêke hewayî digire.
Tropîk	Tropik	Tropical	Makîne	Rewşa keşa (clime) herêma kêleka ekvatorê ye.
Troposfer	Troposfer	Troposphere	Makîne	Tebeqaya yekem a atmosferê ye. Di vê tebeqeyê de hemû bûyerên hewayî û zindewarî tê de diqewimin. Stûriya wê li cemsêran nêzî 6 km û li ekvatorê jî nêzî 16 km'yan e.
Tûj	Keskin	Sharp	Makîne	Heyberê ku baş jê dike yan jî qul dike. "Kêr, dûzan, bivir, das, sitrî, bizmar, mîx"
Tulyûm	Tulyum	Thulium	Makîne	Elementeke kîmyayî ye, jimareya atoma wê 69 e. Nişaneya wê Tm ye.
Tûnc	Tunç	Bronze	Makîne	Amêjeneke kîmyayî ye, amêjeneke pîl, çinko û ji sifir pêk tê.
Tûnel	Tûnel	Tunnel	Avahî	Ji bo rêya avê û rêya bejahiyê, di bin çiya û deryayê de qulên ku tên vekirin.
Tungsten	Tungsten	Tungsten	Makîne	Elementeke kîmyayî ye, nişaneya wê W ye, jimareya atoma wê 74 e.
Turbîn	Türbin	Turbine	Makîne	Motoreke ku tê de çerx heye û ev çerx bi tesîra herkoya avê, hilm an jî gazê digere.
Turnîke	Turnike	Tourniquet	Makîne	Di derî yan jî derbasgehan de amûra ji bo ku mirov yek bi yek derbas bibin e.

Û

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Ûltra :: Mezintirîn	Ultra	Ultra	Fizîk	Ji hedê xwe zêdetir, di ser pîvanan re.
Ûltrason :: Pêlên Serodeng	Ultrason	Ultrasound	Fizîk	Frekansa wê di navbera 20 herz û 10 megaherzan de ye. Frekanseke ku deng nayê mirovan.
Ûltrasonîk :: Serodeng	Ultrasonik	Ultrasonic	Fizîk	Frekanseke pir zêde ye. Ew qas bilind e ku ev dengê zêde nayê mirovan.
Ûranyûm	Uranyum	Uranium	Fizîk	Madeyeke radyoaktîf e. Numreya atoma ûranyûmê 92 ye.

V

Kurdî	Tirkî	Îngilîzî	Beş	Pênase
Vagon	Vagon	Railway	Makîne	Bar û rêbiwar pê tèn kişandin. Beşeke trêne çiyê rêwî yan jî çiyê bar.
Valahî :: Vakûm	Boşluk	Vacuum	Elektrîk	Çiyê ku tê de qet tiştek tune ye.
Valf	Valf	Valve	Makîne	Devik, wane, derxûn.
Vantîlator :: Bajen :: Bagork	Vantilatör	Ventilator	Makîne	Amûra ku bi alikariya perwaneya xwe bayê tevdiqerîne. Makîneya ku bawêşinê dike.
Veguhastin	Transport	Transport	Makîne	Cih guhertin. Neqilkirin.
Veguhastina asoyî	Yatay nakliyat	Horizontal haulage	Maden	Barkêşiya ku ji kanê bi alikariya pergaleke rêhesinî yan jî bandê bi awayekî asoyî tê kirin.
Veguhastina rêhesinî	Raylı nakliyat	Track haulage	Maden	Barkêşiya ku bi rêhesinê tê kirin.
Vehonan :: Honan	Örme	Knitting	Avahî	Lêkirina diwar.
Vekirin	Açmak	Open	Makîne	Dijberî peyva "girtin"ê ye.
Vemirandin :: Temirandin :: Tefandin	Söndürme	Extinguish	Maden	Dawî lê anîna agir.
Venûkirin	Güncelleme	Update	Kompîter	Nûjenkirina rewşê, weziyetê. Derxistina heman bernamêyî bi rewşeke nûtir. Rewaca programan bi nivîsbariya herî dawîn.
Veşarî :: Nepenî	Gizli	Secret	Elektrîk	Ew tiştê ku xuya nake.
Vetezekirin	Yenilemek	Refresh	Kompîter	Dubarekirina heman karî. Di programên kompîturê de nûkirina heman fermanê. "fermana girtina kompîturê veteze bike."
Video	Video	Video	Kompîter	Wêneyên bi tevger ên li ser bandên manyetîk tèn bicîkirin.
Villa :: Xanî	Villa	Villa	Avahî	Avahiyên ku 2 qat an jî 3 qat bi awayekî taybet tèn çêkirin.
Volkanît	Volkanit	Vulcanite	Maden	Madeya ku ji êtûnê dertê.
Voltaj	Volt	Voltage	Elektrîk	Yekeya cudahiya piraniya elektronan a li ser her du aliyên elektrîkê.

W

Kurdî	Tirkî	Îngilîzî	Beş	Pênase
Waşer :: Oîng :: Derzband :: Dirzband :: Sil	Conta :: Tüm açıkları kapatmak için	Seal	Makîne	Di navbera du rûxarên şîdandî de ji bo valahî werin girtin parçeyê plastîk ku tê bikaranîn.
Wênegir :: Kamera	Kamera :: Fotoğraf makinesi	Camera	Makîne	Cîhazeke ku pê wêne tên kişandin.
Wergêr	Çevirmen	Translator	Makîne	Kesên ku nivîsan an jî axaftinan vediguherînin zimanekî din.
Wergir :: Pêlgir	Alıcı	Receiver	Elektrîk	Amûra ku sînyala radyoyê digire û vediguherîne deng, wêne yan jî tiştêkî din ê ku tê fêmkirin.
Werimîn	Şişmek	Swelling	Erdnasi	Bi kişîna av an jî xazê re, di hişkîyan de pêkhatina gewrebûna qebareyî.
Werzîş :: Spor	Spor	Sports	Avahîsazî	Tevgerên laşê mirovan ên ku ji bo tendurîstî yan jî hobyayan tên kirin. Ew lîstikên bi awayekî kesane yan jî civakî bi rêbazekê tên kirin.
Wezinandin :: Pivandin :: Kişandin	Tartmak	Weigh (to)	Elektrîk	Li gora yekeyekê dîtina giraniya tiştêkî.
Wijewij :: Dengedeng :: Noyiz :: Berden	Gürültü	Noise	Maden	Dengê ku bê nîzama an bê aheng e.
Wize :: Enerjî	Enerji	Energy	Makîne	Hêza di nava madeyan de wek tîna an jî ronahî ku dibe sedema tevgera made.

X

Kurdî	Tirkî	Îngilîzî	Beş	Pênase
Xala Hevsengiyê :: Xalî Hevsengî	Denge konumu :: Denge pozisyonu	Equilibrium position	Fizîk	Cih an jî asta ku hêza net (safî) dibe sifir.
Xam :: Xav	Ham	Raw	Maden	Gewhera hîna li ser xebat nehatiye kirin. Gewhera ku ji bo bi kêr bê hîna li ser kar nehatiye kirin.
Xar	Bilye :: Misket	Globe :: Ball	Maden	Pêlîstokeke gilover û biçûk e.
Xebat	İşleme :: Çalışma	Working	Elektrîk	Kirina karekî.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Xebitîn :: Şixulîn	Çalışmak	Work	Maden	Ji bo çêkirina tiştêkî karê ku tê kirin.
Xerabûn	Bozulma	Decay	Makîne	Bûna rewşa tiştêkî ku ji bo taybetiya xwe wenda kiribe û qiymeta wî nemabe.
Xerabûyî :: Şikestî	Bozuk	Broken	Makîne	Tiştêkî ku ji bo taybetiya xwe wenda kiribe û qiymeta wî nemabe.
Xericandî	Fırında ısı işlem görmüş	Heated in furnace	Avahî	Alavên ku ji axê hatine çêkirin û piştî ku zuha bûne di hêtûnan de hatine şewitandin.
Xericandin	Fırında tuğla veya seramik pişirmek	Brick or ceramic baking heated in furnace	Avahî	Pijandina (di hêtûnê de) piştî ziwabûna alavên ku ji axê (herî) çêdibin. "Cêr, şerbik, kûp, seramik. . ."
Xêzkêşan	Çizim	Drawing	Avahîsazî	Karê xêzkirinê.
Xîç :: Çew :: Xurde	Çakıl	Gravel	Maden	Kevirên hûr ên ku li devê çem û newalan bi awayekî xwezayî kom dibin. Girbûna wan ji 7 mm heta 70 mm ye. Berhûr.
Xîç :: Xurde :: Ziveber :: Xirkeberd	Çakıl taşı	Coarse gravel	Maden	Kevirên hûr ên ku li devê çem û newalan bi awayekî xwezayî kom dibin. Girbûna wan ji 7 mm heta 70 mm ye. Berhûr.
Xirdewat :: Hişkalav	Hırdavat	Hardware	Makîne	Tiştên metalîk ên ku bi kêrî tiştêkî nayên.
Xitimîn	Tıkanmak	Choke	Makîne	Wek qenala avê ku pêşya wê bi heriyê bê girtin û av tê de neherike.
Xîz :: Qûm	Kum	Sand	Erdnasî	Hewrikên keviran ên bi qasî 0,02-2 mm.
Xîzar	Hızır	Whipsaw	Makîne	Amureke jêkirinê ya elektrîkî ye.
Xîzek	Kumluk	Sandy	Erdnasî	Ew zemînê ku rêjeya xîza wî zêde ye.
Xîzî	Kumul	Sand dune	Erdnasî	Axa bixîz. Ax û hişkiyên ku xîz di nav de hene.
Xorak :: Xurek	Gıda	Food	Xorak	Bi giştî tiştên xwarin û vexwarinê. Madeyên ku ji bo jiyînê pêdiviya bedena mirov pê heye.
Xul :: Çerx :: Zivirîn	Çevrim :: Döngü	Cycle	Elektrîk	Riya ku tezûya (herikîn) elektrîkê li ser raguhêzbarekê digire.
Xulek	Dakika	Minute	Elektrîk	Ji şestî yeka dema saetekê.
Xurdik::Gifk	Moloz :: Balast taş kırıkları	Rubble	Avahî	Parçeyê kevirên ku bi qasî kulma destî ne.
Xuya :: Diyar :: Aşkera	Görünür	Apparent :: Visible	Maden	Tiştê ku ber bi çav e û tê dîtîn.
Xuyanek :: Monîtor	Monitör :: Gözlemek	Monitor	Maden	Perdeya ku agahî tê de xuya dikin. Rûyê kompîturê.

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Xwaringeh	Yemekhane	Dining hall	Makîne	Ciyê mezin ku mirov tê de xwarinê dixwe, ciyê xwarinê.
Xwê	Tuz	Salt	Erdnasî	Wek kirîstalekê ye, tiştêkî ku tehma wê şor e.
Xweli	Kül	Ash	Erdnasî	Bermahiya piştî şewata madeyê.
Xwîn	Kan	Blood	Makîne	Di damarên zindiyan de diherike, şilaviyêke bi rengê sor e.

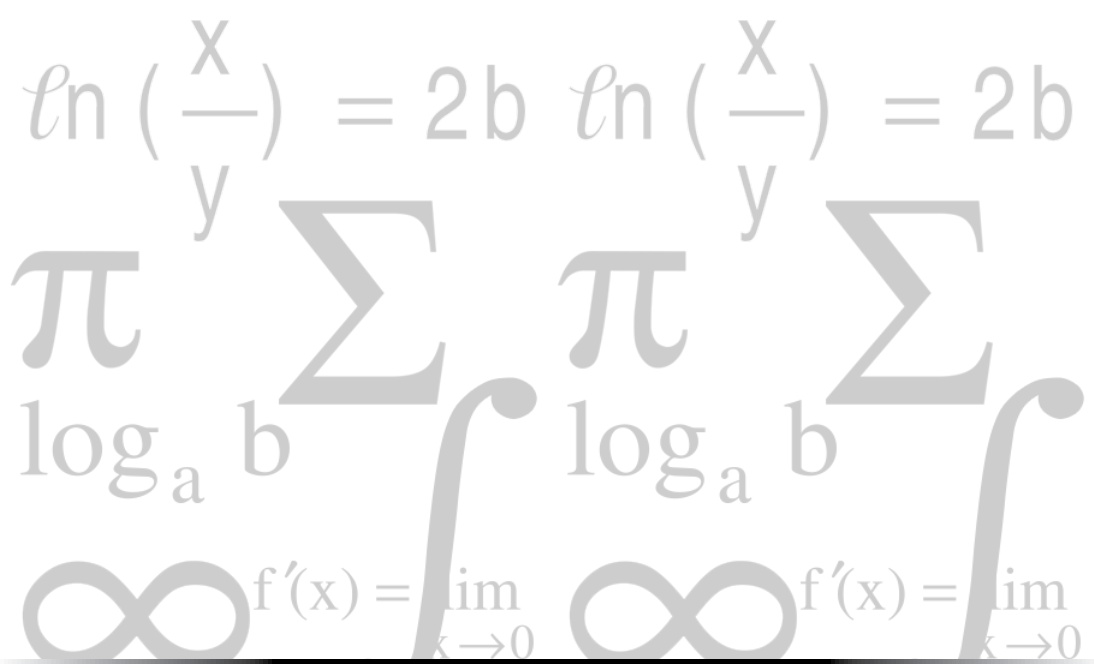
Y

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Yasmin	Yasemin çiçeği	Jasmin	Çandini	Giyayekî ji familyeya zeytûnê ye.
Yekav :: Serav	Can suyu	Lifeline	Çandini	Di çandiniyê de avdaniya yekem. Avdaniya ku dema şax tê dayîn tê kirin.
Yekeyî	Birimsel	Unitary	Elektrik	Yê ku bi yekeyê tê nişandan an jî bi yekeyê re di têkiliyê de ye.
Yekşem	Pazar	Sunday	Fizik	Roja dawîn a hefteyê di navbera şemî û duşemê de ye. Li hinek welatan roja yekem a hefteyê ye.

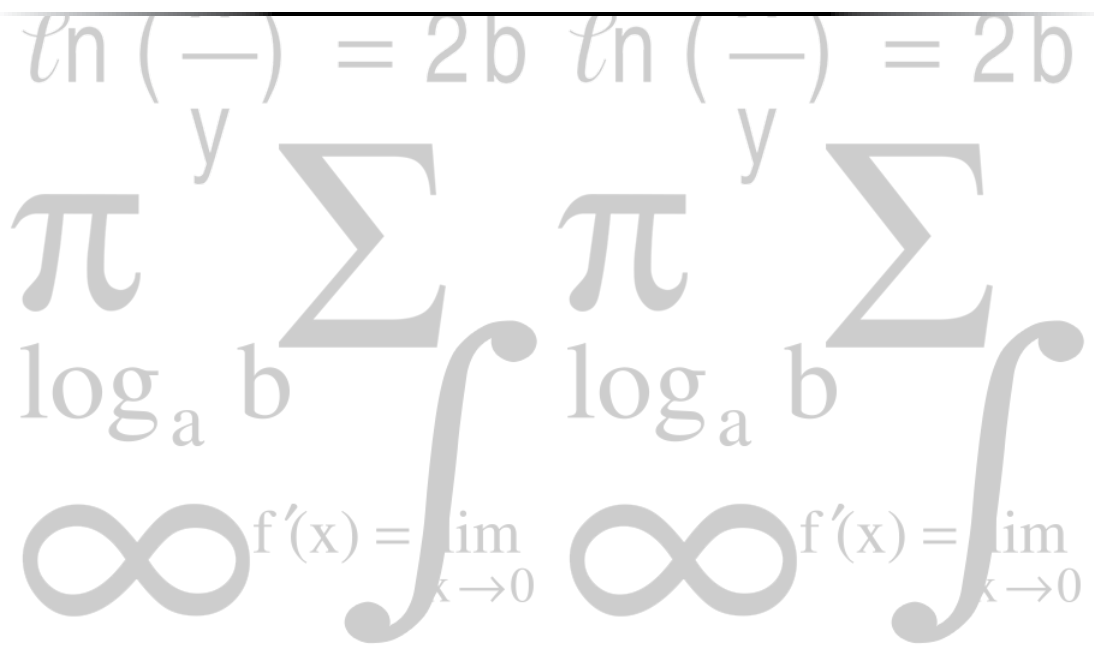
Z

Kurdî	Tirkî	Îngilizî	Beş	Pênase
Zanîngêh :: Zanko	Üniversite	University	Avahî	Dibistana ku perwerdeya pişeyekê bi awayekî zanistî dide.
Zanist	Bilim	Science	Elektrik	Agahiya ku bi gelemperî derbasdar û teqez e, li goî rêbazekê tê bidestxistin.
Zanistî	Bilimsel	Scientific	Elektrik	Tiştê li goî zanistê.
Zanyar	Biliminsani	Scientist	Avahî	Ew kesê/a ku di pişeya xwe de karên zanistî dike.
Zêde	Fazla	Over	Makîne	Ji pêwistiya zehfir.
Zêdetirîn :: Pirttirîn	Maksimum	Maximum	Avahî	Tiştêkî herî zêde
Zeliqandin	Yapıştırma	Paste	Makîne	1. Pêvebestin 2. Pêvekirina du yan jî zêdetir parçeyan 3. Zemqirin
Zeliqîn	Yapışmak	Adhere :: Stick on	Makîne	Bihevqirtina du heyberên ji hev veqetandî.
Zeng :: Zingar	Pas	Rust	Makîne	Hesin dema ku bi oksîjenê re dikeve têkiliyê rengê qehweyî digire ji vêya re zeng tê gotin.

Kurdî	Tirkî	Îngilîzî	Beş	Pênase
Zengil	Çan :: Zil	Bell	Elektrîk	Amûreke ku ji bo dengderxistinê tê bikaranîn. Bi hejandinê hesinê nava zengil li kêlekê dikeve û deng derdixe.
Zer	Sarı	Yellow	Elektrîk	Rengêkî di navbera kesk û mîşmişî de ye. Dirêjahiya pêla zer 565-590 nanometre ye.
Zêr	Altın	Gold	Maden	Gewhereke biha.
Zevî	Tarla	Field	Çandinî	Ciyê ku çandinî li ser tê kirin.
Zeytûn	Zeytin	Olive	Çandinî	Fêkiyêke bi rûn e. Tema wê tehl e, piştî fermantasyonê tê asta xwarinê. Dara wê di keşa subtropic (sabtropîk) de digihîje. Bi rûnê wê sabûn ji çêdibe.
Zibil	Gübre	Fertilizer	Çandinî	Pîsiya ajalan.
Zimane	Klape	Clack	Makîne	Amûreke makîneyê ku ji bo derbaskirin an jî astengkirina şilekan tê bikaranîn.
Zinar	Kaya	Rock	Makîne	Kevirên mezin.
Zincîr	Zincir	Chain	Makîne	Xelekên metal ên ku li dû hev yek bi yek di hev re hatine derbaskirin.
Zirkonyûm	Zirkonyum	Zirconium	Makîne	Elementeke kîmyayî ye, jimareya atoma wê 40 e. Nişaneyê wê Zr ye.
Ziv	Gümüş	Silver (ag)	Elektrîk	Madeyêke ku nişana wê di tabloya periyodîk de "ag" ye, numareya wê ya atomê 47 e. Rengê wê madeyê gewr e.
Zivir	Dönme	Rotation	Elektrîk	Fetilandin.
Zivirandin :: Badan	Çevirmek	Rotating :: Turn	Elektrîk	Guhertina berê tiştêkî.
Zivistan	Kış	Winter	Makîne	Di salê de rojên di navbera 22'yê berfenbar û 21'ê adarê de, rojên herî sar.
Ziwa	Kuru	Dry	Makîne	Rewşa madeyên ku şilekiya xwe wenda kiribin.
Ziwakirin	Kurutmak	Dry (to)	Elektrîk	Dûrxistina şilekiyê ji madeyê hişk. Derxistina ava nav heriyê. Daleqandina cilên şil. Pijandina kevire cîlsê di hetûnê de.
Zû	Acele	Rush	Elektrîk	Hewldana ku ji bo kar di demeke kurtir de bê kirin.
Zûl	Dilim	Slice :: piece	Elektrîk	Di dabêşkirina tiştêkî de ew parçeyên ji sîhî biçûktir in.
Zûres	Erkenci	Early riser	Çandinî	Rehekên ku zû fêkiyan didin.

Matematik

AGAHI

KOMXEBATA ZARAVÊN MATEMATÎKÊ

Di standardîzekirina zaravên Matematîkê de ji bo ku ji bakûrê welat pêşniyarek zelal bibe bi awayekî lezgînî û awarte ev xebat di navbera 25 Adar û 12ê Avrêla 2013an de li Odeya Avahîsaz(Telarsaz)an û li Egitim-Senê hatiye kirin. Vê xebatê di demeke kin de hatiye kirin û hêj didome da ku bi her awayî zelal bibe. Di derbarê zaravan de hê jî nîqaş û lêkolîn didomin. Gelek peyvên me yên ku hê zelal nebûne hene û dibe ku di nava van peyvên ku me zelal kirine de yên şaş jî hebin. Piştî hinek xebat û lêkolînên din dê vana hemû jî çareser bibin. Em hêvî dikin emê bigîjin encameke baş.

Ji bilî Lijneya Xebatên Teknîk ên bi Kurdî çend Kurdîhez, mamosteyê matematîkê û zimanzan jî di vê xebatê de cî girtin. Van hevalan; **Dilawer Zeraq, Hesên Şîk, Emîn Özçelik, Îbrahîm Zarg, Mehmet Şahin, Serwed Denîz, Turan Karadaban û Julîde Karademîr.**

Em ji bo ked û alîkariya wan ji dil û can spasdarin. Heke ew nînbûna me bi tenê nikaribû di demeke weha kin de ewqas zarav zelal bikin. Dibe ku di nava van peyvên de şaşî hebin. Hemû şaşî û çewtî yên lijnaya me ne lê hemû rastî û başî jî yên me hemûyan in.

A

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Adjoint :: Hevpar :: Pêkbend	Adjoint	Adjoint	Di mijara matrîsê de tê bikaranîn. Cûreyekî matrîsê ye. Dema nîşaneyê hêmanên matrîsê yên di rêza fer de de guhertin û tiranspoza matrîsê tê girtin Adjoint Matrîs dertê.
Aksiyom	Aksiyom		
Alî :: Araste	Yön	Direction	Bakûr, başûr, rojhelat û rojava çar arasteyên bingehîn in. Hêla li gor xalekî. Ji xalekî ber bi xalekî din.
Alîdar	Yönlü		
Analîtîk	Analitik	Analytic	
Apsîs	Apsis	Apsis	
Araste :: Berek	Doğrultu	Direction	1. Riya ku tê şopandin. Riya diyar. 2. Riya tîrê. Mînak; di pergala kordinat de 'x', 'y' û 'z'
Argument	Argüment		
Aritmetîk	Aritmetik	Arithmetic	
Asîmetrî	Asimetri	Asymmetry	
Asîmetrîk	Asimetrik	Asymmetric	
Asîmptot	Kavuşmaz	Asymptote	
Asîmptotîk	Kavuşmaz gidiş	Asymptotic	

B

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Ber	En	Width	Dirêjahiya navbera du xal an jî du rûxarên heyberekî. Di lakêşe de layê(kenarê) kin.
Ber bi jor	Yukarı doğru		
Berê parabolê	Parabol yönü		
Berevajî	Aksine		
Berpar :: Dabeşkiraw :: Dabeşkiri	Bölünen	Divided::Divisible	Jimara ku tê dabeşkirin.
Berwar	Yatay		
Beş :: Bend	Bölüm	Chapter	Yek ji parçeyên ku tevahiyê pêk tînin.
Beşa jêr	Alt kısım		

KURDÎ	TIRKÎ	İNGİLİZİ	Pênase
Beşa reel	Gerçek (reel) kısım		
Bêwate	Anlamsız		
Biçûk	Küçük	Small	Di pîvanê de ya kêr. Bi çewanî, nîrx an jî bi dîmenê xwe kêmtir.
Biçûk yeksan	Küçük eşit	Less than or equal	
Biçûktir jî	Den küçük	Less than	
Biçûktirîn tabarên hevpar(BTH)	Ortak katların en küçüğü		
Biçûktirîn :: Mînimûm :: Kêmtirîn	Minimum	Minimum	Guhêrbara ku bi nîrxê xwe di sînorê herî bînî(nîzîm) de. Dîjberê maksîmûmê ye.
Bilindahî	Yükseklik	Height	
Binkom	Altküme	Subset	Di matematîkê de, komeke biçûk di bin koma mezin de.
Bînom	Binom		
Bîrîn	Kesmek		
Bîst	Yirmi	Twenty	Navê hejmarekê ye. Hejmara piştî nozdeh e. Navê hejmara 20, an jî di jimareya Romayî de XX.
Bîst û yek	Yirmi bir	Twenty one	Navê hejmarekê ye. Hejmara piştî bîst e. Navê hejmara 21, an jî di jimareya Romayî de XXI.
Biwate	Anlamli		

C

KURDÎ	TIRKÎ	İNGİLİZİ	Pênase
Car :: Caran	Çarpı(işlemede okunurken)	Times	Nîşana lêkdanê(x). Nîşana nava du jimarên ku li hev tîn lêkdan. Mînak; (3x5) 3 caran 5
Carana du matrîsan	İki matrisin çarpımı		
Carîn :: Encama lêkdanê	Çarpım(sonuç olarak çarpım)	Product	Hejmara ku di encama lêkdana hejmaran de tê ditin.
Carînek	Çarpma (işaret olarak)		
Carîker	Çarpan	Factor	
Carîkera Xwebeş	Asal çarpan	Prime factor	

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Çarkerên hevpar	Ortak çarpan	Common factor	
Çarkerên xwebeşên hevpar	Ortak asal çarpan	Common prime factor	
Çarkirin :: Lêkdan	Çarpma (işlem olarak çarpım)	Multiplication	
Çarkirina regan	Kökler çarpımı		
Cebîr	Cebir	Algebra	Karê hesabkirin û muhasebekirinê.
Çêwîkenar :: Dula yeksan	İkizkenar	Isosceles	Sêgoşeya ku du goşeyên wê yeksanin û ew kêlekên ji van goşeyan dirêj dibin jî yeksanin.
Çîguhestina arîtmîk :: Çîguherîna arîtmîk	Aritmetik kaydîrma	Aritmetic shift	Şemitandina bi aliyê rastê an jî çepê ve ya sînyalê.
Çih :: Çî	Yer	Place	Pozîsyon.
Çihêrengî	Değişik		
Çîran	Komşu		
Çîranî	Komşuluk		
Çuda :: Çihê :: Çiyawaz	Farklı	Different	Ne wekhevî. Ne yeksanî.
Çure	Çeşit		

Ç

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Çar	Dört	Four	Navê hejmarek e. Hejmara piştî pênc. Navê hejmara 4, an jî di jimareya Romayî de IV.
Çarçikgoşe	Dikdörtgen		
Çardeh	On dört	Fourteen	Navê hejmarek e. Hejmara piştî sêzdeh. Navê hejmara 14, di jimareya Romayî de XIII.
Çargoşe :: Lakêşe	Dörtgen	Quadrangle	Şêweyên di birkeriyê de yên çar kenar û çar goşeyên wan hene.
Çargoşeya hevsankenar	Eşkenar dörtgen		
Çaryek	Çeyrek		

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Çember :: Bazine	Çember	Circule	Di rûxar de şêweya ku bi koma xalên li dora xaleke sekan bi awayekî gilover û heman dûrahî ne çêdibe. Şêweyek geometrîk.
Çembera çaryek :: Çaryek bazine	Çeyrek çember	Quadrant	Beşek ji çar parçeyên yeksan ê bazineyê. Dirêjahiya wê = $\pi r/2$
Çembera dorgir	Çevrel çember		
Çeprast	Çapraz	Cross	Hevbirîna du xêzên lar(xwar)
Çik kenarê cîran	Komşu dik kenar		
Çik :: Stûnî	Dik	Perpendicular	Xêz an ji arasteyên ku hev dibirin û di nava wan de 90° heye.
Çikane :: Stûnî :: Tikane: Tikî	Dikey	Vertical	Arasteya şaqûlî.
Çike :: Stûne (-ser)	Dikme	Perpendicular(to)	Xêza stûnî ya li gora xêz an ji rûxarekî. Xêza ku rûxarekî bi 90° dibire.
Çikeya navek kenar	Kenar orta dikme	Perpendicular bisector	
Çikeya navekî	Orta dikme		
Çikhokeyî :: Çikgoşeyî	Dik aqîlî	Right-angled	
Çikî	Diklik		
Çiksêgoşeya taybet	Özel dik üçgen	Special right triangles	
Çil	Kîrk	Fourty	Navê hejmarekê ye. Hejmara piştî sî û nehê ye. Navê hejmara 40 e, di jimareya Romayî de XL.

D

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Dabir	Kesen		
Daire :: Bazine	Daire	Disk	Rûxara qeteka rûlûlek. Qada nava çemberê.
Daireyî :: Bazineyî	Dairesel	Circular	Xêza çemberî. Xêza gilover.
Danhev :: Komkirin :: Xistineser	Toplama(işlem olarak toplam)	Addition	Yek ji çar kirariyên bingehîn ên matematîkê ye. Kirariya li hev zêdekirina jimaran. Dijbera derkridinê(jêderxistin).
Danheva du kûpan	İki küp toplamı		

KURDÎ	TIRKÎ	İNGİLİZİ	Pênase
Danheva du matrîsan	İki matrisin toplamı		
Danheva regan	Kökler toplamı		
Danheva tabaran	Katsayılar toplamı		
Dariştaya di xala X de	X noktasındaki türevi		
Dariştaya duyem	İkinci türev		
Dariştaya fonksiyonê logarîtmîk	Logaritmik fonksiyonların türevi		
Dariştaya fonksiyonên trîgonometrîk	Trigonometrik fonksiyonların türevi		
Dariştaya pirtayî	Çok katlı türev		
Dariştaya yekem	Birinci türev		
Deh	On	Ten	Navê hejmarekê ye. Ji jimara 9ê girtir, ji jimara 11ê jî biçûktir e. Bi awayê 10 tê nivîsîn. Di jimareya Romayî de X.
Deh hezar	On bin	Ten thousand	Navê hejmarekê ye. Bi awayê 10000 tê nivîsîn.
Dehkenar :: Dehgoşe	Ongen	Decagon	Şêweya ku deh la(kêlek) û deh goşeyên wê hene, dirêjahiya hemû layên wê yeksanin û goşeyên ji navda yên wê jî 144 pile(degree) ne.
Deltoid	Deltoid	Deltoid	
Dem	Zaman		
Der	Dış		
Derfet	İmkan		
Derhoke :: Dergoşe :: Teberhoke	Dış açı	Exterior angle	Ji bo du rastexêz û xêza çeprast ku van her du rastexêzan dibire re, her yek goşeyên ku ji derveye di navbera wê xêza çeprast û rastexêzê de dimîne. "Di sêgoşeyan de nirxa goşeyek derve yeksan e bi danheva her du goşeyê navîn ê din e."
Derhokeya vajî::Dergoşeya vajî	Dış ters açı	Alternate exterior angle	
Derreg kirin	Kök dîşîna çikarma		
Determinant	Determinant	Determinant	

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Dewr	Devir	Period	
Dewrbar	Devirli		
Di heman kéliyê de	Aynı anda		
Di kirariya parkirinê de sifir	Bölme işleminde sifir	Quotient across zeros	
Di nav xwe de	Kendi aralarında		
Di nav xwe de xwebeş	Aralarında asal		
Di sêgoşeya çik de rêjeya trîgonometrik	Dik üçgende trigonometrik oran		
Dihewîne	Kapsar		
Dij	Karşıt	Opposite	Spî û reş, bêr(xêr) û guneh, germ û sar li dijî hev in. Peyva "dij" bi gelemperî ji bo du peyvên ku hev tune dikin tê bikaranîn.
Dirêjahî	Uzunluk		
Dirêjahiya dorê	çevre uzunluğu	Perimeter	
Dirêjahiya kevanê	Yay uzunluğu		
Dirêjahiya vexuhana lêkeftê	Teğet izdüşüm uzunluğu		
Dirêjahiyên kenaran	Kenar uzunlukları		
Diskriminant	Diskriminant-Delta		
Diyar	Belirli	Definite	
Diyar kirin	Belirtmek		
Domdariya fonksiyonê	Fonksiyonun sürekliliği		
Donim::Berecot	Dönüm(1000 m ²)	land measure of 1000 square meters	Pîvana qadê ya beranberî 1000 metre çarçik e.
Dor	Çevre	Circumference	
Dora sêgoşeyê	Üçgenin çevresi	Surroundings of triangle	

KURDÎ	TIRKÎ	İNGİLİZÎ	Pênase
Dorgir	Çevrel		
Dozdeh	Oniki	Twelve	
Du	İki	Two	Hejmara piştî yekê.
Dûrahî	Uzaklık :: mesafe	Distance	Dirêjahiya ji cihêkî heta cihêkî din. Navbera du tiştan.
Dûrahiya yeksan	Eşit uzaklık		
Durasterûyî	İki düzlemli	Dihedral	
Durehendî	İki boyutlu		
Duyem	İkinci	Second	

E

KURDÎ	TIRKÎ	İNGİLİZÎ	Pênase
Ekstrem	Ekstrem		
Ekstremûm	Ekstremum		
Elips	Elips	Ellipse	
Eliptîk	Eliptik	Elliptic	
Encam	Sonuç	Result	Tişt an jî rewşa dawiyê.
Erdgilok	Yerküre		
Erênî	Olumlu		
Eşkêl::Tîre	Çap	Diameter	Nirxa rastexêza ku di navenda bazine(xelek) de derbas dibe û serê wî li ser dora tiqalîk dimîne. Nişana wê "R" an jî "2r"
Eşkêla hokeyî :: Eşkêla goşeyî	Açısal çap	Angular diameter	
Eşkêlpîv	Çapölçer	Calibergage	

F

KURDÎ	TIRKÎ	İNGİLİZÎ	Pênase
Faktoriyel	Faktöryel	Factorial	
Firehhoke :: Firehgoşe :: Goşeya vekirî :: Goşeyî kirawe	Geniş açı	Obtuse angle	Goşeya nirxa wê 90 pileyî mezintir.

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Firehî	Genişlik	Width	
Fonksiyon :: Kargîn	Fonksiyon	Function	Peywir an jî taybetiya hevkeşe an jî amûran e.
Fonksiyona kosekant	Cosecant fonksiyonu		
Fonksiyona kosînusê	Cosinüs Fonksiyonu (sinüsa)		
Fonksiyona kotanjantê	Cotanjant Fonksiyonu (cosinüsa/ sinüsa)		
Fonksiyona logarîtmaya xwezayî	Doğal logaritma fonksiyonu		
Fonksiyona navgir	İçine fonksiyon		
Fonksiyona nişanekê	İşaret fonksiyonu		
Fonksiyona rasterûyî	Düzlemsel fonksiyon	Linear functions	
Fonksiyona tanjantê	Tanjant Fonksiyonu (sinüsa/ cosinüsa)		
Fonksiyona trîgonometrik	Trigonometrik fonksiyon		
Fonksiyona yekeyek	Birebir fonksiyon		
Fonksiyona yekeyek û navgir	Birebir ve içine fonksiyon		
Fonksiyona yekeyek û sergir	Birebir ve örten fonksiyon		
Fonksiyona yeksan	Eşit fonksiyon		
Fonksiyona zo	Çift fonksiyon		

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Formul	Formül	Formula	Nîşandana agahî an jî danasînê bi sembolan e. Formul bi kurtasî gelek tiştan didin famkirin.
Formulên veguherînê	Dönüşüm formülleri		

G

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Geometrî :: Endaze :: Endeze	Geometri	Geometry	Beşek ji matematikê (bîrkarî) ye. Li ser feza û şeweyên di fezayê de tên çêkirin disekine.
Geometrik	Geometrik		
Geometriya analîtîk	Analitik geometri	Analytic geometry	
Geometriya rasterû	Düzlem geometri	Plane geometry	
Gerdûnî	Evrensel		
Gêrkinin	Yuvarlama (Sayılar için)		
Gihanek	Bağlaç		
Gilok	Küre	Sphere	
Gilover :: Bazneyî	Yuvarlak	Round :: Circular	Şeweyeke geometrik e. Dirêjahiya navenda şewê û hemû aliyên dora şeweyê bi qasî hev in. Tiştê gilover li ciyê serbejêr digindirin. Mînak, tekerlek.
Gir::Tepe	Tepe	Vertex	Ciyê herî jor.
Goga vekêşandî	Çekilen top		
Goşe	Köşe	Corner	
Goşe	Köşe		
Goşekenar :: Hêlê tîrekî	Köşegen	Diagonal line	Di pirgoşeyek de parçeya rastexêzê ya ku du goşeyên ne ku bi heman la (kêlek) yê ve nînin bi hev ve dike.
Goşekenara esas	Esas köşegen		
Grad	Grad		
Grafîga fonksiyona grafîkî	Logaritma fonksiyonun grafîği		

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Grafiğa xwareyê	Eğrinin Grafiği		
Grafik	Grafik		
Grafik	Grafik	Graph	Ji dîzayna bixêz û rengan tê çêkirin.
Grafika foksiyonê	Fonksiyonun grafiği		
Grûp	Grup		
Guherbar :: Goraw	Değişken	Variable	Tişt an jî rewşa ku diguhere.
Guherîn	Değişme		
Guherîna nişanekê	İşaret değişim		

H

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Heft	Yedi	Seven	Navê hejmarekê ye. Hejmara ku ji şeşan mezintir û ji heştan biçûktir e. Navê hejmara 7, an jî di jimareya Romayî de VII.
Heft Sed	Yedi yüz		
Heftê	Yetmiş	Seventy	Navê hejmarekê ye. Navê hejmara 70, di jimareya Romayî de LXX.
Hejdeh	On sekiz	Eighteen	Hejmarek e.
Hêma	İmge	Image	
Hêmakirin	İmgeleme	Imagination	
Heman	Aynı		
Hêman	Eleman		
Hêmana yeke	Birim eleman		
Her	Her (Bütün)		
Her yek	Her biri		
Herêma der	Dış Bölge		
Herêma hundir	İç Bölge		
Herêma I.	I.Bölge		
Herêma II.	II.Bölge		
Herêma III.	III.Bölge		
Herêma IV.	IV.Bölge		

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Hesabê guherbaran	Değişirler hesabı	Calculus of variations	
Hesabê întegralê	İntegral hesabı	Integral calculus	
Heşt Sed	Sekiz yüz		
Heştê	Seksen	Eihgty	Navê hejmarekê ye. Navê hejmara 80 ye. Di jimareya Romayî de LXXX.
Heştkenar	Sekizgen	Octagonal	
Hevbir	Kesişen	Cross	
Hevbir	Kesişen	Intersecting	
Hevbir	Kesişim	Intersection	
Hevbirin :: Yektirbir	Kesişmek	Intersect	Derbasbûna du xêzan di heman xalî de an jî du rûxarên di heman xêzê de ye.
Hevdeh	On yedi	Seventeen	Navê hejmarekê ye. Hejmara piştî şazdeh. Navê hejmara 17ê ye, di jimareya Romayî de XVII.
Hevkêşe	Denklem	Equation	Pêwendiya ku yeksaniya du aliyên nîşan dide. Di matematîkê de li aliyê rast û çepê nîşanên yeksaniyê yê kirariyê hene, bi tevahî ev hevkeşe ye.
Hevkêşeya întegralê	İntegral denklemi	Integral equation	
Hevkêşeya lêkeftê	Teğet denklemi		
Hevkêşeya trîgonometrik	Trigonometrik denklemler		
Hevkêşeyî	Denklemsel	Equationally	
Hevpar	Ortak	Associate	
Hevraz	Yokuş		
Hevrehend	Aynı boyutlu		
Hevrêk	Çakışık		
Hevsan	Eş		
Hevsankenar	Eşkenar	Equilateral	
Hevta::Hevseng	Denk	Equivalent	Du tiştên (di matematîkê de hevkeşe an jî şêwe) bi her awayî wekhev in.
Hevtayî :: Hevsengî	Denklik	Equivalence	Wekhevûn.
Hevteşeyî	Eş biçimlik :: İzomorfizm	Isomorphism	
Hewandin	Kapsama :: Kapsamak		

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Hezar	Bin(1000)	Thousand	Navê hejmarekê ye. Navê hejmeta 1000 e. Di jimareya Romayî de M.
Hilanîna regê	Kök almak		
Hilanînan logarîتما wê	Logaritmasını alma		
Hîndarî	Alıştırma		
Hindik :: Piçek	Az	Little	Dijberê peyva "pir"ê ye.
Hîperbol	Hîperbol	Hyperbola	
Hîperbolîk	Hîperbolîk	Hyperbolic	
Hîperboloît	Hîperboloît	Hîperboloît	
Hîpotenus	Hîpotenüs	Hypotenuse	Di sêgoşeya tîk de layê li hember 90 pile.
Hîpotez	Hîpotez (Varsayım)		
Hiş	Bilinç		
Hoke::Goşe	Açı	Angle	Koma xalên ji du tirêjên ku ji heman cihê destpêdikin.
Hokepîv :: Goşepîv	Açölçer	Protractor	
Hokeya bilindahiyê :: Goşeya bilindahiyê	Yükseklik açısı	Angle of elevation	
Hokeya binke :: Goşeya binke	Taban açısı	Base angle	
Hokeya çik :: Goşeya çik :: Goşeya westaw	Dik açı	Right angle	Goşeya nîrxa wê 90 pile ye.
Hokeya dorê :: Goşeya dorê	Çevre açı		
Hokeya gir :: Goşeya gir	Tepe açısı	Apical angle	
Hokeya hevsan :: Goşeya hevsan	Eş açı	Congruent angle	Goşeya nîrxê wan yeksan in.
Hokeya hundir a vaji :: Goşeya hundir a vaji	İç ters açı	Alternate-interior angles	
Hokeya navendî ::Goşeya navendî	Merkez açı	Central angle	

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZİ	Pênase
Hokeya rast :: Goşeya rast	Doğru açı	Straight angle	
Hokeya rasterû :: Goşeya rasterû	Düzlem açı	Plane angle	
Hokeya tevker :: Goşeya tevker	Tümler açı	Complementary angles	
Hokeya vaji :: Goşeya vaji	Ters açı	Opposite angle	
Hokeya yekali :: Goşeya yekali	Yöndeş açı	Corresponding angle	
Hokeya Yekparker :: Goşeya yekparker	Bütünler açı	Supplementary angle	
Hokeyên cîran :: Goşeyên Cîran	Komşu açılar	Adjacent angles	
Hokeyên çeprast :: Goşeyên Çeprast	Çapraz açılar	Angles made by a transversal	
Hokeyên yekparker ên cîran :: Goşeyên yekparker ên cîran	Komşu bütünler açı	Supplementary angle adjacent	
Homoteti	Homoteti	Homothety	

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZİ	Pênase
Îndis	İndis		
Întegral	İntegral	Integration	
Întegrala diyar	Belirli integral		
Întegrala pirtayî	Çok katlı integral		

J

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Jêkêm	Eksilen	Minuend	
Jêma	Kalan		
Jêmaya parînê	Bölümünden kalan		
Jêmaya yekem	Birinci kalan		
Jêrsînor	Alt sınır		
Jêrsînorê herî mezin	En büyük alt sınır:Alt sınırın en büyüğü (Ebas)		
Ji jêr ve bi sînor	Alttan sınırlı		
Ji pileya yekem	Birinci dereceden		
Jî :: Kêran	Kiriş	Chord	Ji bo avahiyên tê xebitandin. Di avahiyên da kutekê berwar ku bi keresteyê (darê) stûr ê çargoşe, bi hesin an jî bi awayê betonarme hatiye çekirin.
Jimar	Sayı	Number	
Jimara binkoman	Alt küme sayısı		
Jimara diyar	Belirli sayı	Specific number	
Jimara fonksiyonê	Fonksiyon sayısı		
Jimara hêmanan	Eleman sayısı		
Jimara kompleks	Karmaşık sayı	Complex number	
Jimara nediyar	Belirsiz sayı	Uncertain number	
Jimara negatîf	Negatif sayı	Negative number	
Jimara regî	Karesel sayı	Quadratic number	
Jimara terman	Terim sayısı		
Jimara xwebeş	Asal sayı	Prime number	Hejmarên ku ji yekî mezintir in û ji bilî xwe û 1'ê ve dabeşî tû hejmarên din nabin.
Jimara zêdek	Artı sayı	Plus number	
Jimara zo::Jimara cot	Çift sayı	Even number	Jimara ku li 2'yan tam dabeş dibe. Mînak, 2, 4, 6, 8..

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Jimarên grûp	Grup sayılar	Group numbers	
Jimarên îrrasyonel	İrrasyonel sayılar	Irrational numbers	
Jimarên lidûhev	Ardışık sayılar	Consecutive numbers	
Jimarên xwebeş	Asal sayılar		
Jimarên Xwezayî	Doğal sayılar	Natural number	Jimarên ku di koma {1, 2, 3, 4, 5, ...} de ne jimarên xwezayî ne. Hejmarên xwezayî nîrxa negatîf nagirin.

K

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Kar	İş		
Karakteristik	Karakteristik		
Kare :: Çargoşe	Kare	Square	Şêweya ku çar la (kêlek) û çar goşeyên wê hene, dirêjahiya hemû layên wê yeksanin û goşeyên wê ji 90 pile (degree) ne.
Karereg	Kare kök	Square root	
Karereg hilanîn	Karekök almak	Take the square root	
Karker	İşçi		
Kelkot :: Laterîb	Yamuk	Trapezoid	Çargoşeyên ku tenê du kenarê wan hevrastr in.
Kelkota cêwikenar	İkizkenar yamuk	Trapezoid	
Kelkota çik	Dik yamuk	Right trapezium	
Kêmek	Eksi	Minus	1. Di kirariya derxistinê de navê nişana " - " 2. Nişana li pêşiya hejmarên ji sifirê biçûktir. Dijbera zêdek (+).
Kêmkar	Çıkan	Subrahend	
Kêmkirin :: Derkirin :: Lêderkirin :: Jêderxistin	Çıkarma (işlem olarak)	Subtraction	Yek ji çar kirariyên bingehîn ên matematikê ye. Kirariya ji hev kêmkirina jimarên. Dijbera danheviyê.
Kêmtirîn	En az		
Kenar :: La :: Kêlek	Kenar	Side	Qerax an jî tenişt.
Kenara çik	Dik kenar		

KURDÎ	TIRKÎ	İNGİLİZİ	Pênase
Kenara çik a hember	Karşı dik kenar		
Kevan	Yay		
Kevaneka carkerên hevpar	Ortak çarpan parantezi		
Kin::Kurt	Kısa	Short	Tiştên ne dirêj e.
Kirarî	İşlem	Operation	Gihîştina encamê bi hinek pêş daneyan li gorî rê û rêbazan.
Kirariya arîtmîk	Aritmetik işlem	Arithmetic operation	
Kirariya Parîné :: Kirariya dabeşê	Bölme işlemi	Division operation	Çar kirariyên bingehîn yê bîrkariyê hene, kirariya dabeşê jî yek ji wan e. Karê parvekirina hejmarekê. Kirariya dijbera lêkdanê ye.
Kofaktor	Kofaktör (eş çarpan)		
Kologarîtm	Kologaritma (Cologaritma)		
Kom	Küme	Set	
Koma hevbirê	Kesişim kümesi		
Koma jimarên xwebeş	Asal sayılar kümesi		
Koma matrîsên kareyî	Kare matrislerin kümesi		
Koma rêzeyan	Diziler kümesi		
Koma xalên li derveyî çemberê	Çemberin dış bölgesindeki noktalar kümesi		
Koma xalên li hundirê çemberê	Çemberin iç bölgesindeki noktalar kümesi		
Koma xalên li ser çemberê	Çemberin üzerindeki noktalar kümesi		
Koma xuyangê	Görüntü kümesi		
Kombînayon	Kombinasyon		
Komên hevta	Denk kümeler		

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Komên yeksan	Eşit kümeler		
Kompleks :: Tevlihev :: Aloz	Karmaşık :: Kompleks	Complex	Tiştê ku zûzûka jê nayê famkirin. ' Di matematikê da hejmara kompleks.'
Konî	Koni	Cone	
Konik	Konik	Conical	
Kordînat	Koordinat	Coordinate	
Kosînus	Kosinüs	Cosine	
Ku.....be	İse(→)		
Kûb	Küp	Cube	
Kûrahî	Derinlik		

L

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Lê zêde kirin	İlave etmek		
Lêkeft::Lêkewt	Teğet	Tangent	Rewşa ku du şêweyên geometrik tenê di xalekî de bi hev dibin, şêwe hev nabirin.
Lez	Hız		
Leza navekî	Ortalama hız		
Lêzêdekirin	Ekleme		
Li dû hev	Art arda		
Li rex hev	Yan yana		
Lidûhev	Ardıl::Ardışık		
Lîmît hilanîn	Limit almak		
Lîmît :: Sînor	Limit	Limit	Ji latîni ji peyva limes an jî limites'ê tê. Wateya peyvê xala herî li ser, sînordanîn, tixûbdanîn e. Di matematikê de kirariyek girêdayî henek fonksiyonan e. $\lim f(x)=l$
Lîmîta fonksiyonê	Fonksiyonun limiti		
Lîmîta Rêzeyê	Dizinin limiti		
Lîneer :: Hêlî	Lineer	Linear	Guherîna ku mirov dikare bi xêzeka rast nişan bide. Guherbarên x û y'yê li gorî rêjeyeke neguher(sabît) diguherin. "Ev fonksiyona hanê lîner e."
Logarîtm	Logaritma	Logarithm	Kirariyeke matematikê. Bi kurtkirî "log" tê nivîsîn. Mînak, $\log_2 8=3$ e.

M

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Madde	Madde		
Makerêz	Ana satır		
Makestûn	Ana sutun		
Matrîsa kare	Kare matrîsi ($m=n, n \times n$)		
Matrîsa pêvek	Ek matrîs		
Matrîsa yeke	Birim matrîs (I)		
Mêjer	Miktar	Quantity	
Mêl	Eğilim	Bias	
Mêlî :: Meyildar :: Lagir	Eğilimli :: Yanlı	Biased	Xêz an jî rûxarên ku di nava wan û êrdê de goşê hene.
Metre	Metre	Meter	Nîşana wê m e. Metre yekeya SI (Sistême international d'unités) bo dirêjahiyê ye. Yek metre hatiye pênasîn wek dirêjahiya ko ronahî di dema 1/299 792 458 çirkeyê de dibire.
Metre kare	Metrekare	Square meters	
Metre kûb	Metre kûp	Cubic	
Mezin yeksan	Büyük eşit	Greater than	
Mezin :: Gewre	Büyük	Big	Pir mezin, gir.
Mezintir ji	den büyük	Greater than	
Mezintirîn parkerên hevpar (MPH)	Ortak bölenlerin en büyüğü		
Milê parabolê	Parabol kolu		
Milîlitre	Mililitre	Milliliter	Yekeya pîvanê ya qebareyê ye. Ji hezar yek a litreyê ye. (1/1000 L)
Milîmetre :: Milîmetir	Milimetre	Millimeter	Yekeya pîvanê ya dirêjahiyê ye. Ji hezar yek a metreyê ye. (1/1000 m)
Milyon	Milyon	Millions	Navê hejmarekê. Hejmara 1.000.000 . Hezar car hezar.
Moduler arîtmetik	Modüler aritmetik		

N

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
N heb xal	N tane nokta		
Nahewîne	Kapsamaz		
Nav :: Hundir	İç	Inside	Dijberê derve ye, ciyê ku dora wî girtî ye.
Navber	Aralık		
Navbera jêrîn	Alt aralık		
Navek	Orta		
Navekî	Ortalama	Mean	
Navekiya aritmetik	Aritmetik ortalama	Aritmetic mean	
Navekiya geometrik	Geometrik Ortalama		
Navekiya harmonik	Harmonik Ortalama		
Navend	Merkez		
Navguherîn	İsim değiştirme		
Navhoke :: Navgoşe :: Zerehoke :: Goşeya ji navda	İç açı	Internal angle :: Interior angle	Di pirgoşeyek de goşeyên hundir ên di navbera her du kêlekên bi hev ve.
Navreg kirin	Kök içine alma		
Nayzan :: Nezanraw :: Nenasbar	Bilinmeyen	Unknown	Di hev kêşeyên matematikê de hejmara ku nirxa û çendaniya wê ne diyar e.
Ne hevta	Denk değil		
Nediyar	Belirsiz	Undetermined	Ne eşkerebûna nirx û çendaniyê.
Negatîf	Negatif	Negative	Hejmara ku ji sifirê biçûktir e. Kêmek (-) Dijberî pozîtîfê.
Neh	Dokuz	Nine	Hejmarek e. Hejmara piştî heştan. Navê hejmara 9 e. Di jimareya Romayî de IX.
Nehevbir	Ayrık		
Nehkenar	Dokuzgen	Nonagon	
Neserast	Düzgün olmayan		
Nevberiya vekirî	Açık aralık		

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Nevenda daîreyê :: Navenda bazineyê	Dairenin merkezi	Center of circle	
Neyeksanî	Eşitsizlik	Inequality	Newekhevbûyîna du yan jî zêdetir tiştan. Lênehatina tiştan.
Neyeksaniya sêgoşe	Üçgen eşitsizliği		
Neyekser	Dolaylı		
Neyînî	Olumsuz	Negative	1. Tiştê ku bersiva wê na ye û ne erê ye; menfî 2. Ramana ku aliyê nebûna tiştêkî diangêje.
Nirx :: Biha	Değer	Value	Di derheqê nenasbar an jî guhêrbarekî de vegotina bi hejmarî.
Nirxa biçûktirîn	Minimum değer		
Nirxa întegrala wê	İntegralinin değeri		
Nirxa rastiyê	Doğruluk değeri		
Nirxekom	Değer kümesi		
Nişandayîna Geometrik	Geometrik gösterim		
Nişanek	İşaret		
Nişaneka biçûk û yeksaniyê	Küçük eşit işareti		
Nişaneka biçûkê	Küçük işareti		
Nişaneka mezin yeksanê	Büyük eşit işareti		
Nişaneka mezini	Büyük işareti		
Nîv	Yarım		
Nîvdaîre :: Nîvbazne	Yarım daire	Semicircle	
Nîvêşkêl	Yarı çap	Radius	
Nîvfeza	Yarımuzay	Halfspace	
Nîvgilok	Yarım küre	Hemispherical	
Nîvgilokîn	Yarıyuvar :: Hemisfer	Hemisphere	

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Nîvhoke :: Nîvgoşe	Yarım aç		
Nîvkerhoke :: Nîvkergoşe	Açıortay	Bisector :: bisectrix	
Nîvkerkenar	Kenar ortay	Median	
Nod	Doksan	Ninty	Hejmara piştî heştê û nehan. Navê hejmara 90'î, an jî di jimareya Romayî de xc.
Nozdeh	Ondokuz	Nineteen	Hejmara piştî hijdehan. Navê hejmara 19'an, an jî di jimareya Romayî de ixx.

O

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Ordinat	Ordinat		
Orijîn	Orijin		

P

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Par :: Beş :: Encam	Bölüm(Bölme işleminde bölüm)	Quotient	Hejmara ku di dawiya kirariya dabeşinê de dertê.
Parabol::Bîrgey hewta	Parabol	Parabola	Cihê xalên ku dûrahiya wan ji xala nîvend(focus) û xêza rastkirî(directrix) re yeksan e.
Parabolik :: Bîrgeya hevtayî	Parabolik	Parabolic	Tiştên bi parabolê ve têkildar, parabolê ve girêdayî.
Paralel	Paralel	Parallel	
Paralelî	Paralellik :: Koşutluk	Parallelism	
Paralelkenar	Paralel kenar	Pparallelogram	
Parçe	Parça		
Parçeyek raste	Doğru parçası		
Parçeyên yeksan	Eşit parçalar		
Parîne	Kesir	Fraction	
Parînejimar	Kesirli sayı	Fractional numbers	

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Parînek	Bölme (işaret olarak) :: Bölü çizgisi :: Kesir çizgisi	Division sign:: Slash	
Parîneyên hevta	Denk kesir		
Parker	Bölen	Division	
Parkirin	Bölme (işlem olarak)	Division	
Parkirina klasîk	Klasik bölme		
Pazdeh	On beş	Fifteen	Hejmara piştî çardehan. Navê hejmara 15'an, an jî di jimareya Roma'yî de xv.
Pêkhatin	Gerçekleşme		
Pêknehatin	Gerçekleşmeme		
Pêlik	Basamak		
Pênc	Beş	Five	Hejmara piştî çaran. Navê hejmara 5'an, an jî di jimareya Romayî de v.
Pênc sed	Beş yüz	Five hundred	Hejmara piştî çarsed nod û nehan. Pênc car sed. Navê hejmara 500'î, an jî di jimareya Romayî de d.
Pêncî	Elli	Fifty	Hejmara piştî çil û nehan, Navê hejmara 50'yî, an jî di jimareya Romayî de l.
Pênckekar	Beşgen	Pentagon	
Permutasyona Daîreyî :: Permutasyona bazineyî	Dairesel (Dönel) permütasyon		
Pêvek	Ek		
Pêwend	Bağlam		
Peyt	İspat		
Pile	Derece (çemberin 360'ta birine eşit aç birimi)	Degree	Yekîneya goşeyê. "Berhevkirina her sê goşeyên hundiêrê sêgoşe 180 pile ye."
Pilepîv	İletki	Protractor	
Pileya negatîf	Negatif derece		
Pîramîd	Piramit	Pyramid	
Pîramîdî	Piramidal	Pyramidal	
Pirkenar	Çokgen :: Poligon	Polygon	

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Pirkenara serast	Düzgün çokgen	Regular polygon	
Pirtirin	En çok		

Q

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Qad	Alan	Area	
Qeware	Hacim		

R

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Radyan	Radyan	Radian	
Rarsteqîn	Gerçek		
Raste	Doğru	Straight line (the shortest line between two points)	
Raste rast	Doğrudan doğruya		
Rasteqîn	Gerçel		
Rasterû	Düzlem	Plane	
Rasterûya Dabir	Kesen düzlem	Cutting plane	
Rasterûyi	Düzlemsel	Planar	
Rasteyî :: Hûrbîniya xêzî	Doğrusal	Linear accuracy	1. Eleqedarbûna bi rastexêzekê ve ye. 2. Xalên ku li ser heman rastexêzê ne.
Rastî :: Dirustî	Doğruluk	Accuracy	Dereca rastiyê.
Rê	Yol		
Rêbaz	Yöntem::Metod		
Rêbaza cuda	Farklı yol		
Reg	Kök	Root	
Reg	Kök işareti	Radical sign	

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Rega (...)	Kökü		
Rega (...) hılanîn	Kökünü almak		
Rega dutayî	Çift katlı kök		
Rega hevkeşeyê	Denklemin kökü		
Rega rasteqîn	Gerçel kök		
Regdar	Köklü		
Regên hevkeşeyê	Denklemin kökleri		
Regjimar	Köklü sayılar		
Rehend	Boyut	Dimension	Mezinahiya ji aliyê direjahî, ber û bilindahiyê ye. Sê Rehend(3R)
Rehenda cuda	Farklı boyut		
Rehendî	Boyutlu		
Rêjeya trigonometrik	Trigonometrik oran		
Rêz bûn	Dizilîş :: Dizilme		
Rêze	Dizi		
Rêze û Rêzile	Dizi ve serî		
Rêzeya arîtmetik	Aritmetik dizi	Arithmetic series	
Rêzeya geometrik	Geometrik dizi		
Rêzeya jêrîn	Alt dizi		
Rêzeyên Balmer	Balmer dizileri	Balmer series	
Rêzeyên yeksan	Eşit diziler		
Rêzik	Kural		
Rêzile	Seri		
Rêzkirin	Dizmek	Align	Li pey hev an jî li ser hev danîna heyberên pirjimar.
Rûbel	Konveks::Dîş bûkey	Convex	
Rûçal	Konkav :: İç bûkey	concave	
Rûçalî	İçbükeylik	Concavity	

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Rûçaliya xwareyî	Eğri konkavlığı		
Rûqet	Ayrırt		
Rûxar	Yuzey	Surface :: area :: plane	
Rûxara nîvkerhoke :: Rûxara nîvkergoşe	Açortay düzlemi	Bisector plane	

S

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Sazkirina hev kêşeyê	Denklem kurma		
Sê	Üç	Three	
Sed	Yüz	Hundred	
Sed û pêncî	Yüz elli	Hundred fifty	
Sed û yek	Yüz bir	Hundred one	
Sêgoşe	Üçgen	Triangle	
Sêgoşeya cêwikenar	İkizkenar üçgen	Isoscele triangle	
Sêgoşeya curekenar	Çeçitkenar üçgen :: Eşkenar olmayan üçgen	Scalene triangle	
Sêgoşeya çik	Dik üçgen	Right triangle	
Sêgoşeya çikhokeyî :: Sêgoşeya çikgoşeyî	Dik açılı üçgen	Right angle triangle	
Sêgoşeya hevsankenar	Eşkenar üçgen	Equilateral triangle	
Sêgoşeya pascal	Pascal üçgeni		

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Sêgoşeya tenghoke :: Sêgoşeya tenggoşe	Dar aqlî üçgen	Acute angled triangle	
Serast	Düzgün		
Sêreg	Küp kök		
Sêrehend	Üç boyut		
Seretabar	Başkat sayı		
Sêzdeh	Onüç	Thirteen	
Sî :: Sih	Otuz	Thirty	
Sîlindir :: Lûlek	Silindir	Cylinder	Şêweyek geometriyê ku weka boriyêke tije.
Sîlindirîk :: Lûlekî	Silindirîk	Cylindrical :: cylindrical	
Sîmetrî	Simetri	Symmetry	
Sîmetrîk	Simetrik	Symmetric	
Sîmetriya rasteyê	Doğru simetrisi		
Sîmetriya vaji	Ters simetri		
Sinor	Sınır	Border	
Sîstema neyeksaniyê	Eşitsizlik sistemi		
Stûn	Sütun		
Şazdeh	Onaltı	Sixteen	
Şêst	Altmış	Sixty	
Şeş	Altı	Six	
Şeşkenar	Altıgen		
Şeşkenar :: Hekzagonal :: Şeşla :: Şeşgoşe	Hekzagonal	Hexa gonel	Bendê ku bi şeş quncik e.
Şeşkenarî	Altıgensel :: altıgenlik	Hexagonal	
Şûna geometrîk	Geometrik yer	Geometric locus	Çi.

T

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Ta	Kat	Multiply	
Tabar :: Çendcarjimar :: Hevkolke :: Jimara çencar	Katsayı	Coefficient	Di guherbarek matematîkî de jimara ku li pêşya nenasbarê ye û pê re tê lêkdan.
Tabloya logarîtmê	Logaritma cetveli		
Tabloya nişanekê	İşaret tablosu		
Tabloya rastiyê	Doğruluk tablosu		
Tayberiya hevpar	Ortak özellik		
Taybetmendiya cîguherîne	Değişme özelliği		
Taybetmendiya sîmetriyê	Simetri özelliği		
Têgih::Têgeh	Kavram	Concept	Di hiş û mêjyê mirov de cihê heyber an jî ramanekî.
Tenghoke :: Goşeya teng	Dar açı	Acute angle	Goşeya nirxa wê 90 pileyi biçuhtir.
Teorema De Moivre	De Moivre teoremi		
Term	Terim		
Terma bi X	X'li terim		
Teşe	Biçim		
Teşeya cuda	Farklı biçim		
Tevdek	Toplam(Sonuç olarak toplam)		
Tevdeka kar	İşin tamamı		
Tevker	Tümleme	Completion	
Tevker	Tümler	Complement	
Tevker	Tümleyen		
Tevkirin	Tümlemek	Complete (to)	
Tewere	Eksen	Axis	

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Tewereya kartezyen	Kartezyen eksen		
Tewereya kotanjantê	Cotanjant ekseni		
Tewereya OX'ê	OX ekseni		
Tewereya sîmetriyê	Simetri ekseni		
Tewereya tanjantê	Tanjant ekseni		
Tewereya X	X ekseni		
Têzan :: Zanraw :: Nasdar	Bilinen	Known	Di matematikê de çendahiya aşkere (kîfş), çendahiya diyar. Ji aliyê her kesî ve tê zanîn.
Tirêj	Işın	Beam	Qevda (baq) ronahiyê.
Trigonometrî	Trigonometri	Trigonometry	Beşekî matematikê ye ku ji astronomiyê derketiye. Li ser pêwendiya la (kêlek) û goşeyên sêgoşeyê disekine.
Trilyon	Trilyon	Trillion	Milyar car hezar, 1.000.000.000

V

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Veguherîn	Dönüşüm		
Vehewandin	İçermek	Contain	
Vekêşan	Çekiliş		
Vekirî	Açık		
Vektor::Araste	Vektör	Vector	Direjîya wî eyan e û tir e nişan dide xîza rast e.
Vexuyan	İzdüşüm		

W

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Watedar	Anlamlı		
Wekhev :: Jihev :: Hevşêwe	Benzer	Similar	Di cûreyên ku dişibin hev.
Wekhevbûn	Benzeşme	Similitude	

KURDÎ	TIRKÎ	İNGİLİZİ	Pênase
Wekhevbûn	Benzeşmek	Resembling	
Wekhevî :: Minahî :: Şîbinî	Benzerlik	Similarity	Di matematikê de di nav du sêgoşeyan de, wekhevîtiya goşeyê beranberî hev û hev girtîbûna kevîyên beranberî hev.
Wekhevînî	Benzeşim	Similarity	

X

KURDÎ	TIRKÎ	İNGİLİZİ	Pênase
Xal	Nokta	Point	Nîşana herî biçûk.
Xala cuda	Farklı nokta		
Xala gir	Tepe noktası		
Xala hevbirê	Kesişim noktası		
Xala tewîne ya xwareyê	Eğrinin dönüm noktası		
Xêz :: Çixêz	Çizgi (bir noktanın yürütülmesiyle oluşan şekil)	Line	1. Bi meşandina xalê şopa ku li pey dimîne. 2. Xeta ku di komînkasyonê da agahî, deng an jî dane pê tê şandin.
Xêza rast	Doğru çizgi	Straight line	
Xêza xwar	Eğik çizgi	Slash	
Xêzkirina grafikî	Grafik çizimi		
Xuyang	Görüntü	Image	
Xwar	Eğik	Oblique	
Xwar	Eğri	Curve	
Xware :: Ladan	Eğim	Declination	Goşeyiya rûxarekî bi lêkeftina lêlata asoyî. Xwarbûna rûxarekî an xêzekî ber bi lêlata asoyî ve.
Xwarepiv	Eğim ölçer	Clinometer	
Xwareya lêkeftê	Teğetin eğimi		
Xwareyî	Eğrilik		
Xwebeş	Asal	Prime	
Xwebeşî	Asallık		
Xwezayî :: Siruştî	Doğal	Natural	Tiştê ji ber xwe ve çêbibe.

Y

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGİLİZÎ	Pênase
Yek	Bir	One	Hejmarek e. Hejmara biçûktirîn a tamjimarên pozîtîf.
Yekbûn	Birleşme		
Yeke	Birim	Unit	Di komekê de hêmanek. Ew dabeşa neguher ku ji bo pîvanê tê bikaranîn.
Yekedem	Birim zaman		
Yekem	Birinci	Firsth	
Yekeya aritmetik :: Yekeya jimêreyî	Aritmetik birim	Aritmetic unit	Di CPU de cihê ku kirariyên aritmetik û mantiqî têne kirin. Kompîter kirariyên mîna carîn, dabeşîn, danhevî(tevîn) û derîn di vir de tê kirin.
Yekeya pîvana aritmetik	Aritmetik ölçüm birimi	Aritmetic unit	
Yekeya pîvana hokeyê :: Yekeya pîvana goşeyê	Açı ölçü birimi		
Yekeyek	Birebir		
Yekeyek û navgir	Birebir ve içine		
Yekeyek û sergir	Birebir ve örten		
Yekeyî	Birimsel	Unitary	
Yekparker	Bütünler	Supplementary	
Yekparker	Bütünleyen		
Yeksan	Eşit	Equal	Du an jî zêdetir tiştên ku li gora avahî, nîrx, çendani û çawanîya xwe ne zêde ne jî kêman.
Yeksanî	Eşitlik	Equality	Rewşa yeksan a du tiştan an jî zêdetir tiştan.
Yeksaniya du matrîsan	İki matrisin eşitliği		
Yeksankirin	Eşitleme		
Yekser	Doğrudan (Direkt)		

Z

KURDÎ	TIRKÎ	ÎNGILÎZÎ	Pênase
Zar avêtin	Zar atmak		
Zêdek	Artı(toplama işleminde + işaretinin adı)	Plus (the process of gathering marking the name)	
Zêdek::Ko	Artı	Plus	1. Di kirariya danheviyê da navê nişana " + " 2. Nişana li pêşiya hejmarê ji sifirê mezintir. Dijberî kêmek (-).
Zo::Cot	Çift	Even	Jimarên ku bi diduyan dabeş dibin. Mînak, 2, 4, 6, 8. . .

ÇAR KIRARIYÊN BINGEHÎN

DANHEV

$$\begin{array}{c} \mathbf{a} \\ \text{(Jimar)} \end{array} + \begin{array}{c} \mathbf{+} \\ \text{(Zêdek)} \end{array} \begin{array}{c} \mathbf{b} \\ \text{(Jimar)} \end{array} = \begin{array}{c} \mathbf{=} \\ \text{(Yeksan)} \end{array} \begin{array}{c} \mathbf{c} \\ \text{(Tevdek)} \end{array}$$

KÊMKIRIN

$$\begin{array}{c} \mathbf{a} \\ \text{(Jêkem)} \end{array} - \begin{array}{c} \mathbf{-} \\ \text{(Kêmek)} \end{array} \begin{array}{c} \mathbf{b} \\ \text{(Kêmkar)} \end{array} = \begin{array}{c} \mathbf{=} \\ \text{(Yeksan)} \end{array} \begin{array}{c} \mathbf{c} \\ \text{(Jêma)} \end{array}$$

CARKIRIN

$$\begin{array}{c} \mathbf{a} \\ \text{(Carker)} \end{array} \times \begin{array}{c} \mathbf{x} \\ \text{(Carînek} \\ \text{::Car)} \end{array} \begin{array}{c} \mathbf{b} \\ \text{(Carker)} \end{array} = \begin{array}{c} \mathbf{=} \\ \text{(Yeksan)} \end{array} \begin{array}{c} \mathbf{c} \\ \text{(Carîn)} \end{array}$$

PARKIRIN

$$\begin{array}{c} \mathbf{a} \\ \text{(Berpar)} \end{array} : \begin{array}{c} \mathbf{:} \\ \text{(Parînek)} \end{array} \begin{array}{c} \mathbf{b} \\ \text{(Parker)} \end{array} = \begin{array}{c} \mathbf{=} \\ \text{(Yeksan)} \end{array} \begin{array}{c} \mathbf{c} \\ \text{(Par)} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{Berpar} \leftarrow \text{----} \mathbf{A} \quad \left| \quad \mathbf{B} \text{ ----} \rightarrow \text{Parker} \\ \hline \text{C} \text{ ----} \rightarrow \text{Par} \\ \hline \mathbf{M} \text{ ---} \rightarrow \text{Jêma} \end{array}$$

